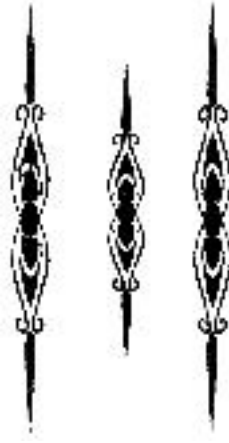

बेलका नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण (Belaka Municipality Profile)

२०७५
२०७५

बेलका नगरपालिकाको कार्यालय, रामपुर
उदयपुर
प्रदेश नं.-९, नेपाल

प्रकाशक	: बेलका नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, रामपुर, उदयपुर । प्रदेश नं. १, नेपाल
सम्पर्क नं.	: ०३५-४३०११२, ४३०११३
सर्वाधिकार	: प्रकाशकमा
प्रकाशन मिति	: असार, २०७५
प्रकाशन प्रति	: ५०० प्रति
विक्री मूल्य	: रु.५००/-
वेबसाईट	: www.belakamun.gov.np ,
इमेल ठेगाना	: belakamun@gmail.com

विषय सूची

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
	परिच्छेद-१ : परिचय	
१.१	पृष्ठभूमि	१
१.२	उद्देश्य	१
१.३	कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू नेपालको संविधान: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४: स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४:	१-२
१.४	तयारीका चरण	२
१.४.१	वस्तुस्थिती विवरण ढाँचा, औजार तथा कार्यविधि तयारी	२
१.४.२	वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यशाला	३
१.४.३	सहजकर्ता तथा गणक छनौट अभिमुखीकरण र परिचालन	३
१.४.४	तथ्याङ्क सङ्कलन संस्थागत विवरण सङ्कलन घरधुरी सर्वेक्षण:	३-४
१.४.५	तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्शा तयारी	४
१.४.६	वस्तुस्थिती विवरणको मस्यौदा तयारी	४
१.४.७	वस्तुस्थिती विवरण सुझाव सङ्कलन	४
१.४.८	नगर वस्तुस्थिती विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी	५
१.५	वस्तुस्थिती विवरणको सीमा	५-६
	परिच्छेद-२ : नगरपालिकाको समग्र परिचय	
२.१.	भौगोलिक अवस्थिति :	६
२.२	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि र नामाकरण :	६
२.३	राजनैतिक तथा प्रशासनिक अवस्थिति :	७
२.४.	धरातलीय अवस्था : (सीमाना, उचाई, अक्षांश, देशान्तर र क्षेत्रफल):	७
२.५.	प्राकृतिक सम्पदा	८
२.६.	सांस्कृतिक सम्पदा	८
२.७.	विकासका सम्भावनाहरू	८-९

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
२.८.	गार्हस्थ उत्पादन	९
२.९.	मानव विकास सूचकाङ्क	९
परिच्छेद-३ : पारिवारिक वितरण तथा जनसंख्याको अवस्था		
३.१.	बस्ती र घरपरिवार विवरण	१०
३.२.	जनसंख्या वितरणको अवस्था	१०-११
३.२.१.	जनसंख्याको वार्षिक वृद्धिदर	११
३.३.	उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्याको विवरण	१२
३.४.	मातृभाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण	१२
३.५.	धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण	१३
३.६.	जातीयताको आधारमा जनसंख्याको विवरण	१३-१४
३.७.	घरमुलीको विवरण	१४
३.८.	पेशाको आधारमा जनसंख्या विवरण (उमेर १८ वर्ष भन्दा माथि)	१४
३.९.	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण	१५
३.१०.	अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या विवरण	१५
३.१०.१.	अपाङ्गता भएको अवस्थाका आधारमा जनसंख्याको विवरण (जम्मा)	१६
३.१०.२.	अपाङ्गता भएको अवस्थाका आधारमा जनसंख्याको विवरण (महिला)	१७
३.१०.३.	अपाङ्गता परिचय पत्रका आधारमा जनसंख्याको विवरण (जम्मा)	१८
३.१०.४.	अपाङ्गता परिचयपत्र लिएका बालबालिकाको विवरण	१९
३.११.	बसाइँ सराई सम्बन्धी विवरण	१९
३.१२.	व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण	२०
३.१३.	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण	२०-२१
३.१४.	संस्थागत जनसंख्या विवरण	२१
३.१४.१.	पहिलो पटक विवाह गरेको उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण	२२
३.१५.	स्रोत नक्सा	२२
परिच्छेद-४ : आर्थिक अवस्था		
४.१.	प्रमुख आर्थिक विवरण	२३
४.१.१.	प्राविधिक सिपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण	२३
४.१.२.	मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण (उमेर १८ वर्ष भन्दा माथि)	२३
४.१.३.	औसत आमदानी विवरण	२४

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
४.१.४	औसत खर्च तथा बचत विवरण	२५
४.१.५	विपन्नता स्तरीकरण विवरण	२५-२६
४.१.६	खाद्यान्न सुरक्षाको अवस्था	२६
४.१.७	आवास संरचना विवरण	२६-२७
४.१.८	गरिबीको दर (गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसंख्या)	२७
४.१.९	आयात र निर्यातको अवस्था	२७
४.१.१०	औद्योगिक कच्चा पर्दाथ उत्पादनको अवस्था (काठ, खोटा, जडिबुटी,	२८
४.१.११	बेरोजगार सम्बन्धी विवरण (उमेर १८ वर्ष भन्दा माथि)	२८
४.१.१२	वैदेशिक रोजगारीमा गएकाको विवरण	२८-२९
४.१.१३	सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण	२९
४.१.१४	स्रोत नक्सा	२९
४.२	भू-उपयोग तथा स्वामित्व	३०
४.२.१	वर्तमान भू-उपयोग	३०
४.२.२	भू-स्वामित्व	३०-३१
४.२.३	जग्गाको किसिम	३१
४.२.४	खेतीयोग्य जमिन सम्बन्धी विवरण	३१
४.२.५	बाँझो जमिन सम्बन्धी विवरण	३२
४.२.६	स्रोत नक्सा	३२
४.३	कृषि तथा पशु विकास	३३
४.३.१	सार्वजनिक पोखरी तथा माछा पालन सम्बन्धी विवरण	३३
४.३.२	सिँचाई सुविधाको उपलब्धता र स्रोत सम्बन्धी विवरण	३३-३५
४.३.३	सिँचित क्षेत्रफलको विवरण	३५
४.३.४	कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण (वडागत मे.टनका आधारमा)	३५-३६
४.३.५	पशुपन्छीजन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण	३७
४.३.५.१	पशुपन्छी पालन सम्बन्धी विवरण	३८
४.३.६	खाद्यान्न वालीमा लाग्ने रोग तथा किरा	३९
४.३.७	फलफुल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग तथा किरा	३९
४.३.८	पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा किरा	४०
४.३.९	व्यवसायिक कृषि फर्म सम्बन्धी विवरण	४०-४१
४.३.१०	आधुनिक (व्यवसायिक) पशुपालन (फर्म) सम्बन्धी विवरण	४१
४.३.११	कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव शंसाधन	४२

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
४.३.१२	कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण	४२-४३
४.३.१३	सङ्कलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्र	४३
४.३.१४	कृषि बजार तथा हाटबजार सम्बन्धी विवरण	४३-४४
४.३.१५	स्रोत नक्शा	४४
४.४.	पर्यटन विकास	४५
४.४.१	पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	४५-४६
४.४.२	होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्ट सम्बन्धी विवरण विवरण	४६
४.४.३	उपलब्ध पर्यटकीय सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी विवरण	४७
४.४.४	होमस्टे सम्बन्धी विवरण	४७
४.४.५	स्रोत नक्सा	४७
४.५	उद्योग, व्यापार तथा बैंकिङ्ग	४८
४.५.१	औद्योगिक विकास (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठूला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, निजी र सहकारी)	४८
४.५.२	उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण	४८-५०
४.५.३	घट्टा, मिल तथा संकलन र प्रशोधन सम्बन्धी विवरण	५१
४.५.४	व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, थोक, मासु, तरकारी र फलफूल आदि)	५२-५३
४.५.५	खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण	५४
४.५.६	स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण	५४
४.५.७	बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण	५५
४.५.८	सहकारी सम्बन्धी विवरण	५५-५६
४.५.९	स्रोत नक्शा	५६
परिच्छेद-५ : सामाजिक अवस्था		
५.१	शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास	५७
५.१.१	पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता विवरण	५७
५.१.२	पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था	५८
५.१.३	तहगत रुपमा शैक्षिक संस्था/विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	५९
५.१.४	विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	५९-६०
५.१.५	क्याम्पस तथा प्राविधिक शिक्षालय र अध्ययनरत छात्रछात्राको विवरण	६०
५.१.७	सिकाइ उपलब्धि तथा उत्तीर्ण दर	६१
५.१.८	खुद भर्ना, निरन्तरता तथा टिकाउ दर	६२

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
५.१.९	बाल विकास केन्द्रको विवरण	६२
५.१.१०	विद्यालय शान्ति क्षेत्र र विद्यालय सुधार योजना विवरण	६३
५.१.११	शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति विवरण	६३
५.१.१२	आधारभूत र माध्यमिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था (प्रमुख बस्तीहरुबाट विद्यालय पुग्न लाग्ने समय)	६३-६४
५.१.१३	शैक्षिक संस्था उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधा	६४
५.१.१४	छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था (छात्रवृत्ति, बाल अनुदान, दिवाखाजा)	६४
५.१.१५	नमूना तथा इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध विद्यालय विवरण	६४
५.१.१६	सुधारिएको मापदण्ड (भूकम्प प्रतिरोधी) अनुसार निर्माण भएका तथा रेट्रोफिटिङ गरिएका विद्यालय	६४
५.१.१७	स्थानीय सरकारको शिक्षा क्षेत्रमा लगानी	६५
५.१.१८	प्राविधिक तथा विशेष सीपयुक्त मानव संसाधन	६५
५.१.१९	अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोत कक्षा र विद्यार्थी विवरण	६५
५.१.२०	शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण	६५
५.१.२१	बाल मैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण	६५-६६
५.१.२२	विद्यालयको भौतिक अवस्था	६६-६७
५.१.२३	स्रोत नक्शा	६७
५.२	स्वास्थ्य तथा पोषण	६८
५.२.१	स्वास्थ्य संस्था (अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी र आयुर्वेद केन्द्र) को विवरण	६८
५.२.२	स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्य कर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण	६९
५.२.३	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था (प्रमुख बस्तीहरुबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय)	६९-७०
५.२.४	उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरु	७०
५.२.५	खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण	७०
५.२.६	बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था	७१-७२
५.२.७	प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण	७२
५.२.८	सुरक्षित मातृत्व	७३
५.२.९	स्रोत नक्सा	७३
५.३	खानेपानी तथा सरसफाई	७४
५.३.१	खानेपानी सुविधाको अवस्था	७४

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
५.३.२	खानेपानीको श्रोतको विवरण	७४
५.३.३	शौचालय प्रयोगको अवस्था	७४-७५
५.३.४	सार्वजनिक शौचालय	७५
५.३.५	फोहोर मैला व्यवस्थापन	७५-७६
५.३.६	ढल व्यवस्थापन	७६
५.३.७	स्रोत नक्शा	७६
५.४	महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण	७७
५.४.१	लिङ्ग अनुसार बाल विवाह (अठार वर्ष मुनिका)	७७
५.४.२	कामदारको रूपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका	७७
५.४.३	बाल क्लव तथा संजालको विवरण	७८
५.४.४	घर परिवार विहीन बालबालिकाको अवस्था	७८
५.४.५	अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या	७९
५.४.६	जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिला	८०
५.४.७	अल्पसंख्यक सीमान्तकृत वर्गका विवरण	८०
५.४.८	वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रम तर्फ भएका विनियोजन तथा खर्चको अवस्था	८०
५.४.९	स्रोत नक्शा	८०
५.५	युवा तथा खेलकूद र मनोरञ्जन	८१
५.५.१	खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण	८२
५.५.२	व्यावसायिक खेलाडीको विवरण	८२
५.५.३	युवा क्लव सम्बन्धी विवरण	८२
५.५.४	युवा सिर्जनशिलता, उद्यमशिलता र परिचालन विवरण	८२
५.५.५	स्रोत नक्शा	८२
५.६	कला, भाषा तथा संस्कृति	८३
५.६.१	धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थल	८३
५.६.२	सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौतारा	८४
५.६.३	स्थानीय चाडपर्व जात्रा र मेला	८४-८५
५.६.४	विशेष शिक्षा तर्फ स्रोत कक्षामा अध्ययनरत छात्र/छात्राका विवरण	८५
५.६.५	धार्मिक स्थलका विवरण	८५-८६
५.६.६	स्रोत नक्सा	८६
५.७	शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था	८६

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
	परिच्छेद-६ : वन तथा वातावरणीय स्थिति	
६.१	वन क्षेत्रका अवस्था	८७
६.१.१	वनक्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी विवरण	८७
६.१.२.	वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण (सरकारद्वारा व्यवस्थित, सामुदायिक, कबुलियती, धार्मिक र निजीवन)	८७
६.१.३.	वृक्षारोपणका लागि खालि स्थान सम्बन्धी विवरण	८७-८८
६.१.४.	वन जन्य उत्पादन विवरण	८८
६.१.५	जडिबुटीको उत्पादन, संकलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण	८८
६.१.६.	नगरपालिका क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावरको विवरण	८८
६.१.७	स्रोत नक्शाहरु	८८
६.२	जलस्रोत तथा जलाधर क्षेत्र	८९
६.२.१	प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था	८९
६.२.२	पानीको मुहान सम्बन्धी विवरण	८९
६.२.३	नदी तथा खोला सम्बन्धी विवरण	८९-९०
६.२.४	तालतलैया र पोखरी र सीमसार क्षेत्र सम्बन्धी विवरण	९०
६.२.५.	जलस्रोत र उपयोगको स्थिति विवरण	९०
६.२.६.	संरक्षित पानी मुहान, जमिन र भौतिक संरचना विवरण	९१
६.२.७	स्रोत नक्सा	९१
६.३.	जैविक विविधता र वातावरणीय सेवा	९२
६.३.१	वासस्थानका आधारमा महत्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरुङ्गीको विवरण	९२
६.३.२	महत्वपूर्ण वनस्पति विवरण	९२
६.३.३	राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र	९२
६.३.४	स्रोतनक्शा	९२
६.४	पार्क तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण	९२
६.५	विपद् जोखिम व्यवस्थापन	९३
६.५.१	जोखिमयुक्त (संवेदनस्थानमा बसोबास गरेका परिवार) विवरण	९३
६.५.२	विपद्/प्रकोपबाट भएक मानवीय र भौतिक क्षतिको विवरण	९३
६.५.३	विपद्का किसिम अनुसार जोखिमका समय	९४
६.५.४	विपद्बाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार विवरण	९४
६.५.५	विपद् व्यवस्थापनका पूर्वतयारी	९४
६.५.६	आपत्कालिन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण	९५

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
६.५.७.	खुलाक्षेत्र सम्बन्धी विवरण	९५
६.५.८.	स्रोत नक्शा	९५
परिच्छेद-७ : भौतिक विकासको अवस्था		
७.१	यातायात पूर्वाधार	९६
७.१.१	सडक संजालको विद्यमान अवस्था	९६
७.१.२	निर्माणाधीन गाउँ वा नगरस्तरीय सडकहरु	९६
७.१.३	सवारी सुविधा र रुट	९७
७.१.४	नगर क्षेत्रभित्र चल्ने सवारी साधन	९७
७.१.५	भोलुङ्गे पुल तथा पुल पुलेसा	९७
७.१.६	टाढाका बस्तीबाट सम्बन्धित नगरपालिकाको केन्द्र पुग्न लाग्ने अनुमानित दूरी	९८
७.१.७	वसपार्क तथा वस विसौनी सम्बन्धी विवरण	९८
७.१.८	स्रोत नक्शा	९८
७.२	विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा	९९
७.२.१	इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउन इन्धनका आधारमा घरपरिवार)	९९
७.२.२	बत्ति बाल्न इन्धनका प्रयोगको आधारमा घर परिवार	९९
७.२.३	जलविद्युत, सौर्य उर्जा र वायो उर्जाबाट विद्युत उत्पादन विवरण	१००
७.२.४	विद्युत उपलब्ध घरपरिवार विवरण	१००
७.२.५	वैकल्पिक उर्जा (लघुजलविद्युत, सेलार, बायोग्यास, सुधारिएको चुल्हो) प्रयोग गर्ने परिवार	१००
७.२.६	स्रोत नक्शा	१००
७.३	सञ्चार तथा प्रविधि	१०१
७.३.१	हुलाक तथा पत्र पत्रिका सम्बन्धी विवरण	१०१
७.३.२	दुर सञ्चार सम्बन्धी विवरण	१०१
७.३.३	रेडियो स्टेसन सम्बन्धी विवरण	१०१
७.३.४	आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	१०१
७.३.५	स्रोत नक्शाहरु	१०१
७.४	आवास तथा भवन	१०२
७.४.१	विद्यमान सतह ढलका अवस्था	१०२
७.४.२	छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी	१०२
७.४.३	नगरपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण	१०२
७.४.४.	गाउँ/नगरपालिका कार्यालय देखि प्रत्येक वडा केन्द्र सम्मका दूरी	१०३

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
७.४.५	पशु वधशालाको विवरण	१०३
७.४.६	शवदाह स्थल सम्बन्धी विवरण	१०३
७.४.८	स्रोत नक्शा	१०३
परिच्छेद-८ : संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति		
८.१	संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था	
८.१.१	नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा	
८.१.२	नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधन	
८.१.३	नगरपालिका स्थित संघीय तथा प्रदेश कार्यालय तथा निकायहरु	
८.१.४	नगरपालिकाको गत आर्थिक वर्ष र चालु आर्थिक वर्षको आय व्यय विवरण	
८.१.५	नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति विवरण	
८.२	सेवा सुविधा संचालन र व्यवस्थापन	
८.२.१	उपलब्ध सेवा सुविधाको प्रकार	
८.२.२	सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण	
८.३	संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक संगठन	
८.३.१	नगरपालिकाका भित्रका नागरिक सचेतना केन्द्र, नागरिक मञ्च र टोल विकास संस्था सम्बन्धी विवरण	
८.३.२	परम्परागत समूह तथा समुदायमा आधारित संस्था विवरण	
८.३.३	विषयगत समूह तथा संस्था (कृषि, पशुपालन, उद्यम विकास, बचत) सम्बन्धी विवरण ३	
८.३.४	सामुदायिक मेलमिलाप समिति सम्बन्धी विवरण	
८.३.५	गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट	
८.३.६	स्रोत नक्सा	
८.४	ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली	
८.४.१	नगरपालिकाको स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरु	
८.४.२	विगत २ वर्षको प्रमुख आयोजना/कार्यक्रम तथा कार्यसम्पादनको अवस्था	
८.४.३	नगरपालिकाले सञ्चालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु	
८.४.५	नगर कार्यपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी	
८.४.६.	नगरपालिकाभित्र रहेका विशेष संरक्षित स्वायत्त क्षेत्र	
८.४.७.	स्रोत नक्सा	

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವಾಲಯ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಜಯನಗರ

ತೆಲೆಫೋನ್ : 2224 2224
2224 2225

ಡಿ.ಡಿ. : 2224, 2225

ಪ್ರಕಟಣೆ

ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರಣಾ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಸಚಿವರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಜಯನಗರ
ಬೆಂಗಳೂರು

पत्र संख्या :-
चलानी नम्बर :-

“उत्पादनमा हाम्रो साथ बस्दिन म खालि हात”

बेलका नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

रामपुर, उदयपुर

प्रदेश नं.-१

पार्श्वचित्रका सम्बन्धमा मेरो भनाई

बेलका नगरपालिकाको पहिलो ऐतिहासिक पार्श्वचित्र यो बेला तपाईंको हातमा छ। हाम्रो भूगोल, जनता र प्रकृतिको वास्तविक स्वरूप शब्दमा अनुवादित भएर यस पुस्तक मार्फत व्यक्त भएका छन्। आजको दिनमा टेकेर सुदुर भविष्यको अनुपम कल्पनाको लागि अखेटाको रूपमा रहेको यस पार्श्वचित्रले बेलकाको ऐनाको रूपमा काम गर्नेछ, भन्ने मैले विश्वास लिएको छु।

विभिन्न व्यक्तिहरूको प्रयत्न र पसिनाबाट श्रृजना भएको यस पुस्तकाले विकासमा साभेदारी गर्ने अनन्य मित्रहरूको लागि हातेमाले गर्ने एउटा आधारभूमी तयार गरेको छ। हाम्रा विकासका अनन्त चाहनाहरूलाई सार्थक रूप दिनको लागि आजको धरातलको यथार्थ विवरणले सुदुर भविष्यको परिकल्पना साकार पार्ने निश्चित छ। यस बेलका नगरको “आर्थिक विकास, सम्मानित जिवन, समावेशी पूर्वाधार, वातावरणीय सन्तुलन र प्रविधी समाजवाद उन्मुख समृद्ध बेलका नगर” यस सपनालाई तथ्य तथाङ्गले पुष्टि गर्ने यो एउटा माध्यम हुनेछ, हाम्रा प्राथमिकता तथा रणनीतिहरू खुट्याउन यसले अहम् भूमिका खेलेछ।

प्रस्तुत पुस्तिका तयार गर्न नेदरल्याण्ड लेप्रोसी रिलिफ ९लेच० मा आवद्ध नन्दलाल बाँस्तोला र वहाँको पौखी टिम, तथाङ्ग संकलन कार्यमा संलग्न गणकहरू, प्रश्नावली तयारीमा सहयोग पुऱ्याउने निर्मल भण्डारी, बेलका नगरका उपप्रमुख राजकुमारी चौधरी लगायत सबै जनप्रतिनिधीहरूको अहम् भूमिका रहेको छ। त्यसैगरी बेलका नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत अन्य कर्मशील सबै कर्मचारीहरू, राजनैतिक दलका नेताहरू, उत्तरदाता जनताहरू सबै सबैलाई मेरो अन्तरमनबाट हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहन्छु।

यो पुस्तिक आगामी दिनमा अनुसन्धानका खातिर गहकिलो सामाग्री, बेलका बुझ्न चाहनेका लागि एउटा सूचना ग्रन्थ, बेलका नगरको योजना निर्माणको लागि आधार स्तम्भ र विकास साभेदारका लागि आधार पुस्तिका हुनेछ, भन्ने मैले पूर्ण विश्वास लिएकोछु।

आज एउटा प्रारम्भिक दस्तावेज तयार भएको छ, हरेक वर्ष अद्यावधिक गरिदै अझ परिष्कृत गर्ने बचन बद्धता जाहेर गर्दछु। यसमा अनेक त्रुटी र भूलहरू होलान्, ती सबै खोटहरू औँल्याएर स्वच्छ आलोचना गरियोस भनेर सबै पान्न र विज्ञ महानुभावहरूमा हार्दिक अपिल गर्दछु।

हार्दिक अभिवादन सहित

.....
दुर्गा कुमार थापा

नगर प्रमुख

बेलका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, रामपुर उदयपुर

पत्र संख्या :-

चलानी नम्बर :-

“उत्पादनमा हाम्रो साथ बस्दिन म खालि हात”
बेलका नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

**रामपुर, उदयपुर
प्रदेश नं.-१**

दुई शब्द

उदयपुर जिल्लाको कान्छो नगरपालिकाका रूपमा स्थानीय यस नगरपालिका विकास र परिवर्तनका दृष्टिले सबै भन्दा अगाडी रहेको विभिन्न तथ्यहरूले पुष्टी गरेका छन्। स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात हामी यस नगरपालिकाको नेतृत्वमा जनताको अपार माया र सहयोग प्राप्त गरी निर्वाचन भए पश्चात द देखि अल्भिफर रहेका विकास निर्माणका गतिविधिहरूले तिब्रता पाएका चर्चा समेत पाईरहेको छ। यसको श्रेय मुख्यतया नगर निवासी, नगर प्रमुख, जनप्रतिनिधीहरू, राजनैतिक दल, युवा, महिला, मजदुर सबैलाई जान्छ।

बेलका नगरपालिकाले हरेक क्षेत्रमा आफ्नो कार्यलाई अब्बल प्रस्तुत गर्दै आएको छ। यसै गरी आफ्नो कार्यमा थप बल पुग्ने गरी यस नगरपालिकाले समग्र नगरपालिकाको बस्तुस्थितिलाई आधार बनाएर बेलका नगरपालिकाको बस्तुगत विवरण (नगर प्रोफाईल) प्रकाशन गरेको छ। यो नगर प्रोफाईलले बेलका नगरपालिकाको सम्पूर्ण विवरणलाई प्रस्तुत गरेर यस नगरको हरेक विषयलाई सर्वसाधारण लगायत सम्पूर्णमा जानकारी समेत दिने प्रयत्न गरेको छ।

बेलका नगरपालिकाको समग्र विषयवस्तुहरूलाई प्रत्यक्ष तथ्याङ्क संकलन मार्फत यो नगर प्रोफाईल नगरेका हक चिनारी समेत भएकाले यस नगरको विषयमा सबै पक्षलाई जानकारी प्राप्त हुने र साही बमोजिमले काम गर्ने वातावरण समेत सबैमा अवगत हुने मैले अपेक्षा गरेको छु। यस नगर प्रोफाईलले बेलका नगरको सबै विषयवस्तुलाई एना भै छलड गरेको हुदा विकास गतिविधिमा समेत यस प्रोफाईल मार्फत लगनीकर्ता, सरोकारवाला, दातृ निकाय सबै तहका सरकार आदीलाई अभिन्न ढडबाट यस नगरको समग्र विषयवस्तुका बारेमा सुचित हुने र सोही बमोजिमको विकास कार्यमा सहयोग उपलब्ध हुने आशा समेत व्यक्त गर्दछु। अन्त्यमा यो नगर प्रोफाईल तयार गरी दिन रात मेहेनत गर्नुहुने सर्वेपक्ष, जनप्रतिनिधी, नगर निवासी दाजुभाई तथा दिदी बहिनी कर्मचारी लगाएतलाई हार्दिक धन्धवाद व्यक्त गर्दछु। धन्धवाद !

.....
राजकुमारी चौधरी
उप-मेयर
बेलका नगरपालिकाको कार्यालय, रामपुर उदयपुर

Section 1: Introduction

The following text is a placeholder for the main content of the document. It contains several paragraphs of text that are currently illegible due to low resolution and blurring. The text appears to be a formal document or report.

The following text is a placeholder for the main content of the document. It contains several paragraphs of text that are currently illegible due to low resolution and blurring. The text appears to be a formal document or report.

Additional text or a signature line at the bottom of the page.

पत्र संख्या :-
चलानी नम्बर :-

“उत्पादनमा हाम्रो साथ बस्दिन म खालि हात” बेलका नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

रामपुर, उदयपुर
प्रदेश नं.-१

दुई शब्द ।

स्थानीय तहको पुर्नसंरचना पश्चात साविकको ४ वटा गा.वि.स.हरुको सम्मिलनबाट २०७३ सालमा स्थापना भएको यो नगरपालिका आर्थिक, पूर्वाधार तथा सामाजिक क्षेत्रको विकासमा अगाडी बढिरहेको छ । नगरपालिकाको विषयमा जानकारी राख्नका लागि साथै योजनाबद्ध विकासका लागि यो नगर प्रोफाईल अत्यावश्यक सामग्री हो । त्यसलाई मध्यनजर गरी घरघुरी सर्वेक्षण मार्फत नै सकेसम्म वास्तविक तथ्याङ्क लिएर, यो प्रोफाईल निर्माण भएको छ । साथै संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले सिफारिस गरेको प्रोफाईलको ढाँचामा नै यो प्रोफाईल तयारी गरिएको छ । यो दस्तावेज यस नगरको दीगो विकासमा कोशेढुंगा स्थापित हुनेछ र जो कोही यस नगरपालिकाको जिज्ञासा जानकारी राख्न चाहनेहरुका लागि यो पुस्तक उपयोगी हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु । यो पुस्तकको सूचना जाकारी संकलन, विश्लेषण गरी प्रकाशन गर्ने सम्बद्ध सबैप्रति हार्दिक धन्यवाद प्रदान गर्दछु ।

.....
पुष्कर भट्टराई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
बेलका नगरपालिकाको कार्यालय, रामपुर उदयपुर

परिच्छेद १ : परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने र राज्यशक्तिको प्रयोग तीनै तहले संविधान र कानून बमोजिम गर्ने व्यवस्था गरेको छ। नेपालको संविधानको अनुसूची ८ को स्थानीय तहको अधिकारको सूचीको क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको सन्दर्भमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, वेरोजगारको तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क, सम्भाव्य प्राकृतिक, भौतिक र साँस्कृतिक स्रोतसाधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहको कार्य क्षेत्रमा उल्लेख गरेको छ। उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र अधिकारको व्याख्या अनुसार वेलका नगरपालिकाको विस्तृत र खण्डीकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुस्थिती विवरण (पार्श्वचित्र) तयार गरिएको छ। वेलका नगरपालिकाको विस्तृत र खण्डीकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुस्थिती विवरण तयार गर्ने क्रममा वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ ले निर्दिष्ट गरे अनुसार आधारभूत प्रक्रिया, विधि र चरणहरू पुरा गरिएका छन्।

१.२ उद्देश्य

वेलका नगरपालिकाको पार्श्वचित्र वा वस्तुस्थिती विवरण तयारी तथा प्रकाशनमा निम्न उद्देश्यहरू रहेका छन् :

- वेलका नगरपालिकामा तर्जुमा हुने योजना व्यवस्थापन र कार्यसम्पादनका लागि सूचनाको महत्वपूर्ण आधार तयार गर्ने।
- योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा प्रगति मापनलाई सूचनामा आधारित, व्यवस्थित, एकीकृत, नतिजामूलक, सहभागितामूलक र प्रभावकारी बनाउने र वेलका नगरपालिका तथा सम्बद्ध सरोकारवालाहरूलाई महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्ने।
- यस वस्तुस्थिती विवरणले वेलका नगरपालिकाको समग्र वस्तुस्थिती विश्लेषण एवं आवश्यकताहरूको पहिचान सहित भावि कार्ययोजनाहरूका लागि दिशा निर्देश गर्ने तथा एकिकृत योजना तर्जुमा सम्बन्धी कार्यमा सहजीकरण गर्ने।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू

वेलका नगरपालिकाको वस्तुस्थिती विवरण (पार्श्व चित्र) तयारीका लागि नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्बन्धी ऐन २०७४, नेपाल सरकारको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन, तथ्याङ्क ऐन, स्थानीय

तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४, जस्ता कानुनी र नीतिगत व्यवस्था प्रमुख आधारको रूपमा लिइएको छ । यसका अतिरिक्त यो वस्तुस्थिति विवरण (पार्श्वचित्र) तयार गर्दा निम्नानुसार कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरूलाई आधार मानिएको छ ।

नेपालको संविधान: नेपालको संविधानको धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२), धारा २२६ को उपधारा (१) अनुसार स्थानीय तहको अधिकारको सूची अनुसूची-८ बमोजिम हुनेछ । नेपालको संविधानको अनुसूची-८ मा स्थानीय तहको अधिकारको सूचीको क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ को उपदफा २ को च (२) र (३) ड को (२), (४), (५) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा २ थ (१), (२) (३), (४) र (५) मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को ख मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनासहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४: दिग्दर्शनको दफा ८.२ मा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयार गरी सोको अद्यावधिक विवरण आफ्नो Website मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

१.४ तयारीका चरण

१.४.१ वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा, औजार तथा कार्यविधि तयारी

यस तयारीको पहिलो चरणमा देहाय बमोजिम गतिविधिहरू संचालन गरिएका छन् ।

- वेलका नगरपालिका क्षेत्रको भौगोलिक अवस्था, जनसंख्या, सामाजिक, आर्थिक, प्राकृतिक, भौतिक, वातावरणीय र संस्थागत वस्तुस्थिति भल्कने र भौगोलिक (वडा) तथा सामाजिक (लैङ्गिक र जातिगत) रूपमा खण्डीकृत विवरण खुल्ने गरी वस्तुस्थिति विवरणको स्तरीय ढाँचा कार्यपालिका बैठकबाट स्वीकृत गरियो । र उक्त बैठकबाट वे.न.पा.को सम्पूर्ण वस्तुस्थिति खुल्ने विवरण तयारी कार्य प्रारम्भ गर्ने निर्णय गरियो ।
- वस्तुस्थिति विवरणको स्तरीय ढाँचा अनुसार घरधुरी सर्वेक्षण, संस्थागत सर्वेक्षण एवं सहभागितामुलक लेखाजोखा सर्वेक्षणका लागि विज्ञहरूको समेत संलग्नतामा प्रश्नावलीहरू तयार भई नगरपालिकाबाट अनुमोदन गरी अन्तर स्थानीय तह विच भएको संयुक्त बैठकले समेत निर्णय गरि अन्तिम रूप दिइयो ।

- पारिवारिक विवरण संकलनका लागि विद्युतीय माध्यम (Smartphone/Tablet) मा आधारित उपयुक्त कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रणाली तथा मोबाइल एप्लीकेशन निर्माण गरी नगरकार्यपालीकाबाट सफ्टवेयर प्रणाली स्वीकृत गरियो ।

१.४.२ वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यशाला

वस्तुस्थिती विवरण तयारीको लागि वेलका नगरपालिकाले कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र सरोकारवालाहरु बीच वस्तुस्थिती विवरणको स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्कको स्रोत तथा संकलन एवं विश्लेषण तयारी विधिबारे साझा धारणा, बुझाई र अपनत्व कायम गर्न छलफलबाट कार्ययोजना तयार गर्नका लागि तथा वस्तुस्थिती विवरण तयार गर्ने कार्यको जिम्मेवारी र कार्ययोजना निर्धारण गर्नका लागि नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख, कार्यपालिकाका सदस्यहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, वडा सचिवहरु, विषयगत शाखा/उपशाखाका इकाई प्रमुखहरु, नगरपालिकाबाट छनौट गरिएका स्थानीयस्तरको जानकार विशेषज्ञ वा स्थानीय विज्ञहरु, संघ संस्थाका प्रतिनिधित्व हुने गरी अध्यक्ष/प्रमुखले आमन्त्रण गरेका प्रतिनिधिहरु, स्थानीय क्रियाशील राजनीतिक दलका प्रमुखहरु समेतको सहभागितामा एक दिनको वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यशाला गोष्ठी संचालन गरियो ।

१.४.३ सहजकर्ता तथा गणक छनौट अभिमुखीकरण र परिचालन

तयारीको यो तेश्रो चरणमा वडा समिति तथा वडा कार्यालयहरुले नगरपालीकाको समन्वयमा गणकहरु छनौट गरी अन्तिम नाम सार्वजनिक गर्नका लागि नगरपालीकामा पठाउने कार्य भयो । गणकहरुको छनौट प्रक्रियामा निश्चित मापदण्डहरु तय गरिएका थिए भने प्रत्येक वडाहरुमा दुई जनाको दरले गणकहरुको छनौट गरिएको थियो । गणकहरुको अतिरिक्त घरधुरी सर्वेक्षणमा सहजीकरण एवं संस्थागत सर्वेक्षण र सहभागितामुलक लेखाजोखा सर्वेक्षणका लागि समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना सहजकर्तालाई समेत परिचालन गरिने व्यवस्था मिलाइएको थियो । यसरी छनौट भएका गणक तथा सहजकर्ताहरुलाई मोबाइल प्रविधिको प्रयोग एवम् प्रश्नावली सम्वन्धि बुझाई तथा सर्वेक्षण विधि, प्रक्रिया आदिका लागि तीन दिनको तालीम प्रदान गरियो । यसरी संचालन गरिएको तालीममा प्रयोगात्मक विधिको समेत प्रयोग गरी गणकहरुलाई परिचालनको तयारी गरियो । संचालित तालीममा सम्वन्धित वडाहरुका प्रतिनिधि एवं विज्ञहरुको समेत संलग्नता गराई अनुगमन तथा सहयोगका लागि आवश्यक व्यवस्था गरियो ।

१.४.४ तथ्याङ्क संकलन

संस्थागत विवरण संकलन: समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना सहजकर्ताहरुले निर्धारित प्रश्नावलीहरुको माध्यमबाट वडा कार्यालयहरु समेतको सहयोग र समन्वयमा प्रत्येक संस्थाहरुमा गई विवरणहरु संकलन गर्ने कार्य गरियो

। यसरी संस्थागत विवरणहरू संकलन गर्ने सन्दर्भमा स्रोत नक्सा एवम् GIS Mapping लाई व्यवस्थित गर्नका लागि GIS Coordinates लिइएको थियो, भने सहभागितामुलक लेखाजोखा सर्वेक्षण समेत प्रयोगमा ल्याइएको थियो ।

घरघुरी सर्वेक्षण: तालीम प्राप्त गणकहरूले मोबाइल एप्स सहितको मोबाइल प्रविधिको प्रयोग गरि प्रत्येक घरघुरीमा पुगेर GIS Coordinates सहितको तथ्यांक संकलन गर्ने कार्य गरियो । यसरी संकलन गरिएको तथ्यांकहरूलाई Server मा एकत्रित गरि प्रत्येक दिन प्राप्त तथ्यांकहरूलाई केलाएर गुणस्तर निर्धारण सहित आवश्यकता अनुसार गणकहरूलाई पृष्ठपोषण दिने कार्य गरियो ।

१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्शा तयारी

पारिवारिक विवरणबाट प्राप्त तथ्यांकलाई व्यवस्थित तथा विश्लेषणका लागि कम्प्युटर सफ्टवेयरको डिजाइन तथा विकास गरि आवश्यकता अनुसारका तालीकाहरू तयार गरिनुका साथै थप विश्लेषणका लागि MS Excel को पनि प्रयोग गरियो भने संस्थागत तथ्यांकहरूलाई MS Excel को प्रयोग गरि विश्लेषण गर्ने कार्य संचालन भयो । स्रोत नक्सा तयारीका लागि पनि दुवै तरिकाहरू जस्तै GIS Database लाई आधार मानी GIS Software प्रयोग गरेर जिआइएसमा आधारित स्रोत नक्शा बनाउने, तथ्यांक व्यवस्थापनका लागि विकास गरिएको सफ्टवेयरमा नै पनि GIS Coordinates राखेर Google Map को प्रयोगबाट Mapping गर्ने विधिको प्रयोग गरियो ।

१.४.६ वस्तुस्थिती विवरणको मस्यौदा तयारी

तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्शा तयारीबाट प्राप्त प्रतिवेदनहरूलाई व्यवस्थित गर्दै तथा वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ ले निर्देश गरे अनुसार ढाचाको अनुसरण सहित वेलका नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको नेतृत्वमा साभेदार संस्था नेदरल्याण्ड्स लेप्रोसी रिलिफ (NLR) नेपाल लगायत विज्ञहरू सम्मिलित एक प्राविधिक समिति गठन गरि उक्त समितिले वस्तुस्थिती विवरणको मस्यौदा तयारी गरी निश्चित समयावधिमा वेलका नगरपालिकामा पेश गरियो ।

१.४.७ वस्तुस्थिती विवरण सुभात संकलन

निर्धारित ढाँचामा नगर वस्तुस्थिती विवरणको पहिलो मस्यौदा तयार भए पश्चात वस्तुस्थिती विवरणको मस्यौदामा छलफल गर्न वेलका नगरपालिकामा एक दिने प्रमाणीकरण कार्यशाला (Validation Workshop) को आयोजना गरियो । प्रमाणीकरण कार्यशालामा प्रस्तुत भएका सूचना तथा विवरणको शुद्धता र तथ्य यकिन

गरी सुधारको लागि सुझाव संकलन गर्ने, वस्तुस्थिती विवरणको मस्यौदाले समेट्न नसकेका विषय क्षेत्र वा परिमार्जन गर्नुपर्ने पक्षहरू केलाई समावेश गर्न सुझाव आदान प्रदान गर्ने, वस्तुस्थिती विवरणमा प्रस्तुत तथ्याङ्क, सूचना तथा विवरणहरूको अन्तरसम्बन्ध र तुलनात्मक पक्षहरू यकिन गर्ने, वस्तुस्थिती विवरण प्रकाशन पश्चात यसका विवरणहरू योजना तर्जुमा, विकास निर्माण, सेवा प्रवाह, कार्यसम्पादन र नतिजा अनुगमनमा उपयोग गर्ने प्रतिबद्धता जाहेर गर्ने, आदि कार्यहरू गरिको थियो । वेलका नगरपालीकाले आयोजना गरेको उक्त कार्यशालाको अध्यक्षता नगर प्रमुखले गर्नु भएको थियो भने वस्तुस्थिती विवरण तयारीमा संलग्न प्राविधिक टोली सहजकर्ताले वस्तुस्थिती विवरणका प्रमुख विषय तथा सूचना विवरण प्रस्तुत गर्नु भएको थियो कार्यशालामा नगरकार्यपालिका पदाधिकारी, नगर कार्यपालिकाका विभिन्न शाखा/उपशाखा र विषयगत प्रमुख तथा कर्मचारीहरू, नगर वडा कार्यालयका वडा सचिवहरू, संघ संस्था, समुदायमा आधारित संस्थाका प्रमुख वा प्रतिनिधि, स्थानीयस्तरमा विषयगत तथ्याङ्कका जानकार व्यक्तिहरू, नगरपालिकाले आवश्यक ठानेका बुद्धिजीवि, नागरिक समाज, पत्रकार प्रतिनिधिहरू, नगरपालिकास्तरमा क्रियाशील राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

१.४.८ नगर वस्तुस्थिती विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त भएका सुझावहरूलाई समावेश गरी तथा मस्यौदा प्रतिवेदनमा परिमार्जन गर्नुपर्ने विषयहरू, कार्यशालाबाट प्रस्तुत सुझावहरू बारे सम्बन्धित सरोकारवालासँग आवश्यकतानुसार पुनःपरामर्श गरी एवं वस्तुस्थिती विवरणको स्तरीयता र गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि विज्ञहरूका सुझावहरूलाई समेत ध्यान दिई वस्तुस्थिती विवरणलाई अन्तिम रूप दिईएको हो । वस्तुस्थिती विवरणको विद्युतीय प्रति तयार भईसकेपछि यो प्रतिवेदनलाई नगरपालिकाले सार्वजनिक गरी प्रकाशन र प्रसारण गर्ने काम समेत सम्पन्न भएको छ ।

१.५ वस्तुस्थिती विवरण (Profile) को सीमा

वस्तुस्थिती विवरण र यस संग आवद्ध प्रक्रियाहरू वेलका नगरपालीकाको पहिलो प्रयास र अनुभव भएको एवं प्राप्त तथ्यांकहरूको व्यवस्थापन र अध्यावधिकका लागि जीवन्त तथ्याङ्क (live data) व्यवस्थापन समेत शुरुवात गरिएको हुदा भविष्यमा अझ प्रभावकारी र त्रुटि रहित तथ्याङ्कहरूको अपेक्षा गरिएको छ । यस प्रसङ्गमा यो वस्तुस्थिती विवरण तयारीका सन्दर्भमा निम्न सीमाहरू रहेका छन्,

- मोबाइल प्रविधिबाट गरिएको यस प्रकारको सर्वेक्षणमा केही गणकहरूआशा गरिए अनुसार उक्त प्रविधिमा दक्षता हुन नसकेको ।
- तथ्याङ्क संकलनको समयमा अधिकांस जनसमुदायहरूमा कर सम्बन्धि विविध बुझाई तथा द्विविधा रहेको हुनाले पारिवारिक आम्दानी र खर्च विवरणमा अनपेक्षित विवरणहरू प्राप्त भएको ।

- स्थानीय स्तरमा संस्थागत तथ्यांकहरू पुर्णरूपमा व्यवस्थित गरी तथ्याङ्कहरू अद्यावधिक गर्नका लागि सुचना प्रविधि केन्द्रको स्थापना नभएको हुनाले समयमा विवरण प्राप्त हुन कठिनाई रहेको ।
- विषय क्षेत्रगत शाखा/इकाईहरूबाट क्षेत्रगत तथ्याङ्कहरू व्यवस्थित र अद्यावधिक गर्ने गरेको नपाइएकाले समयमा क्षेत्रगत तथ्याङ्कहरू प्राप्त गर्न कठिनाई भएको ।

परिच्छेद २ : नगरपालिकाको समग्र परिचय

२.१. भौगोलिक अवस्थिति :

नेपालको प्रदेश नं. १ अन्तर्गत भित्री मधेशमा पर्ने उदयपुर जिल्लाको सबैभन्दा पूर्वी भागमा सप्तकोशी नदिको किनारमा अवस्थित यस वेलका नगरपालिका जिल्ला सदरमुकाम गाईघाट देखि ४२ किलोमिटर दुरीमा रहेको छ । यो नगरपालिका यसको उत्तरी अक्षांश २६°४२'०९" देखि ८६°५५'२९" सम्म र पूर्वी देशान्तर ८७°१०'०६" देखि सम्म फैलिएको छ । यो नगरपालिका साविकका मैनामैनी, कटुञ्जे ववला, तपेश्वरी र रामपुर ठोक्सिला गरी ४ वटा गाविसहरूको सम्मिलनबाट २०७३ सालमा स्थापना भएको हो । यस नगरपालिकामा ९ वटा वडाहरू रहेका छन् । ति मध्ये ४ वटा वडाहरू विकट पहाडी भू-भागमा पर्दछन् भने बाँकी वडाहरू समथर भूभागमा पर्दछन् । यस नगरपालिकाको उत्तरी क्षेत्रका ४ वटा वडाहरू वडा नं. ५, ६, ७ र ८ पहाडी भिरालो क्षेत्र रहेका छन् यी वडाहरूमा चुरे क्षेत्र देखि महाभारतको पर्वतमाला सम्म फैलिएर रहेका छन् भने दक्षिणी भेगका वडा नं. १, २, ३, ४ र ९ समथर मैदानी भू-भागमा अवस्थित रहेका छन् ।

२.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि र नामाकरण :

साविकका ४ वटा गाउँ विकास समितिहरू (रामपुर ठोक्सिला, तपेश्वरी, मैनामैनी र कटुञ्जेववला) को सम्मिलन भई मिति २०७३ सालमा वेलका नगरपालिका बनेको हो । वेलका भनेको यस नगर क्षेत्रको दक्षिणी भागमा फैलिएको जंगल हो । प्राचिन कालमा यस ठाउँमा वेलका राजा वेलका रानीले राज्य गर्दथे । यहाँ नागाहरूको प्राचिन सभ्यता स्थापित भएको थियो । वेलका जंगलमा हाल सम्म पनि पानी परेको बेला बाहिरी माटोहरू बगरे घाममा टल्किएको अवस्थामा सुन भेटिने गरेको छ र धेरै मानिसहरूले भेटेका पनि छन् । यो सुन पाइने ठाउँलाई सुनखानी भनिन्छ । प्राचिन कालमा पतन भएको नागाहरूको सभ्यताका परिचयहरू दिने जंगलमा पोखरी, बगैँचाहरू र दरबारका भग्नावशेष ईटाका टुक्रा, माटोका भाडाहरूको अवशेषहरू प्रशस्तै पाईन्छ । यस क्षेत्रमा प्राचिन सिसाका टल्कने बस्तुहरू मोतिमालाहरू, सि.माला, जि.मालाहरू, फूटवल आकारका बस्तुहरू अझै पनि पाईन्छ । प्राचिन कालमा वेलका राजा वेलका रानीको अनुग्रहमा यस क्षेत्रका मानिसहरू रक्षित भएको कुरा किंबदन्तीको रूपमा सुनिन्छ । मानिसहरूले आफूलाई ऋण चाहिएमा, भाकल गरेर ऋण समेत प्राप्त हुने भन्नेकुरा किंबदन्तीमा सुनिन्छ । हाल सम्म पनि मानिसहरू वेलका राजाजानीको पुजा आज्ञा गर्ने गर्दछन् । किम्बदन्ती अनुसार मानिसहरू जंगलमा हराएको, राती ठूलो चम्किलो शहर उत्पन्न हुने, वेलका नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण-२०७५

त्यहि खाना बासको व्यवस्था हुने भन्ने भनाई छ । विहान उठ्दा खेरी त्यहाँ केही नहुने अचम्म हुन्थ्यो भनिन्छ । यस जंगलमा हाल लोप भएको निलगाई समेत पाईन्थ्यो । २०७३ सालमा साविकका स्थानीय निकायहरूको पुर्नसंरचना हुँदा साविकका ४ वटा गाविसहरूको सम्मिलनबाट बनेको यो नगरपालिकाको नामाकरण गर्ने क्रममा ऐतिहासिक बेलका राजा र उनको दरबारको परिचय स्वरुप बेलका नगरपालिका नामाकरणमा सबै वर्ग तथा क्षेत्रको सहमति भएकोले नै यस नगरपालिकाको नाम बेलका नगरपालिका रहन गएको हो । उत्तर तिर सुनकोशी, पूर्व तिर सप्तकोशी, दक्षिण तिर त्रियुगा नदिले वेष्टित यो बेलका नगर सानो प्रायद्वीपको रूपमा रहेको छ । महाभारतको काँखमा अवस्थित यो नगरपालिकाको पश्चिम तिर देउराली डाडाँले घेरेको छ । प्रचुर मात्रामा प्राकृतिक श्रोत साधनबाट सम्पन्न तराई, पहाड, हिमालको स्वरुपमा रहेको बेलका नगरपालिका जैविक विविधताले धनी रहेको छ । विविध जाती, जनजातीका भाषा, कला, संस्कृतिबाट शुसोभित बेलका नगरपालिका उत्तरको हिमाली श्रृङ्खलाको दृश्यावलोकन देखि लिएर समथर मैदानको हरियाली दृश्यपान गर्दै रमाईरहेको अवस्था छ ।

२.३ राजनैतिक तथा प्रशासनिक अवस्थिति :

यस नगरपालिकाको केन्द्र रामपुर बजारमा रहेको छ । साविकको तपेश्वरी गाविसको वडा नं. ४, ५, ६, ७, ८ र ९ मिलाएर वडा नं. १, तपेश्वरी गाविसकै वडा नं. १, २ र ३ मिलाएर वडा नं. २, ठोक्सिला गाविसको वडा नं. ३, ४, ५ र ६ मिलाएर वडा नं. ३, ठोक्सिला गाविसकै ७ नम्बरबाट वडा नं. ४, ठोक्सिला गाविसको वडा नं. ८ र ९, बबला गाविसको वडा नं. १ र २ मिलाएर वडा नं. ५, कटुञ्जेववला गाविसको वडा नं. ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९ मिलाएर वडा नं. ६, मैनामैनी गाविसको वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७ र ८ मिलाएर वडा नं. ७, मैनामैनी गाविसको वडा नं. ९ र ठोक्सिला गाविसको वडा नं. १ मिलाएर वडा नं. ८ र ठोक्सिला गाविसको वडा नं. २ लाई वडा नं. ९ कायम भई यस नगरपालिकाको जम्मा वडा संख्या ९ वटा रहेको छ ।

२.४. धरातलीय अवस्था: (सीमाना, उचाई, अक्षांश, देशान्तर र क्षेत्रफल):

यस नगरपालिकाको सिमानामा उदयपुर वाहेक सप्तरी, सुनसरी, धनकुटा, भोजपुर गरी ४ वटा जिल्लालाई छोएको छ । यसको पूर्वमा सुनसरी जिल्लाको बराहक्षेत्र नगरपालिका र धनकुटा जिल्लाको साँगुरीगढी गाउँपालिका, उत्तरमा भोजपुर जिल्लाको हतुवागढी र आमचोक गाउँपालिका, पश्चिममा चौदण्डी नगरपालिका र सप्तरी जिल्लाको सप्तकोशी नगरपालिका त्यसैगरी दक्षिणमा सप्तरी जिल्लाको कञ्चनरुप नगरपालिका र सुनसरी जिल्लाको बराहक्षेत्र नगरपालिका र कोशी गाउँपालिका पर्दछन् । यस नगरपालिकालाई पूर्वमा सप्तकोशी नदि, उत्तरमा सुनकोशी नदि, पश्चिममा देउराली डाडाँ र दक्षिणमा त्रियुगा नदिले यस नगरपालिकाको सिमाना निर्धारण गरेको छ । समुन्द्र सतह देखि १३६.२ मिटर सम्मको उचाईमा रहेको यस

नगरपालिकाको क्षेत्रफल ३४४ वर्ग कि.मी. रहेको छ। यसको उत्तरी अक्षांश २६°४२'०९" देखि २६°५५'२९" सम्म र पूर्वी देशान्तर ८७°१०'०६" देखि सम्म फैलिएको छ।

२.५. प्राकृतिक सम्पदा

यस नगरपालिकाको कूल क्षेत्र मध्ये १३७.८६ ब.कि.मी. भूभाग वनजंगल तथा खुला चरण क्षेत्रले ढाकेको छ। दक्षिणमा कोशी तथा त्रियुगा नदि उकासको समथर मैदानी भाग देखि उत्तरमा चुरे क्षेत्र हुँदै महाभारत पर्वत सम्म फैलिएको यस क्षेत्रमा प्रचुर मात्रामा वनजंगल रहेको छ। यसरी चुरे, महाभारत पहाड र तराई क्षेत्रमा पाईने नदिजन्य ढुंगा, गिटी, बालुवा, ग्राभेल, रोडा, वनजन्य काठ, दाउरा, जडिबुटीहरू प्राकृतिक रूपमा उपलब्ध छ। पूर्व तथा उत्तरी सिमानामा रहेको सप्तकोशी तथा सुनकोशी नदि प्राकृतिक श्रोतको रूपमा महत्वपूर्ण रहेको छ। यस नगरपालिकामा नदिजन्य, वनजन्य, कृषिजन्य उद्योग धन्दा सञ्चालनको प्रचुर सम्भावना रहेको छ। पहाडी भू-भागबाट बगेर आएको मलिलो माटो यस क्षेत्रको समथर भूभागमा मिसिन गई उर्वराशक्ति बृद्धि भईरहेकाले महत्वपूर्ण प्राकृतिक स्रोतको रूपमा रहेको छ।

२.६. सांस्कृतिक सम्पदा

यो नगरपालिका समथर भूभाग देखि पहाडी भूभाग सम्म फैलिएको हुँदा तराई तथा पहाडी भूभागमा रहेका सांस्कृतिक पक्षहरूको वाहुल्यता रहेको छ। पहाडी क्षेत्रमा हुने साकेला, (चण्डी) नाच, रोदी, मारुनी, भजन, कीर्तन देखि लिएर तराई क्षेत्रमा हुने जितीया, माघी, समाचखेवा, होली, सिरुवा लगायतका सांस्कृतिक सम्पदाहरू रहेका छन्।

२.७. विकासका सम्भावनाहरू

यस नगरपालिकामा रहेको भौगोलिक विविधताको कारणले विकासको सम्भावनालाई बढाएको छ। यस नगरपालिकाको मध्य विन्दु भएर पूर्व पश्चिम निर्माण भएको मदन भण्डारी लोकमार्गले यसको आर्थिक विकासको सम्भावनालाई फराकिलो बनाएको छ। यस क्षेत्रमा रहेका विभिन्न पर्यटकीय विन्दुहरू पूर्वी क्षेत्रमा रहेको सप्तकोशी नदि र बराहक्षेत्र, मैनामैनी क्षेत्रमा भएका विभिन्न ऐतिहासिक र भौगोलिक सम्पदाहरू, कोशी टप्पु लगायत अन्य क्षेत्रका पर्यटकीय सम्पदाको कारणले यस क्षेत्रको आर्थिक विकासको सम्भावनालाई वृहत बनाएको छ।

२.८. गार्हस्थ उत्पादन

यस नगरपालिकाको कूल गार्हस्थ उत्पादन सन् २०१८ को प्रचलित मूल्यमा करिब १,५६,८९,६३,४८६।- रहेको अनुमान छ। यस मध्ये कृषि तथा वनले ८३ प्रतिशत, व्यापारले १० प्रतिशत, घरजग्गा भाडा व्यवसायले

०२ प्रतिशत, उत्पादन क्षेत्रले १ प्रतिशत, निर्माण क्षेत्रले २, पर्यटन क्षेत्रले २ प्रतिशत योगदान गरेको अनुमान छ । यस नगरपालिकामा भर्खरै निर्माण भएको मदन भण्डारी लोकमार्गले यस क्षेत्रको आर्थिक समृद्धिको सम्भावनालाई बृहत बनाएको छ । नगरपालिकाक्षेत्र भित्र कृषिको विकासले कुल गार्हस्थ उत्पादन बढाउँदै व्यापार र उद्योग मार्फत रोजगारी श्रृजना गर्ने रआय आर्जन बढाउने प्रवल सम्भावना देखिन्छ । कृषि, वन, वनस्पती जन्य उद्योग स्थापना गरी भर्खरै विकास भएको सडक पहुँच मार्गको अधिकतम अवसर लिई नगरको आर्थिक विकास गर्ने सम्भावना पर्याप्त देखिन्छ ।

२.२. मानव विकास सूचकाङ्क

UNDP को २०१७ को प्रतिवेदन अनुसार नेपालको मानव विकास सूचकाङ्क ०.५७४ रहेको र यसका आधारमा विश्वका १८९ देशहरू मध्ये नेपाल १४९ श्रेणीमा रहेको छ । नेपालको यो सूचकाङ्क मध्यम मानव विकास सूचकाङ्क भएका देशहरू को औसत ०.६४५ भन्दा पनि कम रहेको छ । सन १९९० मा नेपालको यो सूचकाङ्क ०.३७८ थियो । वेलका नगरपालिकाको मानव विकास सूचकाङ्क नेपालको सन १९९० को भन्दा पनि कम ०.३७५ रहेको देखिन्छ, भने तुलनात्मक रूपमा तालिकामा देखाए जस्तो वडा नं. ९ को सबै भन्दा वढी र वडा नं. ७ को सबै भन्दा कम रहेको देखिन्छ ।

वार्ड	मानव विकास सूचकाङ्क
१	०.३४७
२	०.३६३
३	०.३७४
४	०.३०३
५	०.३९३
६	०.३०१
७	०.२८१
८	०.२८५
९	०.३९८
जम्मा	०.३७५

परिच्छेद ३ : पारिवारिक वितरण तथा जनसंख्याको अवस्था

३.१. बस्ती र घरपरिवार वितरण

यस नगरपालिकाको भौगोलिक विविधता अनुसार समथर क्षेत्रमा सघन बस्ती रहेको छ भने पहाडी क्षेत्रको बस्ती पातलो देखिन्छ। यस नगरपालिकामा जम्मा घरधुरी संख्या १०२२९ रहेको छ, भने जम्मा परिवार संख्या १०३७३ देखिएको छ। नगरपालिकाक्षेत्र भित्रको परिवारको औषत आकार ५.२ रहेको छ। यो राष्ट्रिय स्तरको परिवारको औषत आकार भन्दा बढि रहेको छ। वडागत रूपमा घरसंख्या र परिवार संख्या निम्न बमोजिम रहेको छ।

वडा नं.	घर संख्या	परिवार संख्या	परिवारको औषत आकार
१	११८८	१२१३	५.१
२	१४२९	१४४१	५.३
३	१४२९	१४३०	५.३
४	१००४	१०२३	५.१
५	१५७१	१५८३	५.३
६	९५१	९६२	५.३
७	४९९	४९९	६.८
८	१०४१	१०४६	५.२
९	१११७	११७६	४.४
जम्मा	१०२२९	१०३७३	५.२

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

३.२. जनसंख्या वितरणको अवस्था

यस नगरपालिकाको जम्मा जनसंख्या ५४,१२२ रहेको छ। जसमध्ये महिला जनसंख्या २६,४४३ र पुरुष जनसंख्या २७,६७६ रहेको छ। यसरी हेर्दा महिला भन्दा पुरुषको जनसंख्या ४.६६ प्रतिशतले बढी छ। जबकी राष्ट्रिय जनसंख्यामा पुरुषको भन्दा बढी महिलाको जनसंख्या रहेको छ। यसैगरी लैङ्गिक अनुपात १०५ रहेको छ। तथ्यांकले देखाए अनुसार सबैभन्दा बढि जनसंख्या वडा नं. ५ मा र सबैभन्दा कम जनसंख्या वडा नं. ७ मा रहेको छ। वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ।

वडा नं.	जनसंख्या				वडागत जनसंख्या वितरण %	परिवारको औषत आकार	लैङ्गिक अनुपात (१०० महिलामा पुरुष)
	महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा			
१	३१२४	३०९७	०	६२२१	११.५	५.१	९९

वडा नं.	जनसंख्या				वडागत जनसंख्या वितरण %	परिवारको औषत आकार	लैङ्गिक अनुपात (१०० महिलामा पुरुष)
	महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा			
२	३६७३	३८९३	०	७५६६	१४.०	५.३	१०६
३	३६१८	३८९४	०	७५१२	१३.९	५.३	१०८
४	२५८४	२६७५	१	५२६०	९.७	५.१	१०४
५	४०८७	४३११	१	८३९९	१५.५	५.३	१०५
६	२५११	२६३४	१	५१४६	९.५	५.३	१०५
७	१६७५	१७०५	०	३३८०	६.२	६.८	१०२
८	२६५५	२८००	०	५४५५	१०.१	५.२	१०५
९	२५१६	२६६७	०	५१८३	९.६	४.४	१०६
जम्मा	२६४४३	२७६७६	३	५४१२२	१००.०	५.२	१०५

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.२.१. जनसंख्याको वार्षिक वृद्धिदर

तलको तालिकामा बेलकानगरपालिकामा बसोबास गरिरहेका जनसंख्याको वार्षिक औषत वृद्धिदर २०६८ सालको जनगणनालाई आधार मान्दा २७.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ भने, वार्षिक वृद्धिदर ०.५ रहेको देखिएको छ। सबै भन्दा बढि वृद्धिदर भएको वडा नम्बर ५ को वृद्धिदर १.० रहेको देखिएको छ।

वडा नं.	जनसंख्या	वार्षिक वृद्धिदर
१	६२२१	०.०
२	७५६६	०.७
३	७५१२	०.१
४	५२६०	०.४
५	८३९९	१.०
६	५१४६	०.८
७	३३८०	-०.२
८	५४५५	०.७
९	५१८३	०.४
जम्मा	५४१२२	०.५

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.३ उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्याको वितरण

यस तालिकामा उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्याको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । यस अनुसार उमेरका आधारमा सबैभन्दा बढि जनसंख्या २५ देखि ४५ वर्ष सम्मका रहेका छन् भने ७० वर्ष भन्दा माथिका जनसंख्या सबैभन्दा कम देखिएको छ । यस नगरपालिकामा तेश्रो लिंगीको संख्या ३ रहेको छ ।

उमेर समूह	महिला	पुरुष	तेश्रो लिंगी	जम्मा
५ वर्ष भन्दा मुनि	२३७३	२५८८	१	४९६२
६ - ९ वर्षसम्म	१९२६	२०५२	०	३९७८
१० - १४ वर्षसम्म	२७७७	२८७७	०	५६५४
१५ - १८ वर्षसम्म	२३८१	२४६८	०	४८४९
१९ - २४ वर्षसम्म	३४४०	३४५१	०	६८९१
२५ - ४५ वर्षसम्म	८२६७	८९८८	२	१७२५७
४६ - ५९ वर्षसम्म	२६५२	२७५९	०	५४११
६० - ६९ वर्षसम्म	१३७८	१३०३	०	२६८१
७० वर्ष भन्दा माथि	१११३	१०४६	०	२१५९
उमेर उल्लेख नभएको	१३६	१४४	०	२८०
जम्मा	२६३०७	२७५३२	३	५४१२२

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्याको वितरण

यस नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी प्रयोग हुने भाषा नेपाली र दोश्रो भाषामा वान्तवा भाषा रहेको देखिएकोछ । त्यसैगरी थारु भाषा पनि उल्लेखनीय रूपमा प्रयोग हुने देखिएको छ । यस नगरपालिकामा प्रयोग हुने भाषाहरुको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१	नेपाली	३९७६८	७३.७
२	वान्तवा	४९९०	९.३
३	थारु	४२३८	७.९
४	मैथली	९७५	१.८
५	तामांग	७२८	१.३
६	मगर	६४८	१.२
७	चामलिंग	२९५	०.५
८	नेवारी	११९	०.२
९	अन्य	२३६१	४.१
जम्मा :		५४१२२	१००.०

३.५ धर्म अनुसार जनसंख्याको वितरण

यस नगरपालिकामा विभिन्न धर्ममा आस्था राख्नेहरूको जनसंख्या रहेको छ। सबैभन्दा बढी जनसंख्या हिन्दु धर्मात्मवीहरूको रहेको छ। त्यसैगरी बौद्ध तथा क्रिश्चियन धर्म मान्नेहरूको प्रतिशत पनि उल्लेखनीय संख्यामा रहेको छ। विभिन्न धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

क्र.सं.	धर्म	संख्या	प्रतिशत
१	हिन्दु	४४०१९	८१.३
२	किरात	५६४१	१०.४
३	क्रिश्चियन	२२९८	४.१
४	बौद्ध	२१६१	४.०
५	इस्लाम	२५	०.०
६	अन्य	५८	०.१
जम्मा		५४१२२	१००.०

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.६ जातीयताको आधारमा जनसंख्याको वितरण

यस नगरपालिकामा विशेष गरी १७ किसिमका जातीयताहरू बसोवास गर्दै आएका छन्, ती मध्ये बहुसंख्यक राई जाती (२७.० प्रतिशत), क्षेत्री जाती (२४.६ प्रतिशत), र दलित (११.७ प्रतिशत) रहेका छन्। अन्य जातीय समूदायमा क्रमस ब्राम्हण, थारु, मगर, तामाङ्ग, नेवार जाती रहेका छन् भने गुरुङ्ग, सदा, यादव लिम्बु, ठकुरी जातीहरू अल्पसंख्यक रूपमा रहेको देखिन्छ। नगरपालिकामा रहेका सबै जातजातीहरूको जनसंख्याको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ।

क्र.सं.	जातीयता	संख्या	प्रतिशत
१	राई	१४६९६	२७.२
२	क्षेत्री	१३३३०	२४.६
३	दलित	६३३९	११.७
४	थारु	४२९६	७.९
५	ब्राम्हण	४००८	७.४
६	मगर	३३५३	६.२
७	तामाङ्ग	२४०२	४.४
८	नेवार	१७५८	३.२
९	सदा	१७५	०.३
१०	लिम्बु	१७७	०.३
११	यादव	१००	०.२

क्र.सं.	जातीयता	संख्या	प्रतिशत
१२	भोटे	६१	०.१
१३	गुरुङ्ग	६१	०.१
१४	ठकुरी	५५	०.१
१५	मुस्लिम	१६	०.०
१६	दनुवार	१४	०.०
१७	अन्य	३२८१	६.१
जम्मा :		५४१२२	१००.०

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

३.७ घरमूलीको वितरण

यस नगरपालिकामा जम्मा १०२२९ घरमूलीहरू रहेका छन् जसमध्ये पुरुष घरमूली संख्या ८६१० रहेको छ, भने महिला घरमूली १६१९ रहेकोमा महिला घरमूली प्रतिशत १५.८२ रहेको छ। घरमूली प्रतिशतको आधारमा हेर्दा पारिवारिक संरचनामा पुरुष प्रधानताको अनुपात अझैपनि निकै बढी रहेको छ। वडागत रुपमा घरमूली विवरण निम्न अनुसार रहेको छ।

लिंग	घरमूलीको संख्या (वडागत)									जम्मा
	वडा नं. १	वडा नं. २	वडा नं. ३	वडा नं. ४	वडा नं. ५	वडा नं. ६	वडा नं. ७	वडा नं. ८	वडा नं. ९	
पुरुष	१०३२	११९०	११०८	८८२	१३४५	८३९	४२८	८८५	९०१	८६१०
महिला	१५६	२३९	३२१	१२२	२२६	११२	७१	१५६	२१६	१६१९
जम्मा	११८८	१४२९	१४२९	१००४	१५७१	९५१	४९९	१०४१	१११६	१०२२९

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

३.८ पेशाको आधारमा जनसंख्या वितरण (उमेर १८ वर्ष भन्दा माथि)

यस नगरपालिकामा वसोवास गर्ने १८ वर्ष भन्दा माथिका व्यक्तिहरू मध्ये ६४.२९ प्रतिशत कृषि तथा पशुपालनमा संलग्न रहेको पाईएको छ भने सोही उमेर समूहका ७.४५ प्रतिशत जनसंख्या वैदेशिक रोजगारमा रहेको पाईएको छ। बेरोजगार व्यक्तिहरूको प्रतिशत १७.३१ देखिएको छ। भने पेशागत आधारमा जनसंख्याको विस्तृत विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ।

विवरण	उमेर १८ वर्ष भन्दा माथिको संख्या	कृषि पशुपालन	व्यापार	सरकारी नोकरी	जागिर अन्य	ज्याला मजदुर	उद्योग	वैदेशिक रोजगार	अन्य	आंशिक बेरोजगार
पुरुष	१७५३९	९४८५	४६३	३५८	६२४	९७५	२७	२२८३	०	३३२४
महिला	१६८४१	१२६२०	४९८	६०	३८१	३७२	४	२७९	०	२६२७
जम्मा	३४३८०	२२१०५	९६१	४१८	१००५	१३४७	३१	२५६२	०	५९५१

श्रोत : नगर/गाउँ पालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

३.८ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या वितरण

जनसंख्या वितरणमा सामान्यतया १५ देखि ५९ वर्षको उमेर समुह आर्थिक रूपले सवल जनसंख्या मानिन्छ भने १४ वर्ष देखि कम उमेरका बालबालिका तथा ६० वर्ष भन्दा माथिका बृद्धवृद्धा आश्रित समूहमा पर्दछन् जसको जनसंख्या क्रमश १४५८१ र ४८३८ अर्थात २७.१ र ९.० प्रतिशत हुन आउछ । तालिका अनुसार, जम्मा जनसंख्याको आधा भन्दा बढि भाग १५ देखि ५९ वर्षको उमेर भित्रका जनसंख्याले ओघटेको देखिएको छ । त्यसैगरी १४ वर्ष भन्दा मुनी र ६० वर्ष भन्दा माथिका व्यक्तिहरुको संख्या पनि उल्लेखनीय रहेको छ र यी जनसंख्याको हेरचाह तथा विकासका कार्यक्रमहरु नगरपालिका स्तरमा रहनुपर्ने देखिएको छ ।

उमेर समुह	पुरुष	महिला	अन्य	जम्मा	प्रतिशत
० देखि १४	७५१७	७०७६	०	१४५९३	२७
१५ देखि ५९	१७६६६	१६७४०	३	३४४०९	६३.५
६० भन्दा माथि	२३४९	२४९१	०	४८४०	९.०
उमेर समूह नखुलेको	१४४	१३६	०	२८०	०.५
जम्मा	२७६७६	२६४४३	३	५४१२२	१००.०

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

३.१० अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या वितरण

यस नगरपालिकामा वडागत रूपमा अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्याको विवरण हेर्दा सबै वडाहरुमा उल्लेखनीय संख्यामा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु रहेको देखिएको छ । तुलनात्मक रूपमा सबैभन्दा बढि अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु क्रमश वडा नम्बर ६, ५, ४, २, ३, ८, १, ७ र ९ रहेको देखिएको छ ।

वडा नम्बर	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
१	३६	४२	७८	७.७५
२	४२	६७	१०९	१०.८२
३	४०	४६	८६	८.५४
४	७७	८६	१६३	१६.१९
५	६७	१०५	१७२	१७.०८
६	८१	१०२	१८३	१८.१७
७	४१	३४	७५	७.४५
८	३४	४५	७९	७.८५
९	२७	३५	६२	६.१६
जम्मा	४४५	५६२	१००७	१००.०

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

३.१०.१ अपाङ्गता भएको अवस्थाका आधारमा जनसंख्याको वितरण (जम्मा)

तलको तालिका अनुसार अपाङ्गता भएका जनसंख्या, १००७ जना मध्ये सबै भन्दा बढि ४८.८ प्रतिशतमा जन्मजात अपाङ्गता भएको र २२ प्रतिशतलाई जन्म पश्चात कुनै रोगका कारण अपाङ्गता भएको देखिएको छ ।

वडा नम्बर	अपाङ्गता भएको संख्या		जन्मजात		जन्मदाको समयमा		जन्म पश्चाद (रोग)		जन्म पश्चाद (दुर्घटना)		अवस्था नखुलेको संख्या	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	७८	७.७	१९	२४.४	१२	१५.४	३९	५०.०	७	९.०	१	१.३
२	१०९	१०.८	४१	३७.६	२०	१८.३	३१	२८.४	१७	१५.६	०	०.०
३	८६	८.५	३३	३८.४	९	१०.५	३७	४३.०	७	८.१	०	०.०
४	१६३	१६.२	७२	४४.२	२३	१४.१	२५	१५.३	४३	२६.४	०	०.०
५	१७२	१७.१	८१	४७.१	१३	७.६	३२	१८.६	४६	२६.७	०	०.०
६	१८३	१८.२	१३३	७२.७	२	१.१	१५	८.२	३३	१८.०	०	०.०
७	७५	७.४	३७	४९.३	१४	१८.७	११	१४.७	१२	१६.०	१	१.३
८	७९	७.८	५०	६३.३	१	१.३	२१	२६.६	७	८.९	०	०.०
९	६२	६.२	२५	४०.३	१२	१९.४	१४	२२.६	१०	१६.१	१	१.६
जम्मा	१००७	१००.०	४९१	४८.८	१०६	१०.५	२२५	२२.३	१८२	१८.१	३	०.३

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.१०.२ अपाङ्गता भएको अवस्थाका आधारमा जनसंख्याको वितरण (महिला)

अपाङ्गता भएको अवस्थाका आधारमा महिला जनसंख्याको विवरण हेर्दा ४४.५ प्रतिशत महिलामा अपाङ्गता भएको पाईएको छ। महिलाहरूमा पनि सबै भन्दा बढि जन्मजातनै अपाङ्गता भएको पाईएको छ ।

वडा नम्बर	अपाङ्गता भएको संख्या		जन्मजात		जन्मदाको समयमा		जन्म पश्चात (रोग)		जन्म पश्चात (दुर्घटना)		अवस्था नखुलेको संख्या	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	३६	८.१	९	२५.०क	५	१३.९	१९	५२.८	३	८.३	०	
२	४२	९.४	१८	४२.९	७	१६.७	१२	२८.६	५	११.९	०	
३	४०	९.०	१८	४५.०	१	२.५	१९	४७.५	२	५.०	०	
४	७७	१७.३	३८	४९.४	११	१४.३	१३	१६.९	१५	१९.५	०	
५	६७	१५.१	२९	४३.३	२	३.०	१९	२८.४	१७	२५.४	०	
६	८१	१८.२	५७	७०.४	१	१.२	८	९.९	१५	१८.५	०	
७	४१	९.२	२२	५३.७	९	२२.०	६	१४.६	४	९.८	०	
८	३४	७.६	२१	६१.८	०	०.०	१०	२९.४	३	८.८	०	
९	२७	६.१	१२	४४.४	३	११.१	८	२९.६	४	१४.८	०	
जम्मा	४४५	१००.०	२२४	५०.३	३९	८.८	११४	२५.६	६८	१५.३	०	

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

३.१०.३ अपाङ्गता परिचयपत्रका आधारमा जनसंख्याको वितरण (जम्मा)

यस नगर पालिकामा अपाङ्गता परिचय पत्रका आधारमा जनसंख्याको विवरण हेर्दा जम्मा ७३.८ प्रतिशत अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूसँग अपाङ्गता परिचय पत्र नरहेको देखिएको छ। अपाङ्गता परिचय पत्र भएकाहरू मध्ये सबै भन्दा बढि रातो, र अन्य क्रमसँग निलो, सेतो र पहिलो परिचय पत्र भएको देखियो। वडा तहको तथ्यांक हेर्दा वडा नम्बर २ मा सबै भन्दा बढि संख्यामा अपाङ्गता परिचय पत्र भएका व्यक्तिहरू रहेको देखिएको छ।

वडा नम्बर	परिचय पत्र नभएका		रातो परिचयपत्र		निलो परिचयपत्र		पहिलो परिचयपत्र		सेतो परिचयपत्र		जम्मा परिचय पत्र	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	४५	५७.७	१०	३०.३	१४	४२.४	९	२७.३	०	०.०	३३	४२.३
२	५७	५२.३	१८	३५.३	१३	२५.५	५	९.८	१४	२७.५	५१	४६.८
३	५०	५८.१	१०	२७.८	१३	३६.१	५	१३.९	८	२२.२	३६	४१.९
४	१३७	८४.०	७	२.८	५	२०.०	६	२४.०	६	२४.०	२५	१५.३
५	१३४	७७.९	११	२९.७	१४	३७.८	६	१६.२	६	१६.२	३७	२१.५
६	१५५	८४.७	६	२१.४	३	१०.७	५	१७.९	१४	५०.०	२८	३२.६
७	६७	८९.३	४	५.०	३	३७.५	०	०.०	१	१२.५	८	४.९
८	५८	७३.४	९	४२.९	४	१९.०	०	०.०	७	३३.३	२१	१२.२
९	४०	६४.५	८	३६.४	३	१३.६	२	९.१	९	४०.९	२२	१२.०
जम्मा	७४३	७३.८	८३	३१.८	७२	२७.६	३८	१४.६	६५	२४.९	२६१	२५.९

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.१०.४ अपाङ्गता परिचयपत्र लिएका बालबालिकाको वितरण

यस नगरपालिकामा अपाङ्गता परिचय पत्रका आधारमा बालबालिकाको जनसंख्याको विवरण हेर्दा जम्मा ३२.३० प्रतिशत अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूसँग अपाङ्गता परिचय पत्र रहेको देखिएको छ । अपाङ्गता परिचय पत्र भएकाहरू मध्ये सबै भन्दा बढि रातो र त्यसपछि, निलो परिचय पत्र भएको देखियो । वडा तहको तथ्यांक हेर्दा वडा नम्बर २ मा सबै भन्दा बढि संख्यामा अपाङ्गता परिचय पत्र भएका बालबालिकाहरू रहेको देखिएको छ ।

वडा नम्बर	अपाङ्गता भएका जम्मा बालबालिका		परिचय पत्र भएका		रातो परिचयपत्र	निलो परिचयपत्र	पहेलो परिचयपत्र	सेतो परिचयपत्र
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या
१	९	५.५९	६	२.४८	१	३	१	१
२	२२	१३.६६	१२	७.४५	७	३	१	१
३	१६	९.९४	६	३.७३	६	०	०	०
४	२४	१४.९१	७	५.५९	३	२	१	१
५	२९	१८.०१	१०	३.७३	५	४	०	१
६	२३	१४.२९	२	१.२४	२	०	०	०
७	७	४.३५	२	१.२४	१	१	०	०
८	१८	११.१८	४	२.४८	२	१	०	१
९	१३	८.०७	७	४.३५	४	१	१	१
जम्मा	१६१	१००	५२	३२.३०	३१	१२	४	६

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.११. बसाइँ सराइँ सम्वन्धी वितरण

अन्यत्रबाट यस नगरपालिकामा बसाइँ सराइँ गरी आएका जनसंख्या, यस नगरपालिकाबाट बाहिर गएका जनसंख्याको विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

बसाइँ सराइँ विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
नगरपालिका भित्र आएका	२९७	३४४	६४१
नगरपालिका बाट बाहिर गएका	१६५	१७५	३४०
जम्मा :	४६२	५१९	९८१

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.१२. ब्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को ब्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। उक्त आर्थिक वर्षमा ८५५ जना बालबालिकाहरुको जन्म दर्ता भएको छ भने १०९ जनाको मृत्यु दर्ता भएको देखिएको छ।

क्र.सं.	विवरण	जम्मा दर्ता संख्या	बालिका	बालक
१.	जन्म दर्ता	८५२	४१५	४३७
१.१	५ वर्ष सम्मका बालबालिका	६१२	२८६	३२६
१.२	५ वर्षदेखि १८ वर्ष सम्मका बालबालिका	१९२	१०२	९०
१.३	१८ वर्ष माथिका मानिस	४८	२७	२१
२.	मृत्यु दर्ता	१८१	७२	१०९
३.	सम्बन्ध बिच्छेद	१०	५	५
४.	बसाईसराई	५८६	२७८	३०८
५.	विवाह दर्ता	२३४	११७	११७
५.१	१८ वर्ष भन्दा कम उमेर	४०	२८	१२
५.२	१८ वर्ष भन्दा माथि	१५८	७०	८८
जम्मा :		२०६१	९८५	१०७६

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

३.१३. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण

यस नगरपालिकामा बसोबास गर्दै आईरहेका सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने जेष्ठ नागरिक, दलित जेष्ठ नागरिक, एकल महिला तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ अनुसारको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। यस प्रकारको सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्नेको संख्या ३२६३ रहेको छ।

वडा नं.	जेष्ठ नागरिक			दलित जेष्ठ नागरिक			एकल महिला	पूर्ण अपाङ्गता			आंशिक अपाङ्गता			कुल जम्मा
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
१	१००	९२	१९२	२७	२८	५५	१४२	४	१	५	५	१४	१९	६८४
२	१११	११९	२३०	२२	१७	३९	१८०	९	११	२०	१०	१४	२४	८०६
३	१२४	११०	२३४	२०	२२	४२	१४५	६	७	१३	१५	१५	३०	७८३
४	९६	९३	१८९	५०	५२	१०२	८४	२	१	३	५	३	८	६८८
५	१११	११६	२२७	५०	५८	१०८	१६६	८	१०	१८	११	१४	२५	९२२

वडा नं.	सञ्चालनमा रहेको संख्या	सञ्चालनमा नरहेको संख्या	जम्मा संख्या	लघु उद्योग	घरेलु उद्योग	उल्लेख नभएको उद्योग	जम्मा	पूँजि रकम रु.
६	७१	०	७	१	१	५	७	१३०००००
७	१५	१	१६	३	१	१२	१६	४३५००००
८	१४	१	१५	६	०	९	१५	३६५००००
९	३१	५	३६	१०	०	२६	३६	१६४४००००
जम्मा	१५५	२०	१७५	४१	१०	१२४	१७५	१०५८७९२००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

३.१४. संस्थागत जनसंख्या वितरण

यस बेलका नगरपालिकामा स्थायी बसोबास गर्नेहरूको जनसंख्या बाहेकका विभिन्न क्षेत्रबाट रोजगारी, व्यापार व्यवसाय र अन्य तबरबाट आई बसोबास गर्नेहरूको जनसंख्यालाई संस्थागत जनसंख्याको रूपमा लिईएको छ। उक्त जनसंख्या जम्मा ३७५ रहेकोमा सबैभन्दा बढी शिक्षा क्षेत्र तर्फको जनसंख्या १५३ रहेको छ। उक्त जनसंख्यालाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा दिइएको छ।

क्र.सं.	संस्थाको नाम	महिला	पुरुष	जम्मा
१	बेलका नगरपालिका	३	१९	२२
२	स्वास्थ्य क्षेत्र	८	१२	२०
३	कृषि, पशु क्षेत्र	४	७	११
४	शिक्षा क्षेत्र (विद्यालय)	३२	१२१	१५३
५	सुरक्षा निकाय (प्रहरी)	४	६६	७०
६	हुलाक	१	२	३
७	बैंक	१	३	४
८	सहकारी तथा लघुवित्त	८	२२	३०
९	अन्य क्षेत्र	११	५१	६२
जम्मा :		७२	३०३	३७५

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

३.१४.१. पहिलो पटक विवाह गरेको उमेरको आधारमा जनसंख्या वितरण

यस तालिकामा पहिलो पटक विवाह गरेको उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण प्रस्तुत गरिएको छ जसमा क्रमश, २० देखि २४ र १५ देखि १९ वर्षमा विवाह गर्नेहरूको संख्या सबै भन्दा बढि देखिएको छ। त्यसैगरि १० वर्ष भन्दा मूनीको उमेरमा विवाह गर्नेहरूको संख्या पनि उल्लेखनिय रहेको देखिएको छ, भने केहि संख्यामा ५० वा सो भन्दा बढि उमेरमा पनि विवाह गर्ने गरेको देखिएको छ।

लिंग	पहिलो पटक बिबाह गरेको उमेर										जम्मा
	१० वर्ष भन्दा मुनी	१०-१४ वर्ष	१५-१९ वर्ष	२०-२४ वर्ष	२५-२९ वर्ष	३०-३४ वर्ष	३५-३९ वर्ष	४०-४४ वर्ष	४५-४९ वर्ष	५० र सो भन्दा बढि	
पुरुष	४४	२३३	२९१७	६४१८	२४९२	४९९	१३३	३९	१९	१९	१२८१३
महिला	१६०	८६०	६७८९	५०३८	९०३	१६५	४३	२३	८	१०	१४०९९
जम्मा	२०४	१०९३	९७०६	११४५६	३३९५	६६४	१७६	६२	२७	२९	२६९१२

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

परिच्छेद ४ : आर्थिक अवस्था

४.१. प्रमुख आर्थिक वितरण

४.१.१ प्राविधिक सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संशाधनको वितरण

यस नगरपालिकामा वसोवास गर्नेहरू मध्ये विभिन्न क्षेत्रमा प्राविधिक सीपयुक्त दक्षता भएका मानव संशाधनको संख्या जम्मा ६७७ रहेको मध्ये महिलाको संख्या ३८६ र पुरुषको संख्या २९१ रहेको छ। यसरी हेर्दा बे.न.पा.ले अभियानको रूपमा सञ्चालन प्रारम्भ गरेको बेलकावासीको समृद्धिको अभियानलाई सफल बनाउन प्राविधिक दक्षता भएका मानव संशाधन अझ वृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ। मानव संशाधन सम्बन्धी विस्तृत विवरण वडागत रूपमा देहाय बमोजिम रहेको छ।

वडा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	११९	१६८	२८७
२	७६	५२	१२८
३	८	११	१९
४	४४	४२	८६
५	८	४	१२
६	२५	९	३४
७	८	६	१४
८	१३	४	१७
९	३६	४४	८०
जम्मा	३८६	२९१	६७७

४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी वितरण (उमेर १८ वर्ष भन्दा माथि)

यस नगरपालिकामा वसोवास गर्ने १८ वर्ष भन्दा माथिका व्यक्तिहरू मध्ये ६४.२९ प्रतिशत कृषि तथा पशुपालनमा संलग्न रहेको पाईएको छ भने सोही उमेर समूहका ७.४५ प्रतिशत जनसंख्या वैदेशिक रोजगारमा रहेको पाईएको छ। आंशिक बेरोजगार व्यक्तिहरूको प्रतिशत १७.३१ देखिएको छ।

वडा नम्बर	विवरण	उमेर १८ वर्ष भन्दा माथिको संख्या	कृषि पशुपालन	व्यापार	सरकारी नोकरी	जागिर अन्य	ज्याला मजदुर	उद्योग	वैदेशिक रोजगार	अन्य	आंशिक बेरोजगार
जम्मा	पुरुष	१७५३९	९४८५	४६३	३५८	६२४	९७५	२७	२२८३	०	३३२४
	महिला	१६८४१	१२६२०	४९८	६०	३८१	३७२	४	२७९	०	२६२७
	जम्मा	३४३८०	२२१०५	९६१	४१८	१००५	१३४७	३१	२५६२	०	५९५१

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

४.१.३ औसत आम्दानी विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका १०३७३ परिवार संख्या मध्ये ४२.९ प्रतिशतको वार्षिक आम्दानी रु १००००० भन्दा कम रहेको पाईएको छ र १ देखि २ लाख आम्दानी हुनेको संख्या २४.४ प्रतिशत रहेकोछ, ६ लाख भन्दा वढीआम्दानी हुनेको प्रतिशत जम्मा १.६ रहेको देखिन्छ । नगरपालिकाको औसत आम्दानीको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

वडा	परिवार संख्या		रु १०००००		१ देखि २ लाख		२ देखि ४ लाख		४ देखि ६ लाख		६ लाख भन्दा	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	१२१३	११.७	३६३	२९.९	३६४	३०.०	३४४	२९.३	७	६.२	२९	२.४
२	१४४१	१३.९	६०८	४२.२	३९४	२७.४	३१३	२९.७	९२	६.४	१९	१.३
३	१४३०	१३.८	४६८	३९.७	३३९	२३.७	४१२	२८.८	९४	६.६	९	०.६
४	१०२३	९.९	४४९	४३.७	२३०	२२.४	१८२	१७.८	३२	३.१	१०	१.०
५	१४८३	१४.३	१६७	१०.४	३६३	२२.९	६१३	३८.७	३४९	२२.०	७९	४.०
६	९६२	९.३	६१९	६४.३	२४७	२५.७	६८	७.१	१६	१.७	०	०.०
७	४९९	४.८	३३०	६६.१	१८	३.६	६	१.२	०	०.०	१	०.२
८	१०४६	१०.१	९७८	९३.४	४०	४.८	८	०.८	२	०.२	२	०.२
९	११७६	११.३	२७२	२३.१	४२६	४४.७	२४०	२०.४	६१	५.२	१२	१.०
जम्मा	१०३७३	१००.०	४४४४	४२.९	२४३२	२४.४	२९७	२९.२	७२१	७.०	१६१	१.६

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

४.१.४ औसत खर्च तथा बचत विवरण

वेलका नगरपालीकाको जम्मा आम्दानी ने.रु.१,६५,७४,०८,४८६।- र जम्मा खर्च ने.रु.१,६०,५८,१६,२७५।- भई वार्षिक ने.रु.५,१५,९२,२११।- बचत भएको देखिन्छ। वडा नं. २, ६, ७ र ८ मा आम्दानी भन्दा खर्च नै बढी भै बचतको अवस्था ऋणात्मक रहेको देखिन्छ।

वडा नं.	जम्मा आम्दानी	जम्मा खर्च	बचत
१	२२,९२,३५,२२०।-	१८,०५,९६,८८२।-	४,८६,३८,३३८।-
२	२२,७८,३०,०००।-	२३,६३,९३,००६।-	-५,८५,६३,००६।-
३	२२,७२,६६,०००।-	२१,८८,५१,९५५।-	१,८४,१४,०४५।-
४	१२,७९,७४,०००।-	१२,४०,८०,२५४।-	३८,९३,७४६।-
५	५१,३७,५९,१७६।-	३८,१३,१९,५५९।-	१३,२४,३९,६१७।-
६	८,१५,३५,०००।-	११,३३,६१,८६९।-	-३,१८,२६,८६९।-
७	१,५९,०२,०००।-	८,२६,२१,६६५।-	६,६७,१९,६६५।-
८	६,५९,५३,०९०।-	१२,४२,८३,६८१।-	-५,८३,३०,५९१।-
९	१७,७९,५४,०००।-	१४,४३,०७,४०४।-	३,३६,४६,५९६।-
जम्मा	१,६५,७४,०८,४८६।-	१,६०,५८,१६,२७५।-	५,१५,९२,२११।-

४.१.५ विपन्नता स्तरीकरण विवरण

यस नगरपालिकामा बसोबास गरिरहेका घरपरिवारहरूको विपन्नता स्तरिकरणका आधारमा जनसंख्या विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। यहाँ विपन्नता स्तरीकरण गणना गर्दा आफ्नो उत्पादनले ३ महिना पनि खान नपुग्ने अति गरिव, आफ्नो उत्पादनले ३ देखि ६ महिना खान पुग्ने गरिव, आफ्नो उत्पादनले ७ देखि ९ महिना खान पुग्ने मध्यम र आफ्नो उत्पादनले ९ देखि १२ महिना वा खाद्यान्न विक्री गर्ने लाई सम्पन्नको सूचिमा वर्गीकरण गरिएको छ। तथ्यांक अनुसार अति गरिवको जनसंख्या कुल जनसंख्याको २२.३ प्रतिशत रहेको छ। यो तथ्यांक खाद्यान्न पर्याप्तताका आधारमा स्तरिकरण गरिएको हो।

वडा नं.	अति गरिव प्रतिशत	गरिव प्रतिशत	मध्यम प्रतिशत	सम्पन्न प्रतिशत
१	१९.५	२१.२	६.५	५२.८
२	१६.९	११.६	६.३	६५.१
३	१४.६	२१.०	११.३	५३.०
४	३३.४	१६.७	६.७	४३.२
५	३१.२	२६.६	७.६	३४.६
६	११.३	३४.९	२५.०	२८.८
७	२३.५	५५.९	११.३	९.३

वडा नं.	अति गरिव प्रतिशत	गरिव प्रतिशत	मध्यम प्रतिशत	सम्पन्न प्रतिशत
८	७.६	३४.५	२२.६	३५.३
९	४२.०	२७.६	६.६	२३.८
जम्मा	२२.३	२५.४	११.०	४१.२

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

४.१.६ खाद्यान्न सुरक्षाको अवस्था

यस नगरपालिकाको कुल १००५१ परिवारलाई खाद्यान्न पर्याप्तताको आधारमा वर्गीकरण गर्दा ३ महिना भन्दा कम खाद्यान्न प्राप्त गर्ने २२.३ प्रतिशत घरधूरी, ४ देखि ६ महिनाभन्दा कम खाद्यान्न प्राप्त गर्ने २५.४ प्रतिशत घरधूरी, ९ महिना भन्दा कम खाद्यान्न प्राप्त गर्ने ११.० प्रतिशत घरधूरी, र वर्षभरिलाई खाद्यान्न प्राप्त गर्ने १२.१ प्रतिशत घरधूरी, र आफ्नो खेतवारीको उत्पादनबाट खान पुगेर बेच विखन गर्ने घरपरिवार १.९ प्रतिशत रहेको देखिएको छ। विपद्को समय हुनसक्ने खाद्य अभावलाई परिपूर्ति गर्ने गरी खाद्यान्नको सुरक्षा तथा भण्डारणको लागि संस्थागत रूपमा व्यवस्थापन नगरिएको अवस्था छ।

क्र.सं.	खाद्यान्न उपलब्धताको आधारमा परिवार संख्याको विवरण	संख्या	प्रतिशत
१	३ महिनाभन्दा कम खान पुग्ने परिवार	२२४६	२२.३
२	४ - ६ महिना खान पुग्ने परिवार	२५५३	२५.४
३	७ - ९ महिना खान पुग्ने परिवार	११०८	११.०
४	१० - १२ महिना खान पुग्ने परिवार	३९५७	३९.४
५	आफ्नो खेतवारीको उत्पादनबाट खान पुगेर बेच विखन गर्ने परिवार	१८७	१.९
जम्मा :		१००५१	१००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

४.१.७ आवास संरचना वितरण

नगरपालिकाको समग्र सामाजिक, आर्थिक अवस्था के कस्तो छ भनि हेर्न त्यहा अवस्थित घरको वनोट महत्वपूर्ण हुन्छ। छानाको प्रकारको आधारमा विश्लेषण गर्दा अधिकांश घरधूरी (८५.९ प्रतिशत) जस्ता च्यादरले छाएका छन् भने नगन्य रूपमा टायल तथा हुंगाले (slate) छाएका (६प्रतिशत) फुस खरले छाएका (१०.६ प्रतिशत) र आर सी.सी गरेका घरहरूको प्रतिशत जम्मा २.४ रहेका छन्।

सि.नं.	घरको प्रकार	संख्या	प्रतिशत
१	फुस तथा खरले छाएको	१०४६	१०.२
२	जस्ता /च्यादरले छाएको	८६३०	८४.४

सि.नं.	घरको प्रकार	संख्या	प्रतिशत
३	टायल तथा ढुंगा (Slate) छाएको	१०९	१.१
४	आर सी.सी	२५१	२.५
५	काठले छाएको	४	०.०
६	माटोले छाएको	३	०.०
७	अन्य	१८६	१.८
जम्मा		१०२२९	१००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

४.१.८ गरिवीको दर (गरिवीको रेखामुनी रहेको जनसंख्या)

वार्षिक आमदानी रु २००००० भन्दा कम भएको तथा आफ्नै उब्जनीवाट ६ महिना भन्दा कम खान पुग्ने परिवारलाई गरिवीको रेखा मुनी भएको परिवारलाई आधार मान्दा वेलका नगरपालिकामा गरिवीको दर ३५ प्रतिशत देखिएको छ। सबै भन्दा बढी गरिवी दर वडा नं. ७ मा र सबै भन्दा कम वडा नं. ५ मा रहेको देखिन्छ।

वडा नं.	गरिवीको रेखामुनीको परिवार संख्या	प्रतिशत
१	२८९	२६
२	३१५	२४
३	३५९	२५
४	४२८	४३
५	३५२	२२
६	४०६	४३
७	३८९	७८
८	४३२	४२
९	५९३	५३
जम्मा	३५६३	३५

४.१.९ आयात र निर्यातको अवस्था

क्र.सं.	निर्यातहुने वस्तुहरुको नाम	निर्यात हुने वार्षिक परिमाण (क्विन्टल)	जम्मा निकसी मूल्य
१	कृषि तथा वनजन्य उत्पादनको निर्यात (खाद्यन्न तथा नगदे लगायत जडिबुटी)	१२००	७०००००
२	औद्योगिक निर्यात (निर्माण सामग्री)	१०२०	२५००००
	आयात हुने वस्तुहरुको नाम	आयात हुने वार्षिक परिमाण (क्विन्टल)	जम्मा निकसी मूल्य
१	कृषि तथा वनजन्य उत्पादनको आयात (खाद्यन्न तथा नगदे लगायत जडिबुटी)	७०००	३००००००
२	औद्योगिक आयात (निर्माण सामग्री)	७२२०	२०१२५००००

४.१.१० औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था (काठ, खोटा, जडिबुटी)

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्रमा औद्योगिक कच्चा पदार्थको रूपमा विशेषगरी काठ दाउरा र ढुंगा, गिटी, बालुवालाई लिन सकिन्छ। जसको महत्तम उपयोग गर्न सकिएमा बेलका नगरपालिकाको आर्थिक समृद्धिमा निकै ठूलो टेवा पुग्न जाने देखिन्छ। औद्योगिक कच्चा पदार्थ र उत्पादनको अवस्थालाई विस्तृत रूपमा देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ।

सि.नं.	विवरण	उत्पादन परिमाण	उत्पादन मुल्य
१	काठ, दाउरा	२०००० क्यू.फिट	३३२४
२	खोटा		
३	जडिबुटी	२६२७	२६२७
४	लोक्ता		
५	अल्लो		
६	चुनढुङ्गा		
७	ढुङ्गा, गिटी, बालुवा	१००००० घ.मी.	

४.१.११ बेरोजगार सम्बन्धी वितरण (उमेर १८ वर्ष भन्दा माथि)

यस नगरपालिकामा बसोबास गर्ने १८ वर्ष भन्दा माथिका व्यक्तिहरु मध्ये ६४.२९ प्रतिशत कृषि तथा पशुपालनमा संलग्न रहेको पाईएको छ भने सोही उमेर समूहका ७.४५ प्रतिशत जनसंख्या वैदेशिक रोजगारमा रहेको पाईएको छ। बेरोजगार व्यक्तिहरुको प्रतिशत १७.३१ देखिएको छ भने पेशागत आधारमा जनसंख्याको विस्तृत विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ।

सि.नं.	विवरण	बेरोजगार
१	पुरुष	३३२४
२	महिला	२६२७
जम्मा		५९५१

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

४.१.१२ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाको वितरण

यस नगरपालिकाबाट विभिन्न देशहरुमा रोजगारीको लागी जानेहरुको संख्या उल्लेख्य मात्रामा रहेको छ। यसरी रोजगारीका लागि जाने मुख्य देशहरु मध्ये क्रमश मलेसिया (५२४ जना), साउदी अरेबिया (४७७), भारत (३०९), कतार (२४१) आदि रहेका छन्। रोजगारीमा गएका कामदारहरुको संख्या र नगरपालिका भित्र भित्रने विप्रेषणको रकम निम्न अनुसार रहेको छ।

क्र.सं.	रोजगारीका लागि गएको देश	वैदेशिक रोजगारीमा अनुमानित कामदार संख्या	बार्षिक विप्रेषण रकम रु.
१	मलेसिया	५२४	२३०८००००
२	साउदी अरेबिया	४७७	१६२७५०००
३	कतार	२४१	१०३०००००
४	जापान	३०	८०००००
५	कोरिया	५९	२९५५००००
६	भारत	३०९	६५००००
७	ओमान	३	५४००००
८	कुवेत	९	२५००००
९	अन्य	१५	७०००००
जम्मा		१६६७	८८४४५०००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

४.१.१३ सुकुम्बासी सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिका भित्र बसोबास गर्नेहरू मध्ये करिब ७० प्रतिशत व्यक्तिहरूको आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा नरहेको र बाँकी करिब ३० प्रतिशत व्यक्तिहरूको आफ्नै स्वामित्वमा जग्गा रहेको छ । ७० प्रतिशत जग्गा सरकारी तथा ऐलानी पर्ति जग्गा भएकाले सबै स्थानीय बासीहरू उक्त जग्गामा बसोबास गर्ने तथा भोगचलन गर्दै आएका हुनाले विशुद्ध सुकुम्बासीको रूपमा तथ्याक विवरण नभेटिएको अवस्था छ । व्याक्तिसंग रहेको भोगचलन गरेको जग्गाको रूपमा विश्लेषण गर्दा नगरपालिका बासीहरूले उपयोग भोगचलन गरेको जग्गाको ७०% जग्गा अनौपचारिक अर्थात जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा नभएको जग्गाहरू छन । त्यस्ता जग्गाहरूलाई औपचारिक बनाउन जग्गाको लगत संकलन तथा नापी राख्न शुरु भएको छ र आ.व. २०७६/०७७ मा सबै वडाहमा उक्त कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व

४.२.१ वर्तमान भू-उपयोग

यस वेलका नगरपालीकाको बढि जसो भूभाग वन तथा चरण क्षेत्रले ओगटेको देखिन्छ, भने त्यसैगरी दोश्रोमा सिमसार, भीर तथा पहराले ओगटेको पाईन्छ। औधोगिक क्षेत्रका रूपमा न.पा. भित्र भू-उपयोग भएको छैन भने कुल क्षेत्रफलको १९.४४ प्रतिशत जमिन मात्र खेति योग्य रहेको छ। भू-उपयोग सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

क्र.सं.	विवरण	क्षेत्रफल	प्रतिशत
१	खेतियोग्य जमिन	६७ ब.कि.मी.	१९.४४
२	वन तथा चरण क्षेत्र	१३७.८६ ब.कि.मी.	३९.९९
३	आवास क्षेत्र	८ ब.कि.मी.	२.३२
४	नदिनालाले ओगटेको क्षेत्र	३० ब.कि.मी.	८.७०
५	ताल तलैया	०.००४४२२ ब.कि.मी.	०.००
६	औधोगिक क्षेत्र	०	०.००
७	सडकले ओगटेको क्षेत्र	०.३९४ कि.मी.	०.११
८	सिमसार, भीर तथा अन्य	१०१.४७ ब.कि.मी.	२९.४३
जम्मा :		३४४.७३ ब.कि.मी.	

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

४.२.२ भू-स्वामित्व

यस नगरपालिकाको भू-स्वामित्वको तथ्यांक हेर्दा, ८.६ प्रतिशत जनसंख्याको भू-स्वामित्व नरहेको देखिएको छ। त्यसैगरी भूस्वामित्व हुनेमध्ये ७९२ घरपरिवारमा महिलाको भू-स्वामित्व रहेको देखिन्छ, भने ४३८ घरपरिवारमा महिला पुरुष दुवैको संयुक्त भू-स्वामित्व रहेको पनि देखिएको छ।

वडा नं.	छैन		खेती योग्य जमिनको स्वामित्व			जमिनको क्षेत्रफल (रोपनी आना)			
	संख्या	प्रतिशत	पुरुषको नाममा भएको	महिलाको नाममा भएको	पुरुष र महिलाको संयुक्त स्वामित्व भएको	खेत	पाखोवारी	वन (निजी)	कुल
१	१७९	१४.८	५९६	१४२	९८	११५६.४	६६२.४	०	०
२	१४४	१०.०	११५३	१११	२०	२३९९.०	२५३.४	०.१	०
३	२९	२.०	११९९	८५	९६	५६१.३	७८९.९	३.०	०
४	६१	६.०	४०४	८३	६६	४९४३.९	३५६.६	४७.१	०
५	८३	५.२	८५०	१४९	८१	२२६५.८	२६४१.७	५७९.२	०
६	३६	३.७	८२८	५५	२६	३१९९.०	३५४७.६	५४२१.३	०

वडा नं.	छैन		खेती योग्य जमिनको स्वामित्व			जमिनको क्षेत्रफल (रोपनी आना)			
	संख्या	प्रतिशत	पुरुषको नाममा भएको	महिलाको नाममा भएको	पुरुष र महिलाको संयुक्त स्वामित्व भएको	खेत	पाखोवारी	वन (निजी)	सुपाना
७	१७	३.४	४३४	१७	१४	०	२६.७	४७५.९	०
८	६७	६.४	८३४	६३	३	०	१०७.४	१८१.६	०
९	२७२	२३.१	७००	८७	३४	०	३५००.०	९५४.७	१.२५
जम्मा	८८८	८.६	६९९८	७९२	४३८	१४५२५.३	११८८५.६	७६६२.८	१.२५

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

४.२.३ जग्गाको किसिम

बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र भएका जग्गाहरूको किसिम सम्बन्धि विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम हाल प्राप्त हुन नसकेता पनि नगर क्षेत्र भित्रको जग्गा नापी सम्बन्धी कार्यक्रम अभियानको रुपमा सञ्चालन हुने क्रममा रहेकाले आगामी प्रोफाईल अद्यावधिकका क्रममा यस विवरण समेत उपलब्ध हुने व्यहोरा अनुरोध गर्दै हाल प्राप्त विवरणहरूलाई विश्लेषण गर्दा बेलका नगरपालिका क्षेत्रमा क्रमशः सिम, चाहर र दोयम जमिनको बाहुल्यता रहेको पाईएको छ । आगामी दिनमा भूमि ऐन तथा भूमी नीति जारी गरी जग्गालाई उपयोगका आधारमा कृषि आर्गानिक आवास व्यावसायिक जग्गाको रुपमा जग्गाको विभाजन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

४.२.४ खेतीयोग्य जमिन सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाको भू-स्वामित्वको तथ्यांक हेर्दा, ८.६ प्रतिशत जनसंख्याको आफ्नै स्वामित्वमा भूमि नरहेको देखिएको छ । त्यसैगरी भूस्वामित्व हुनेमध्ये ७९२ घरपरिवारमा महिलाको भू-स्वामित्व रहेको देखिन्छ, भने ४३८ घरपरिवारमा महिला पुरुष दुवैको संयुक्त भू-स्वामित्व रहेको पनि देखिएको छ ।

वडा नं.	जमिनको क्षेत्रफल (विगाहा, कठ्ठा)		
	खेत	पाखोवारी	ऐलानी
१	२२५६.४	६६२.४	२५२.१
२	२०९९.०	२५३.४	९८७.४
३	१५६१.३	७८९.९	२४९.७
४	२९४३.९	३५६.६	३१२.९
५	१७६५.८	२६४१.७	२९१९.५
६	१३९९.०	३५४७.६	५३६३.३
७	४३७.३	३०२६.७	९.७
८	८७५.२	२१४१.७	४४२.१
९	१५०३.४	२५००.०	२२७३.६
जम्मा	१४८४१.३	१५९२०	१२८१०.२

४.२.५ बाँझो जमिन सम्बन्धी तिवरण

यस नगरपालिकाको कुल खेतीयोग्य जमिनको ४३.७ प्रतिशतमा मात्र खेती गरिएको छ भने ५६.३ प्रतिशत जमिन बाँझो रहेको छ। अधिकांश जमिन नदि उकास भएको, वनजंगल फडाँनी भएको, नयाँ बस्ती विकास भएको र पर्याप्त सिंचाई सुविधा उपलब्ध नभएको कारणले बाँझो रहेका छन्। यस्तो बाँझो जग्गा नगरपालिकाको उत्पादनको आधार बन्न सक्ने देखिन्छ। बाँझो रहेको जग्गालाई चक्लाबन्दी रूपमा सामुहिक खेती गर्न सकेमा नगर बासीहरूको आमदानी वृद्धि हुने देखिन्छ।

४.३ कृषि तथा पशु विकास

४.३.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछा पालन सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा अवस्थित विभिन्न सार्वजनिक पोखरी तथा तालतलैयाहरुको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । यस विवरण अनुसार वडा नं. १ मा सबै भन्दा बढि पोखरी रहेको देखिन्छ भने वडा नं. ३, ४ र ६ मा कुनै पनि तालतलैया र प्राकृतिक पोखरी नभएको देखिन्छ।

क.स.	नाम	क्षेत्रफल वर्ग कि मी	प्रतिशत	वडा नं.
१	भौडा जाल्पादेवी	०.०००३३	१८.५१८५१८५२	१
२	पानीजरुवा पोखरी	०.०००३३	१८.५१८५१८५२	१
३	बेलका बाटिका	०.०००९९	५५.५५५५५५५२	१
४	भुलभुले पोखरि	०.०००९३२	७.४०७४०७४०७	१
५	संसारीमाइ पोखरी	०.०००९९	२२.३८८०५९७	२
६	भुतिया दह	०.००६०९	१४.९२५३७३१	५
७	चुहाने दह	०.०००९९	२२.३८८०५९७	५
जम्मा :		०.००४४२२	१००	

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

तलको तालिकामा यस नगरपालिकामा भएका सार्वजनिक तथा निजी माछा पोखरीहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

पोखरीको विवरण	वडा नम्बर अनुसार									
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा
	३०	७	३	२८	१०	९	०	१	२	९०

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

४.३.२ सिँचाई सुविधाको उपलब्धता र स्रोत सम्बन्धी विवरण

बेलकानगरपालिकामा धेरै जसो घरपरिवारले सिँचाइका लागि कुलो, खोला र डिपबोरिङ प्रयोग गरिरहेको देखिएको छ भने केहि घरपरिवारले नहर तथा भूमिगत सिँचाइ पनि प्रयोग गरिरहेको देखिन्छ । निम्न बमोजिमका क्षेत्रहरुबाट यस नगरपालिकामा सिँचाइ सुविधा प्राप्त भईरहेको र सिँचाइ सुविधा उपलब्ध हुनसक्ने सम्भाव्य क्षेत्रको रूपमा रहेको देखिन्छ ।

क.स.	सिँचाइको स्रोतको नाम	वडा नं. र प्रकार (नहर, खोला, खोल्सा, कुलो आदि)
१	काली खोला सिँचाइ	वडा न.१ कुलो
२	कार्की पोखरी	वडा न.१ कुलो
३	तपेश्वरी सिँचाइ	वडा न.१ कुलो

क.स.	सिँचाईको स्रोतको नाम	वडा नं. र प्रकार (नहर, खोला, खोल्सा, कुलो आदि)
४	गिदेरी सिँचाई आयोजना	वडा न. २ नहर
५	बोरिंग	वडा न. १, २, ३, ४, ५, ८, ९ भूमिगत सिँचाई
६	गङ्गाट सिँचाई	वडा न. ३ खोला
७	जसोदा खोला	वडा न. ३ खोला
८	जोगिनी खोला	वडा न. ३ खोला
९	कटारी कुलो	वडा न. ४ कुलो
१०	कटारी डिप बोरिंग	वडा न. ४ बोरिंग
११	सिखरमाडी सिँचाई	वडा न. ५ कुलो
१२	खयरबनी सिँचाई	वडा न. ५ कुलो
१३	डाडानगर सिँचाई	वडा न. ५ कुलो
१४	सुपाडे सिँचाई	वडा न. ५ खोल्सा
१५	घुम्ने जहडा सिँचाई	वडा न. ५ कुलो
१६	खारखोला, पोखरे, ज्यामिरे, देउराजे सिँचाई	वडा न. ५ खोल्सा
१७	मैनि, रातमाटे, बतासे खोला कुलो	वडा न. ५ कुलो
१८	कुडुले बगुवा सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
१९	लाफा बक्लके सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
२०	देउरालि सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
२१	बाबुडुला सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
२२	घारेखोला सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
२३	मुर्तिखोला सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
२४	माडफाडटोल सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
२५	बाक्सिखोप सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
२६	विस्टार खोला सिँचाई	वडा न. ६ खोला , कुलो
२७	खोलावाट	वडा न. ७ कुलो
२८	वाव्यूङ्ग खोला सिँचाई योजना	वडा न. ७ कुलो
२९	मयुडटार	वडा न. ७ कुलो
३०	सखुवा खोला	वडा न. ७ खोला
३१	सेतीखोला	वडा न. ८ कुलो
३२	खयर महल	वडा न. ८ कुलो
३३	डुडुखोला	वडा न. ८ कुलो
३४	बैरहवा खोला	वडा न. ८ कुलो

क्र.स.	सिँचाइको स्रोतको नाम	वडा नं. र प्रकार (नहर, खोला, खोल्सा, कुलो आदि)
३५	बगुन्द्रे खोला	वडा नं. ८ कुलो
३६	हात्ती सुडे	वडा नं. ८ कुलो
३७	मसाने खोला	वडा नं. ९ कुलो
३८	खारखोला	वडा नं. ९ कुलो
३९	जरायो खोला	वडा नं. ९ कुलो
४०	यसोदा खोला	वडा नं. ९ कुलो
४१	सालघारी भासी सिँचाइ	वडा नं. ३ कुलो
४२	नेवार टोल, तिन खोप्रे, कालीखोला, गैरीटोल	वडा नं. ३ कुलो
४३	जरायो खोला सिँचाई योजना	वडा नं. ३ र ९

४.३.३ सिंचित क्षेत्रफलको विवरण

बेलका नगरपालिकामा रहेको सिंचित जमिनको विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.स.	विवरण	क्षेत्रफल (वर्ग कि मी)	प्रतिशत
१	सालैभर सिंचित	४०.५८	१३.२६
२	मौसमी सिंचित	३०.२३	९.८८
३	कूल सिंचित क्षेत्रफल	९४.८२	३०.९९
४	असिंचित जमिन	४५.७२	१४.९४
५	खेतियोग्य जमिन	६५.८३	२१.५१
६	खेति गरिएको जमिन	२८.७५	९.३९
जम्मा :		३०५.९३	१००

४.३.४ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण (तडागत मे.टनका आधारमा)

यस नगरपालिकाको कृषि उत्पादनको क्षेत्रमा मुख्य बालीको रूपमा मकै प्रति वर्ष १७४८ मे.टन, धान प्रति वर्ष १६५७ मे.टन, फलफुल २४९ मे.टन र कोदो १८६ मे.टन उत्पादन भएको पाइन्छ। त्यसैगरी दलहन, तरकारी, तेलहन रहेको पाइन्छ भने वडागत रूपमा कृषि उत्पादनलाई तलको तालिकाबाट विष्टृतीकरण गरिएको छ ।

तडागत मे.टनका आधारमा

वडा नं.	धान	मकै	गहु	कोदो	आलु	दलहन	तेलहन	तरकारी	फलफुल
१	२१७	११२	२१	२	१८	१५	११	१७	३३
२	२७३	२५७	१६	२	३८	२३	१४	३७	३४

वडा नं.	धान	मकै	गहु	कोदो	आलु	दलहन	तेलहन	तरकारी	फलफूल
३	३१४	३०८	२	१	१०	३	५	२५	२७
४	१८५	१६१	८	५	५	८	१९	५	२९
५	२८०	३३१	४	४१	४	८	१३	४	४१
६	१२३	१४६	६	९८	१२	२३	११	४	४२
७	१२	९४	०	२५	१	२७	१	१	२४
८	८१	१५७	०	८	२	२९	६	४	९
९	१७१	१८१	४	४	३	१४	८	५	१०
जम्मा	१६५७	१७४८	६१	१८६	९३	१५०	८८	१०२	२४९

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

यस नगरपालिकाको कृषि उत्पादनको क्षेत्रमा मुख्य बालीको रूपमा (के.जी. का आधारमा) परिवारको संख्या हेर्दा सबैभन्दा बढि १ देखि ५० के जी मा दलहन उत्पादन हुने देखिएको छ। त्यसैगरी क्रमश ५१ देखि ५०० के जी मा मकै, ५०१ देखि १००० मा धान उत्पादन हुने भएको छ।

क्र. स.	औसत मासिक पारिवारिक वचत विवरण (रुपैया मा)	१ - ५०	५१ - १००	१०१ - २००	२०१ - ५००	५०१ - १०००	१००० भन्दा माथि
१	धान	१८२	३६७	४१३	७४९	५५९६	०
२	मकै	४८९	११९१	९८३	१०५४	४९८६	०
३	गहुँ	४४	१०६	५९	४२	१२४	०
४	कोदो	४६२	२६५	२९०	२९५	२४२	०
५	आलू	४०७	१३२	४६	२९	९६	०
६	दलहन	९४२	५६३	१४२	११०	७४	०
७	तेलहन	३८९	१७७	९८	५४	५१	०
८	तरकारी	५३५	५१	१९	१७	४७	०
९	फलफूल	५६	२६	४६	९४	०	५६

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

४.३.५ पशुपन्छीजन्य उत्पादन सम्बन्धी वितरण

पशुपन्छी तथा सोबाट हुने उत्पादनको अवस्था सम्बन्धी विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढि मासु उत्पादन हुने देखिएको छ । सबैभन्दा बढि मासु उत्पादन वडा नं. ४ रहेको छ, दूध उत्पादन वडा नं. २, मह उत्पादन वडा नं. ६ र अण्डा उत्पादन वडा नं. ३ मा देखिएको छ ।

वडा	उत्पादन				
	उन	मासु के.जी.	दुध लिटर	मह के.जी.	अण्डा गोटा
१	०	१३१५	४७३५९	०	३७१३
२	०	९३८४५	८५८५१	१०	२३००
३	०	७१९०२	४९४७१	२३३	५६३७७
४	०	१०७१६१	३३५७०	२०	३६२८८
५	०	८८५२१	१६२७०	४१	११३२४
६	१४	४३१०८	१४२७०	८८२५	२२१२१
७	०	२०७०४	४१००	६१	४०
८	०	९६८५७	१३६६५	३३४	२७७४६
९	०	७०७०८	१०१२७०	०	१००
जम्मा	१४	५९४१२१		९५२४	१६०००९

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

४.३.५.१ पशुपन्थी पालन सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिकामा पशुपन्थी पालनको अवस्था हेर्दा सबैभन्दा बढी पशुपालनमा बाखा पालन (३६२८९ गोटा) देखिएको छ । त्यसैगरी कुखुराको संख्या २८६८९ गोटा रहेको छ । वडागत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा बढि कुखुरा पाल्ने वडा नं. १ मा ६५६८ संख्यामा कुखुरा पालन गरेको देखिन्छ भने, बाखा सबैभन्दा धेरै वडा नं. ८ मा रहेको छ, जसको संख्या ७११८ रहेको छ, गाई तथा गोरुको जम्मा संख्या १५१९७ रहेकोमा वडागत रुपमा सबैभन्दा बढी २६४६ को संख्यामा वडा नं. ५ मा रहेको देखिन्छ, भने माछा पालनको प्रचुर सम्भावना भएता पनि न्यून मात्रामा माछा पोखरी भएको देखिन्छ ।

वडा नं.	पशु धन किसिम										
	गाई गोरु चोरी	भैसी रागा	घोडा खप्पर	बाखा/भेडा	सुगुर बंगुर	खरायो	हास परेवा	कुखुरा	माछा पोखरी	मोरी घार	
१	१२७३	७३२	०	२८२१	२६६	४६	२०६२	६५६८	३०	०	
२	१४३७	१४८०	०	४१९४	४४२	४१	१४३८	५७६५	७	१	
३	१४३१	१२०१	२१	३६२६	४०८	७६	१५७६	३४४५	३	५४०	
४	१२३२	५७०	११	२३७४	५४२	३७	६७९	२३०४	२८	७५४	
५	२६४६	४११	०	५१४२	८२०	१३	८३२	३३४९	१०	७३५	
६	२४९९	१७४	१	५६०४	८७५	३४	३९२	२६१८	९	७९६	
७	१३४२	८९	०	३२१७	३७१	०	२११	१४०६	०	२९	
८	२२७२	३५८	०	७११८	९४५	९	१४१	१५२४	१	८	
९	१०६५	४३०	४	२१९३	५६८	८	१७०	१७१०	२	०	
जम्मा	१५१९७	५४४५	३७	३६२८९	५२३७	२६४	७५०१	२८६८९	९०	२८६३	

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

8.3.6 खाद्यान्न वालीमा लाग्ने रोग तथा किरा

बेलका नगरपालिका क्षेत्रमा खाद्यान्न वालीको प्रबल सम्भावना देखिएको भएता पनि समय समयमा विभिन्न रोग तथा किराहरूको संक्रमणबाट बालीनालीमा समस्या हुने गरेको यस क्षेत्रमा खाद्यान्न वालीमा लाग्ने प्रमुख रोगको रूपमा मरुवा र डाँठ कुहिने रोगको विशेष संक्रमण हुने गरेको छ भने मुख्य किराको रूपमा गवारो र “लाई” देखा पर्ने गरेको छ । खाद्यान्न वालीमा लाग्ने रोग तथा किराहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	खाद्यान्न वालीमा लाग्ने रोग	खाद्यान्न वालीमा लाग्ने किरा
१	अगौटे	फड्के
२	पछौटे,	खुमे
३	डहुवा,	फेद कटुवा
४	डाँठ कुहिने,	लाई
५	पाउडरी मिल्ड्यू	फौजी किरा
६	सिथ ब्लाइट	गवारो
७	मरुवा	पात बेरुवा

8.3.7 फलफुल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग तथा किरा

यस नगरपालिका क्षेत्रमा फलफुल तथा तरकारीमा लाग्ने रोगहरू मध्ये विशेष गरी पाउडरी मिल्ड्यू, क्याङ्गर र गोमोसिस मुख्य रोगको रूपमा रहेको छ भने फलफुल तथा तरकारीमा लाग्ने मुख्य किराको फ्रुट फ्लाही तथा फेद कटुवा पर्ने गर्दछन् । फलफुल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग तथा किराहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	फलफुल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग	फलफुल तथा तरकारीमा लाग्ने किरा
१	क्याङ्गर, गोमोसिस,	फ्रुट फ्लाही
२	पछौटे,	डाठमा प्वाल पार्ने
३	डहुवा,	गवारो
४	डाँठ कुहिने,	पात खाने भुसिल्लिकरा
५	पाउडरी मिल्ड्यू	फेद कटुवा
६	डाउनी मिल्ड्यू	खुमे
७	बेर्ना ओइल्याउने	खबटे किरा
८	नेमाटोड	लाई

४.३.८ पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा किरा

यस नगरपालिका क्षेत्रमा पशुपन्छीमा लाग्ने रोगहरु मध्ये विशेष गरी नाम्ले जुका, फिभर, पिपिआर र थुनेलो मुख्य रोगको रूपमा रहेको छ भने पशुपन्छीमा लाग्ने मुख्य किराहरुमा नाम्ले जुका, जुम्रा, भाइरल र ब्याक्टेरियल पर्दछन् । पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा किराहरुको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

सि.नं.	पशुपन्छीमा लाग्ने मुख्य रोगहरु	पशुपन्छीमा लाग्ने किरा
विषाणु जन्य		जुम्रा, किर्ना, उपियाँ, लुतो
१	खोरेत	नाम्ले जुका
२	पिपिआर	गोलो जुका
३	रानीखेत	फित्ते जुका
४	गम्बटो	
५	फाउल फक्स	
६	रेविज	
जिवाणुबाट लाग्ने रोगहरु		
७	भ्यागुते	
८	चरचरे	
९	थुनेलो	

४.३.९ ब्यवसायिक कृषि फर्म सम्बन्धी विवरण

यस बेलका नगरपालिकामा हालसम्म जम्मा २२ वटा कृषि फर्महरु दर्ता भई ब्यवसायिक रूपमा सञ्चालनमा आएको देखिन्छ । यसरी दर्ता भएका कृषि फर्महरुबाट कृषि क्षेत्रलाई प्रबर्द्धन गर्ने गरी अभियानको रूपमा कृषि उत्पादन सम्बन्धी गतिविधीहरु सञ्चालन भईरहेको छ । नगरपालिकाले लिएको कृषि सम्बन्धी अभियानलाई सफल बनाउन उत्पादनमा हाम्रो साथ, बस्दिन म खाली हात भन्ने नारा सबै बेलकावासीहरुको लागि लोकप्रिय बन्दै गएको छ । बे.न.पा. ९, ३ र २ मा रहेको ६,०००- हेक्टर भन्दा ज्यादा खाली पर्ति जमिनमा चक्लाबन्दी खेति सञ्चालन गरी उत्पादन वृद्धि गर्ने अभियानको थालनी भएको छ ।

सि.नं.	व्यवसायको नाम	प्रोपाईटरको नाम	ठेगाना	फोन नं.	रोजगारी संख्या
१	मत्स्यपालन	सिंहराज दाहाल	बेलका- ५	९८६३९०८९६८	३
२	च्याउ उत्पादन	रमनसिंह राई	बेलका- ३	९८११७१४९०२	२
३	सुनौलो कृषि फर्म	गोकुल राई	बेलका- ७	९८४२०७२६०८	३
४	थापामगर कृषि फर्म	शान्ताथापा मगर	बेलका- ५	९८७९४७७५४	३
५	महालक्ष्मी कृषि फर्म	ललित राई	बेलका- ४	९८१७७८७५३	२
६	तामाङ्ग एकिकृत कृषि तथा पशुपंछी फर्म	राजेन्द्र कुमार तामाङ्ग	बेलका- ५	९८४२१७०४१८	३
७	रत्न कुमारी एकिकृत कृषि फर्म	आशा राई (के.सी)	बेलका- ५	९८०५९५२८०९	३
८	सुनार मत्स्य फर्म	जय कुमार सुनार	बेलका- ५	९८६३८२७७४९	१
९	लामा माछापालन केन्द्र	उमेश कुमार तामाङ्ग	बेलका- २	९८१९५४०९४८	२
१०	जगतलक्ष्मी तरकारी तथा च्याउ खेती	रविन कुमार श्रेष्ठ	बेलका- ३	९८४४३९२१२३	२
११	बदेली पशु तथा कृषि फर्म	सुरेन्द्र ढुङ्गाना	बेलका- ४	९८१४३२०४९४	२
१२	बेनाङ्ग अर्ग्यानिक कृषि फर्म	देवी बहादुर बास्तोला	बेलका- ८	९८०४३९१७४	३
१३	नमुना अर्ग्यानिक कृषि फर्म	टेक बहादुर राई	बेलका- ६	९८६२६२४६९१	२
१४	भावना माछा फर्म	भुवनसिंह राई	बेलका- ४	०	२
१५	कठारीखोला माछा फर्म	देव कुमारी दर्लामी	बेलका- ४	९८१७७५५०८	१
१६	महालक्ष्मी कृषि फर्म	एकराज दाहाल	बेलका- ३	९८१९९१२०४५	२
१७	तपेश्वरी बहउद्देश्यय कृषि फर्म	दिनेश्वर चौधरी	बेलका- १	९८५२८३५१९०	२
१८	आधुनिक च्याउ उद्योग	बाल कुमारी बस्नेत	बेलका- १		२
१९	हिमाली च्याउ उद्योग	लिला बास्तोला	बेलका- १	९७१४७१८६६७	७
२०	निरौला कृषि तथा पशु फर्म	प्रदिप निरौला	बेलका- ४	९८१५७८०६६५	२
२१	आचार्य च्याउ उद्योग	पूर्ण प्रसाद आचार्य	बेलका- ४	९८०३३८९९२१	२
२२	बेलका कृषि प्रजनन र अनुसन्धान केन्द्र	असोक कार्की	बेलका- १	९८१०२८००९२	५

४.३.१० आधुनिक (व्यवसायिक) पशुपालन (फर्म) सम्बन्धी विवरण

यस बेलका नगरपालिकामा दर्ता भएको व्यवसायिक पशुपालन फर्महरूको संख्या करिब ३०० को हाराहारीमा भएता पनि सक्रियतापूर्वक व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका फर्महरू ३१ वटा रहेका छन्। जसको विष्टृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

क्र.स	व्यवसायको नाम	व्यवसायिको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	रोजगारी संख्या	
					महिला	पुरुष
१	टप्पु फर्म हाउस	दमन कटुवाल	बेलका ३	९८४१४६३७२६		२
२	रंगमहल	हुकुमसिंह राई	बेलका ८	९८११७२००७३	१	१
३	पवन बाखा तथा बंगुर फर्म	श्री नविन केशर विश्वकर्मा	बेलका ५	९८०७७०५३२७	०	२
४	कृषि पशुपालन तथा कृषि फर्म (गाई)	मिन बहादुर मगराति	बेलका ४	९८०३०७३३५७	०	२
५	माहाकाली बाखा तथा पशुपालन फर्म	बसन्ता राई	बेलका ८	९८११३५४९९६	१	१
६	प्रगति उन्नत गाई फर्म	चित्र नारायण श्रेष्ठ	बेलका ३	९८०७७६८४६६	१	१
७	आचार्य भैसि फर्म	ज्ञान बहादुर आचार्य	बेलका ४	९८१६७०७२१९	१	१
८	कार्की भैसि फर्म	विर्ष बहादुर कार्की	बेलका ५		१	१

क्र.स	व्यक्सायको नाम	व्यक्सायिको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	रोजगारी संख्या	
					महिला	पुरुष
९	कामधेनु गाइ फर्म	रण बहादुर कार्की	बेलका ९	९८१६०१३९५०	१	१
१०	विजय भैसि पालन फर्म	सन्तुषा कुमार यादव	बेलका ८	९८०५९४६१९९	०	५
११	राम कुमार गाई भैसि पालन	राम कुमार कार्की	बेलका १	९८४२८७२४९६	१	१
१२	घिमिरे गाइ पालन	हरि शंकर घिमिरे	बेलका ४	९८१९९९९०३	१	१
१३	थापा गाई फर्म	उद्धव थापा	बेलका २	?????????	१	१
१४	बेलका राजारानि बाखा फर्म	धनिलाल चौधरी	बेलका ३	९८२४७२१५९६	१	१
१५	श्री उन्नति बाखा फर्म	केवल कुमारी राई	बेलका ८	९८१५७६५६३५	१	१
१६	साहासि बाखा फर्म	तेज बहादुर दमाई	बेलका ६	९८४१३२८५७	१	१
१७	माहाकाली बाखा तथा पशुपालन फर्म	वसन्ता राई	बेलका ८	९८११३५४९९६	१	१
१८	बेलका बाखा पालन फर्म	लोक बहादुर विश्वकर्मा	बेलका ४	९८४१९२३८९	१	१
१९	दिप ज्योति बाखा पालन फर्म	संजिव राई	बेलका ५	९८२४७७९३३३	१	२
२०	चाम्लिङ्ग बंगुर फर्म	देवराज राइ	बेलका २	९८०८९४६९४	१	०
२१	रंगमहल बंगुर फर्म	किशोर कुमार राई	बेलका ८	९८०७०९६४२१	१	१
२२	दुमिराई बंगुर फर्म	मिना राई	बेलका ९	९८१९९३७४०७	१	१
२३	पारुहाङ्ग बंगुर फर्म	निर बहादुर तामाङ्ग	बेलका २	९८०७७६१३६६	१	१
२४	इमानुयल बंगुर फर्म	सोम माया विश्वकर्मा	बेलका ९	९८१५३४७४६२	१	१
२५	भजुवा नमुना बंगुर फर्म	बाल माया विश्वकर्मा	बेलका ९		१	१
२६	थुलुङ्ग राई बंगुर फर्म	गन्जु राई	बेलका ९	९८१८७५६१८०	१	१
२७	एकता बंगुर फर्म	गंगा राई	बेलका ९	९८२५७८४५८६	१	१
२८	पुर्विया बंगुर फर्म	गंगा लिब्वु	बेलका ४	९८१९९६३८१४	१	१
२९	टंका बंगुर फर्म	टिका कुमारी मगर	बेलका ३	९८२७७४४१७२	१	१
३०	लेकालि बंगुर फर्म	तुलस राई	बेलका ६	९८११७९७१७९	१	१
३१	चाम्लिङ्ग बंगुर फर्म	जुना राई	बेलका १	९८४२९८७६०८	१	१

४.३.११ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव शंसाधन

यस नगरपालिकामा जम्मा ३५१४ जना व्यवसायिक/अगुवा कृषक रहेका छन् । जे.टि.ए संख्या ३ रहेको छ । साथै सक्रिय ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता संख्या १६ रहेको छ भने जम्मा नर्सरी संख्या १ वटा मात्र रहेको छ । कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव शंसाधन सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

वडा नं.	व्यावसायिक/अगुवा कृषक संख्या	सक्रिय ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता (जेटीए) संख्या	सक्रिय ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता संख्या	व्यावसायिक नर्सरी संचालक संख्या
१	५२०	१	२	
२	३०६		१	
३	६६९		२	१
४	२६४		४	
५	३५६		०	
६	५२८	१	०	
७	३८३	१	०	
८	२३२		१	
९	२५६		६	
जम्मा	३५१४	३	१६	१

४.३.१२ कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्थाको वितरण

यस नगरपालिकामा जम्मा १५४ कृषक समूहहरु रहेको छ । जसमा जम्मा ३५१४ सदस्य संख्या रहेकोमा सबैभन्दा बढी सदस्य संख्या वडा नं. ६ मा ५२९ रहेको छ । कृषि सहकारी जम्मा १० वटा रहेको छ । भने एउटा पनि व्यावसायिक कृषि फर्म रहेको देखिँदैन । कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्था सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

वडा नं.	कृषक समूह		पशुपालन समूह		व्यावसायिक कृषि फर्म		कृषि सहकारी		एग्रोभेट तथा विउ विजन केन्द्र संख्या	कोल्ड स्टोर रष्टिक स्टोर संख्या	जैविक वा कम्पोस्ट मल उत्पादन केन्द्र संख्या		
	समूह संख्या	सदस्य		समूह संख्या	सदस्य		कृषि सहकारी संख्या	सदस्य					
		म.	पु.		म.	पु.		म.				पु.	
१	२२	२६०	२६०			४			३	६४३	२	०	२
२	२३	१७४	१३२	१	८	४	१		१	३०	३	०	२
३	२९	२५६	४१३			३			१	३०	०	०	१
४	१२	१३४	१३०			६			०		३	०	०
५	१७	१८९	१६७			५			०		१	०	०

वडा नं.	कृषक समूह		पशुपालन समूह		ब्यावसायिक कृषि फर्म		कृषि सहकारी		एग्रोभेट तथा विउ विजन केन्द्र	कोल्ड स्टोर रष्टिक स्टोर	जैविक बा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र	
	समूह संख्या	सदस्य		समूह संख्या	सदस्य		कृषि सहकारी संख्या	सदस्य				
		म.	पु.		म.	पु.		म.				पु.
६	२२	२९९	२२९				१			०	०	०
७	१०	१५४	२२९				१			०	०	०
८	११	१८५	४७	२	१६	८	१		४०	०	०	०
९	८	१७०	८६	१	९	६	०		१०१३	३	०	१
जम्मा	१५४	१८२१	१६९३	४	३३	१८			१०	१७५६	१२	६

४.३.१३ संकलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्र

बेलका नगरपालिका क्षेत्रमा कृषि उपजहरुको संकलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्रहरुको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

वडा नं.	संकलन केन्द्रको नाम र ठेगाना	चिस्यान केन्द्रको नाम र ठेगाना
१		बेलका बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था बे.न.पा. १
२	वानडाडाँ संकलन केन्द्र वानडाडाँ	भागलपुर चिस्यान केन्द्र बे.न.पा. २
		भागलपुर भागलपुर दुग्ध सहकारी संस्था बे.न.पा. २
३		देवीखोला गौरी शंकर दुग्ध परियोजना बे.न.पा. ४
८	सोमवारे संकलन केन्द्र (निर्माणाधीन) सोमवारे	
९		मनकामना डेरी उद्योग बे.न.पा. ९
		रामपुर बजार दुग्ध डेरी चिस्यान केन्द्र बे.न.पा. ९

४.३.१४ कृषिबजार तथा हाटबजार सम्बन्धी विवरण

बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र मुख्य गरी शनिवार, आईतवार, बुधवार र विहवार हाट बजार लाग्ने भएता पनि मुख्य रूपमा बेलका नगरको आर्थिक महत्व बोकेको हाट बजारको रूपमा शनिवारका दिन रामपुर बजारमा लाग्ने हाट बजारलाई लिन सकिन्छ । वडागत रूपमा लाग्ने हाट बजार सम्बन्धि विष्टत विवरण तलको तालिका बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	हाट बजारको नाम	ठेगाना	हाट लाग्ने बर
१	आम्बासी हाट बजार	बे.न.पा. १ आम्बासी	सुक्रवार
२	पुरन्दह हाट बजार	बे.न.पा. १ पुरन्दह	बुधवार
३	भागलपुर हाट बजार	बे.न.पा. २ भागलपुर	आईतवार र विहवार

सि.नं.	हाट बजारको नाम	ठेगाना	हाट लाग्ने बार
४	पारुहाड चौक हाट बजार	बे.न.पा. २ पारुहाड चौक	शनिवार
५	भाटेपुल हाट बजार	बे.न.पा. ३ भाटेपुल	शुक्रवार
६	लालबजार हाट बजार	बे.न.पा. ४	मंगलवार
७	सुपाडे हाट बजार	बे.न.पा. ५ सुपाडे	आइतवार
८	सेतिखोला हाट बजार	बे.न.पा. ८ सेतिखोला	बुधवार
९	रामपुर हाट बजार	बेलका ९, रामपुर	शनिवार

४.३.१५ कृषि LRP

कृषिको विकासको लागि विभिन्न संघ, संस्था तथा नगरपालिकाका तर्फबाट स्थानिय व्यक्तीहरुलाई कृषि सम्बन्धी तालिम, सिप तथा क्षमता विकास गराई कृषि श्रोत देहायका कृषि श्रोत व्यक्तीहरु तयार गरिएको छ। स्थानिय स्तरमा कृषि सम्बन्धी कुनैपनि कार्य लागि यी श्रोत व्यक्तीहरु उपभोग गर्त सकिन्छ।

क्र.सं.	नाम	ठेगाना (वडा)	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	महेश प्रसाद चौधरी	१		
२	मनोरथ कोइराला	१		
३	राम कुमार कार्की	१		
४	आशादेवी चौधरी	१		
५	रीतादेवी चौधरी	१		
६	कुमारी भुजेल	१		
७	रिता बस्नेत	१		
८	देवी बस्नेत	१		
९	धनमाया दाहाल	१		
१०	पार्वती पोखेल	१		
११	कृष्ण खड्का	१		
१३	गोमा फुयेल	१		
१४	नानु दाहाल	१		
१५	मन्जु नेपाली	१		
१६	जुर्मिदेवी चौधरी	२		
१७	रमा भट्टराई	२		
१८	शान्ता गुरागाई	२		
१९	कृष्ण बहादुर थापा	२		
२०	नन्दिलाल चौधरी	२		
२१	बद्रि महतो	२		
२२	शिव नारायण महतो	२		
२३	पुष्प बस्नेत	२		
२४	लिला राम शर्मा	२		
२५	थापा गाइ फर्म	२		
२६	राज देव महतो	२		

क्र.सं.	नाम	ठेगाना (वडा)	सम्पर्क नं.	कैफियत
२७	शिव दयाल चौधरी	३		
२८	रबिन श्रेष्ठ	३		
२९	बुध बहादुर श्रेष्ठ	३		
३०	डिल्ली शेर राइ	३		
३१	दिलु याक्खा	३		
३२	राजेन्द्र राइ	३		
३३	लक्ष्मी पौरैल	३		
३४	नारायण प्रा.अधिकारि	३		
३५	गौरी श्रेष्ठ	३		
३६	छेदिलाल चौधरी	३		
३७	यशोदा सुवेदी	३		
३८	मन कुमारी राइ	३		
३९	मनिषा खड्का	३		
४०	मन कुमार राइ	३		
४१	टंक ब.राई	३		
४२	लक्ष्मी मगर	३		
४३	मि हिलाल चौधरी	३		
४४	तेज ब.मगर	३		
४५	विष्णु माया खड्का	३		
४६	प्रजु कु.राइ	४		
४७	तोया नाथ अधिकारि	४		
४८	लक्ष्मी घिमिरे	४		
४९	ज्ञान बा आचार्य	४		
५०	मिनमाया कार्की	४		
५१	बालचन्द्र राइ	५		
५२	गङ्गा कट्टवाल	५		
५३	भि म कुमारी.राइ	६		
५४	टंक बा. राई	६		
५५	खगेन्द्र राइ	६		
५६	तेज बा. परियार	६		
५७	पर्वतमान राइ	६		
५८	निर्मला राइ	६		
५९	विमला राइ	६		
६०	हिमालादेवी श्रेष्ठ	६		
६१	तारा राइ	६		
६२	नारायण भक्त राइ	६		
६३	थान बिर राइ	६		
६४	तारामान राइ	६		
६५	सुजन राइ	७		

क्र.सं.	नाम	ठेगाना (बडा)	सम्पर्क नं.	कैफियत
६६	भुवन राइ	७		
६७	पंच क. राइ	७		
६८	अन्तरी माया राइ	७		
६९	चाल्सन राइ	८		
७०	श्रीकुमारी राइ	८		
७१	शर्मिला राइ	८		
७२	अमृतमाया राइ	८		
७२	बिनोद सापकोटा	८		
७४	तुलसा राइ	८		
७५	छत्र बा. चौहान	८		
७६	चिना आचार्य	८		
७७	ज्योति राइ	९		LRP
७८	छत्रमान बि. क.	९		LRP
७९	सबिना खत्री	९		LRP
८०	संगीता चौधरी	९		LRP
८१	नारायण बि. क.	९		LRP
८२	टंक ब. थापा	९		LRP
८३	कृति राइ	९		LRP
८४	रेनुका राइ	९		LRP
८५	शुभनारायण चौधरी	९		NFGF
८६	इन्दिरा राइ	९		NFGF
८७	सम्भना कापले	५		
८८	अम्बिका बिस्त	५		
८९	निशा तामांग	५		
९०	हिमा भट्टराई	५		

४.४. पर्यटन विकास

४.४.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

बेलका नगरपालिका क्षेत्रभित्र ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक रूपमा महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थलहरू रहेका छन् । नगरपालिकाको पूर्वी भेग तर्फको सिमानाको रूपमा रहेको सप्तकोशी नदि, बराहक्षेत्र, मैनामैनी, कोशी टप्पु बन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्र, विभिन्न मठ मन्दिरहरूको उपलब्धताले यस नगरपालिकाको पर्यटकीय सम्भावनालाई प्रचुर बनाएको छ । यस नगरपालिका क्षेत्रमा भएका पर्यटकीय स्थलहरूको प्रचार प्रसार र उक्त स्थलहरूमा पर्यटन पूर्वाधारको विकास गर्न सकेमा दैनिक रूपमा सयौंको संख्यामा पर्यटक भित्र्न सक्ने देखिन्छ । यहाँका सबै वडाहरूमा पर्यटकीय स्थल भएता पनि सबै भन्दा बढी वडा नं. ७ र ८ रहेको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा रहेका महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थल निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

सि. नं.	पर्यटकीय स्थलको नाम	ठेगाना	मूल सडकबाट दुरी (कि.मी.)	औसतमा आउने पर्यटक (दैनिक)	विशेषता/महत्व
१	भवरी देवी मन्दिर	वडा नं. १ भालमन्ती	२	५००	धार्मिक
२	बेलका बाटिका चिल्ड्रेन पार्क	वडा नं. १ आम्बासी	०.५	१०	मनोरञ्जन
३	कोशिटप्पु बन्यजन्तु आरक्ष	वडा नं. १,२,३	१३	१००	दुर्लभ बन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गी अवलोकन
४	सूनखानी बेलका राजा रानी	वडा नं. ३	५	१००	पुरातात्विक महत्व
५	भुतिया दह	वडा नं. ५	४	१००	जलक्रिडा तथा अवलोकन
६	बेलका देउराली मन्दिर	वडा नं. ५	०	१००	धार्मिक
७	टंकेला गुफा	वडा नं. ६	२०	५०	पुरातात्विक
८	सीता रानी भीर	वडा नं. ६	१७	४०	दृश्यावलोकन
९	रानी छाग्राँ भरना	वडा नं. ६	१७	३०	अवलोकन
१०	प्रिति चौतारी	वडा नं. ६	२	५०	मनोरञ्जन
११	जाल्पादेवी मन्दिर	वडा नं. ७	११	५	धार्मिक
१२	बाखाबुवा चन्डिथान	वडा नं. ७	१२	१०	सांस्कृतिक
१३	दोर्जे गुम्वा	वडा नं. ७	१४	५	सांस्कृतिक
१४	मैनाराजा, मैनारानी मन्दिर	वडा नं. ७	१३	२०	ऐतिहासिक
१५	माडतेन	वडा नं. ७	११	५	धार्मिक

सि. नं.	पर्यटकीय स्थलको नाम	ठेगाना	मूल सडकबाट दुरी (कि.मी.)	औसतमा आउने पर्यटक (दैनिक)	विशेषता/महत्व
१६	कोलुङ भरना	वडा नं. ७	१०	१०	अवलोकन
१७	पित्लाङ भरना(गुफा)	वडा नं. ७	१३	१०	पुरातात्विक
१८	सुनाकोम्बी	वडा नं. ७	१३	१०	अवलोकन
१९	पावाला बान्दाने	वडा नं. ७	१४	५	अवलोकन
२०	वंशुकोट डाडाँ	वडा नं. ७	१२	५	दृष्यावलोकन
२१	कोलोहोड चण्डिथान	वडा नं. ७	१०	१०	सांस्कृतिक
२२	रानी कुवा	वडा नं. ७	१२	११०	ऐतिहासिक
२३	मांकाली थान मन्दिर	वडा नं. ८	०.२	१००	धार्मिक
२४	कोठू पुल	वडा नं. ८	०	३००	दृष्यावलोकन
२५	सप्तकोशी नदि किनार	वडा नं. ७ र ८		१००	जेडबोर्ड, प्याफिटिङ्ग, बनभोज स्थल, प्याराग्लाइडिङ अवतरण स्थल
२६	सुगांचरी आहाले भीर	वडा नं. ८	८	१०	गीट्ट संरक्षण क्षेत्र
२७	बोक्ताङ	वडा नं. ८	३.७	२०	प्याराग्लाइडिङ
२८	कोसोपा भरना	वडा नं. ८	३	८	अवलोकन
२९	साकेन्वा थान	वडा नं. ८	२	२०	सांस्कृतिक
३०	चिडियाखाना	वडा नं. ९ पानीट्याङ्गी	१	२०	मनोरञ्जन

श्रोत : स्थानीय सुचना, बेलका नगरपालिका

४.४.२ होटल,रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्ट सम्बन्धी तिवरण तिवरण

वैकल्पिक लोकमार्गको रूपमा रहेको मदन भण्डारी लोकमार्ग यस नगरपालिकाको केन्द्र भएर जाने र कोशी नदिमा निर्माण भएको पुल आदिको कारण यस क्षेत्रमा पर्यटकहरूको आवतजावत वृद्धि भईरहेको छ । जसले गर्दा नयाँ नयाँ होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टहरू खोल्ने क्रम शुरु भएको छ । देहायका होटलहरू यस क्षेत्रमा रहेका छन् ।

सि. नं.	होटल/रिसोर्ट/रेष्टुरेन्टको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	केन्द्रबाट दुरी कि.मी.
१	करुणा रंगमहल होटल एण्ड लज	बे.न.पा. ८ रंगमहल	९८५२८३५ ३३६	५ कि.मी.
२	होटल पलेटी	बे.न.पा. ८ सोमबारे	९८२७३८ ०८३१	७ कि.मी.
३	होटल एकान्त एण्ड लज	बे.न.पा. ९ रामपुर	९८०७३० २७८३	० कि.मी.
४	होटल ओण्डर हिल एण्ड लज	बे.न.पा. ८, कोठू	९८१९०७४४५५	१० कि.मी.
५	होटल दिदी भेना	बे.न.पा. ८, कोठू		१० कि.मी.
६	होटल गन्तव्य	बे.न.पा. ८ कोठू	९८०५९२३५२८	१० कि.मी.
७	होटल ग्यालेक्सी	बे.न.पा. ८ कोठू		१० कि.मी.
८	पञ्च गोष्ट हाउस	बे.न.पा. ९ रामपुर	९८२४७४ ०००५	० कि.मी.

8.8.3 उपलब्ध पर्यटकीय सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी वितरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र पर्यटकीय दृष्टिकोणबाट निकै सम्भावना बोकेको नगरपालिका हो। यहाँ आउने पर्यटकहरू विशेष गरी जलयातायात, बोटिङ्ग, दृष्यावलोकन र जङ्गल सफारीको लागि आउने गर्दछन्। साथै प्याराग्लाइडिङ्गको समेत यस क्षेत्रमा निकै ठूलो सम्भावना भएकाले सो सम्बन्धी तालिम दिई उडान गर्ने कार्य शुरुवात भईरहेको छ। यस क्षेत्रमा उपलब्ध हुने पर्यटकीय सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

सि. नं.	उपलब्ध हुने सेवा सुविधाको विवरण	ठेगाना	केन्द्र (रामपुर) बाट दुरी कि.मी.
१	बोटिङ्ग, ज्याफिटिङ्ग, प्यारासाईडिङ्ग स्कीमिङ्ग	बे.न.पा. ८ कोशी नदिमा	१०कि.मी.
२	प्याराग्लाइडिङ्ग	बे.न.पा. ८ बोप्ताड डाडाँ	७ कि.मी.
३	क्यानोनिङ्ग	बे.न.पा. ७ कोलोड भरना	१५ कि.मी.
४	रानीछाँगा भरना	बे.न.पा. ६, बाक्सिखोप	३० कि.मी.
५	ट्रेकिङ्ग	बे.न.पा. ६, ७ र ८	१८ कि.मी.
६	जंगल सफारी	बे.न.पा. १, २	१० कि.मी.
७	दृष्यावलोकन	बे.न.पा. ६, ७ र ८ गिहृ संरक्षण क्षेत्र, सीतारानी भिर	१८ कि.मी.

8.8.8 होमस्टे सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र स्थानीय संस्कृति भल्काउने गरी थारु तथा मगर समुदायहरूबाट गत आ.व.२०७४/०७५ देखि होमस्टे सञ्चालन प्रारम्भ गरिएको छ। उल्लेखित समुदायहरूले सञ्चालन गरेका होमस्टे मध्ये बेलका न.पा. वडा नं. ६ मा सञ्चालन भएको होमस्टे नियमित रूपमा सञ्चालनको क्रममा रहेको छ, भने अन्य होमस्टेहरू सञ्चालन प्रक्रिया प्रारम्भका क्रममा रहेका छन्।

सि. नं.	होमस्टेको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	केन्द्रबाट दुरी कि.मी.
१	पुरन्दह होमस्टे	बे.न.पा. १ पुरन्दह		१५ कि.मी.
२	प्रगति टोल होमस्टे	बे.न.पा. १		१५ कि.मी.
३	बेलाहा होमस्टे	बे.न.पा. २		१२ कि.मी.
४	पुवारै थुम्का होमस्टे	बे.न.पा. ६		१६ कि.मी.

४.५ उद्योग, व्यापार तथा तैकिङ्ग

४.५.१ औद्योगिक विकास (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठूला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, निजी र सहकारी)

यस बेलका नगरपालिकामा जम्मा उद्योग संख्या १७५ रहेकोमा सबै भन्दा बढी वडा नं. १ मा ३७ वटा र सबैभन्दा कम वडा नं. ६ मा ७ वटा रहेको देखिन्छ। यसरी भएका उद्योगहरूमा लघु उद्योगको संख्या ४१ र घरेलु उद्योगको संख्या १० रहेको छ, भने बाँकी १२४ वटा उद्योगहरूको वर्गिकरण नभएको देखिन्छ। साथै सञ्चालित उद्योगहरूको कूल पूँजि १०,५८,७९,२००/- रहेको छ। उद्योग सम्बन्धी वडागत विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

वडा नं.	सञ्चालनमा रहेको संख्या	सञ्चालनमा नरहेको संख्या	जम्मा संख्या	लघु उद्योग	घरेलु उद्योग	उल्लेख नभएको उद्योग	जम्मा	पूँजि रकम रु.
१	३२	५	३७	१३	४	२०	३७	२१०९९२००
२	२१	६	२७	४	१	२२	२७	११७३८०००
३	१०	०	१०	१	३	६	१०	३४३००००
४	१४	२	१६	३	०	१३	१६	८३०००००
५	११	०	११	०	०	११	११	३१०००००
६	७	०	७	१	१	५	७	१३०००००
७	१५	१	१६	३	१	१२	१६	४३५००००
८	१४	१	१५	६	०	९	१५	३६१२२०००
९	३१	५	३६	१०	०	२६	३६	१६४४००००
जम्मा	१५५	२०	१७५	४१	१०	१२४	१७५	१०५८७९२००

४.५.२ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

यस बेलका नगरपालिकामा सञ्चालित उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

सि.नं	व्यपार, व्यवसाय विवरण	जम्मा संख्या
१	दुग्ध व्यवसायी	४
२	टेलर्स	३६
३	सुनचाँदी व्यवसायी	१२

सि.नं	व्यपार,व्यवसाय विवरण	जम्मा संख्या
४	भाडा व्यवसायी	८
५	होटल व्यवसायी	४२
६	फेन्सी व्यवसायी	२२
७	क्लिनिक तथा औषधी व्यवसायी	८
८	तरकारी तथा फलफूल व्यवसायी	२८
९	इलेक्ट्रोनिक व्यवसायी	२७
१०	माछा, मासु पसल, व्यवसायी	४३
११	हेयर सैलुंग तथा सौन्दर्यकला व्यवसायी	७
१२	उद्योग	२
१३	आर्ट व्यवसायी	३
१४	बेकरी तथा मिष्ठान्न व्यवसायी	६
१५	वाल मनोरञ्जन	०
१६	बंगुर पालन	१०
१७	कार्ड बोर्ड उत्पादन	०
१८	बोडिंग स्कूल संचालन	१६
१९	ठेक्कापट्टा	१०
२०	जुता पसल	११
२१	फोटो स्टुडियो	८
२२	फर्निचर	१२
२३	किराना पसल तथा व्यवसायी	३३८
२४	सि.डि.पसल	२
२५	पुल हाउस	१
२६	अटो वर्कसप	१४
२७	कपास उद्योग	०
२८	राइस मिल	२८
२९	घडि रेडियो टि.भी. मर्मत	६
३०	पेट्रोल पम्प	५
३१	मसला उद्योग	०
३२	चस्मा पसल	१७
३३	पस्मिना पसल	०

सि.नं	व्यपार,व्यवसाय विवरण	जम्मा संख्या
३४	माटाका भाडा, मुकुण्डो तथा सेरामिक्स	०
३५	खोज अनुसन्धान सेन्टर	०
३६	खाजाघर तथा चिया पसल	६४
३७	हुवानी सेवा	५
३८	पांगो माटो व्यवसाय	०
३९	ट्युसन सेन्टर	२
४०	हाउजिंग	०
४१	कार्पेट पसल	४
४२	सरसफाइ तथा फोहोर मैला संकलन	१
४३	नर्सरी फुल व्यवसायी	१
४४	कुरियर	०
४५	मदिरा व्यवसाय	५१
४६	ग्यास डिलर	६
४७	नृत्य प्रशिक्षण तथा संगित प्रशिक्षण केन्द्र	१
४८	पाउ भण्डार	१
४९	क्याटरिंग	०
५०	कानुन व्यवसायी र परामर्श सेवा	२
५१	जिमखाना	१
५२	निर्माण व्यवसायी तथा सप्लायर्स	६
५३	कवाडी संकलन केन्द्र	१
५४	मल बिउ उत्पादन	०
५५	कम्प्युटर टेनिङ्ग सेन्टर साईवर व्यवसायी	२
५६	फिल्म हल	०
५७	सिसा पसल	२
५८	पुस्तक व्यवसायी तथा फोटोकपी	८
५९	मनी ट्रान्सफर	१०
६०	सहकारी	२३
६१	बैंक	२
६२	बिज्ञापनमिडियारकेवल सेवा	०
६३	कागज उद्योग तथा छापाखाना	०
६४	पानी फिल्टर	०
६५	पार्टी प्यालेस	०
६६	भेटनरी	८

४.५.३ घट्ट, मिल तथा संकलन र प्रशोधन सम्बन्धी वितरण

बेलका नगरपालिकामा पानीघट्टको संख्या लोपोन्मुख अवस्थामा वा क्रमश घट्टदै गाएको र कुटानी पिसानी मिलको संख्या क्रमश वृद्धि हुँदै गएको अवस्था छ । जसमध्ये विद्युतबाट चल्ने र डिजेलबाट चल्ने मिलको संख्या उल्लेखनीय देखिएको छ । साथै कुनैपनि वडामा १ वटा पनि विक्री केन्द्र वा कोसेली घर छैन । घट्ट, मिल तथा संकलन र प्रशोधन सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		विस्थान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या		संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र		विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत सुधारिएको	संख्या		विद्युत मिल	डिजेल मिल	कृषि	जडिबुटी उद्योग	
१	०	०	०	०	०	०	१	
२	०	०	०	०	३	१	०	
३	०	०	०	०	१	०	०	
४	०	०	०	०	०	०	०	
५	०	०	०	०	६	०	०	
६	१	०	०	०	०	०	०	
७	१	०	०	०	०	०	०	
८	०	०	०	०	०	१	०	
९	०	०	०	०	३	०	०	
जम्मा	२	०	०	०	१३	२	१	०

४.५.४ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी वितरण (किराना, थोक, मासु, तरकारी र फलफूल आदि)

यस बेलका नगरपालिका अन्तर्गत १ देखि ९ वटै वडाहरू भित्र भएका व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विष्टृत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि.नं	व्यापार, व्यवसाय विवरण	व्यापार व्यवसायको किसिम	वडा नं.									जम्मा संख्या
			१	२	३	४	५	६	७	८	९	
१	दुग्ध व्यवसायी	४	२	१	०	०	०	०	०	०	१	४
२	टेलर्स	१०	६	५	०	३	२	०	०	५	१५	३६
३	सुनचाँदी व्यवसायी	१	२	०	०	२	०	०	०	०	८	१२
४	भाडा व्यवसायी	१	२	०	०	१	०	०	०	०	५	८
५	होटल व्यवसायी	९	५	४	०	७	१	०	०	२०	५	४२
६	फेन्सी व्यवसायी	१०	१०	५	०	३	०	०	०	०	६	२२
७	क्लिनिक तथा औषधी व्यवसायी	६	३	१	०	२	०	०	०	२	०	८
८	तरकारी तथा फलफूल व्यवसायी	३	२५	०	०	१	०	०	०	०	२	२८
९	इलेक्ट्रोनिक व्यवसायी	८	५	१	०	३	०	०	०	१	१७	२७
१०	माछामासु पसल, व्यवसायी	२	२०	५	०	२	०	०	०	५	११	४३
११	हेयर सैलुन तथा सौन्दर्यकला व्यवसायी	१०	२	०	०	१	१	०	०	१	२	७
१२	उद्योग	-	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२
१३	आर्ट व्यवसायी	१	०	०	०	०	१	१	०	०	१	३
१४	बेकरी तथा मिष्ठान्न व्यवसायी	९	०	०	०	३	०	०	०	१	२	६
१५	बंगुर पालन	-	२	२	०	०	३	०	०	३	०	१०
१६	बोर्डिंग स्कुल संचालन	-	०	६	०	३	५	२	०	०	०	१६
१७	ठेक्कापट्टा	१	०	६	०	२	०	०	०	०	२	१०
२०	जुत्ता पसल	१०	५	२	०	२	०	०	०	०	२	११
२१	फोटो स्टुडियो	८	१	३	०	१	१	०	०	०	२	८
२२	फर्निचर	५	१	१	०	१	३	०	०	२	४	१२
२३	किराना पसल तथा व्यवसायी	१	५०	३५	०	११	१४९	०	०	२०	७३	३३८
२४	सि. डि. पसल	८	१	१	०	०	०	०	०	०	०	२
२५	पुल हाउस	-	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
२६	अटो वर्क्सप	८	२	२	०	०	२	०	०	२	६	१४
२८	राइस मिल	१	४	३	०	१	१०	०	०	७	३	२८
२९	घडि रेडियो टि.भी मर्मत	८	१	१	०	१	१	०	०	०	२	६

सि.नं	व्यापार, व्यवसाय विवरण	व्यापार व्यवसायको किसिम	वडा नं.									जम्मा संख्या
			१	२	३	४	५	६	७	८	९	
३०	पेट्रोल पम्प	१	१	०	०	१	१	०	०	१	१	५
३२	चरमा पसल	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१७	१७
३६	खाजाघर तथा चिया पसल	९	१०	३	०	१	०	२	०	१५	३३	६४
३७	हुवानी सेवा	५	०	०	०	०	०	०	०	५	०	५
३९	ट्युसन सेन्टर	-	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२
४१	कार्पेट पसल	१	०	०	०	१	०	०	०	०	३	४
४२	सरसफाइ तथा फोहोर मैला संकलन	-	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
४३	नर्सरी फुल व्यवसायी	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
४५	मदिरा व्यवसाय	१	५	५	०	३	१२	०	०	२०	६	५१
४६	ग्यास डिलर	१	१	१	०	१	०	०	०	०	३	६
४७	नृत्य प्रशिक्षण तथा संगित प्रशिक्षण केन्द्र	-	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
४८	पाउ भण्डार	४	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
५२	निर्माण व्यवसायी तथा सप्लायर्स	५	०	१	०	०	१	०	०	०	४	६
५३	कवाडी संकलन केन्द्र	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
५५	कम्प्युटर टेनिंग सेन्टर साईवर व्यवसायी	८	०	०	०	१	०	०	०	०	१	२
५७	सिसा पसल	१	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२
५८	पुस्तक व्यवसायी तथा फोटोकपी	८	१	२	०	१	०	०	०	०	४	८
५९	मनी ट्रान्सफर	-	२	२	०	१	१	०	०	०	४	१०
६०	सहकारी	-	६	२	०	१	३	०	०	५	६	२३
६१	बैंक	-	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२
६२	भेटनरी	६	३	१	०	०	०	०	०	१	३	८

- व्यापार र व्यवसायको किसिम कोड: १. किराना वा व्यापारिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामग्री, ६. औषधी पसल वा क्लिनिक, ७. मर्मत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल, ९. होटेल तथा रेष्टुरेण्ट, १०. कपडा तथा फेन्सी

४.५.५ खनिज तथा खानी सम्बन्धी वितरण

बेलका नगरपालिकामा परम्परागत रूपमा सुनखानी अवस्थित रहेको भन्ने भनाई चल्तीमा रहे पनि यसको प्रमाणीकरण हुन नसकेको तथा ढुंगा, गिटी, बालुवा आदिलाई खानीको रूपमा लिइएको अवस्थामा तल उल्लेखित तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	स्थान
१	बालुवा खानी	त्रियुगा नदि, कोशी टप्पु, गिदेरी खोला, धारा खोला, पश्रा खोला
२	गिटी	सेती खोला, गिदेरी खोला, धारा खोला, सिसुवा खोला
३	ढुंगा खानी	सेती खोला, सिसुवा खोला, कोसोपा खोला, गिदेरी खोला, मूर्ति खोला, जसोधा खोला
४	सुनखानी	बेलका जंगल
५	चुनढुङ्गा खानी	वे.न.पा. ६ र ७
६	तामा खानी	वे.न.पा. ६
७	कोइला खानी	रानी छाँगा आसपास

४.५.६ स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको वितरण

यस बेलका नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा विभिन्न ९ स्थानहरूमा विभिन्न बार हाट बजार लाग्ने गर्दछ, । हरूमा विभिन्न बार स्थानीय

सि.नं.	हाट बजारको नाम	ठेगाना	हाट लाग्ने बार
१	आम्बासी हाट बजार	वे.न.पा. १ आम्बासी	शुक्रवार
२	पुरन्दह हाट बजार	वे.न.पा. १ पुरन्दह	बुधवार
३	भागलपुर हाट बजार	वे.न.पा. २ भागलपुर	आइतवार र विहवार
४	पारुहाड चौक हाट बजार	वे.न.पा. २ पारुहाड चौक	शनिवार
५	भाटेपुल हाट बजार	वे.न.पा. ३ भाटेपुल	शुक्रवार
६	लालबजार हाट बजार	वे.न.पा. ४	मंगलवार
७	सुपाडे हाट बजार	वे.न.पा. ५ सुपाडे	आइतवार
८	सेतिखोला हाट बजार	वे.न.पा. ८ सेतिखोला	बुधवार
९	रामपुर हाट बजार	बेलका ९, रामपुर	शनिवार

४.५.७ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण

यस वेलका नगरपालिकामा जम्मा १ वटा बैंक रहेको छ, भने लघुवित्तको संख्या जम्मा छ रहेकोमा जिवन विकास लघुवित्तको सदस्य संख्या र कारोवार रकम बढी देखिएको छ । बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको ।

वडा नं.	लघुवित्त संस्थाको नाम	सदस्य संख्या
९	कुमारी बैंक	
८	सपोट लघुवित्त	१५०
९	समिट लघुवित्त	१८२
९	सिर्जना लघुवित्त	१३००
९	जीवन विकास लघुवित्त	२२५०
९	महुली लघुवित्त	१६००
९	फरवार्ड लघुवित्त	९९८
९	ग्लोबल लघुवित्त	१२०
९	साहारा नेपाल	१२९२
जम्मा		७८९२

४.५.८ सहकारी सम्बन्धी विवरण

यस वेलका नगरपालिकामा जम्मा दर्ता भएका जम्मा सहकारीको संख्या ३३ वटा रहेका छन् भने उक्त सहकारीहरूमा जम्मा सदस्य संख्या ६९८८ रहेको छ । सहकारी सम्बन्धि विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	वडा नं.	सहकारी संस्थाको नाम	सदस्य संख्या
१	१	तपेश्वरी कृषि सहकारी संस्था	२५
२	१	तपेश्वरी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	३९०
३	१	भेटघाट महिला बहुउद्देश्य सहकारी संस्था	१५०
४	३	जनाहिमायति सहकारी संस्था	४०
५	१	हाम्रो कृषि सहकारी संस्था	५८
६	१	सुर्योदय सहकारी संस्था	७२
७	१, ९	महिला साना किसान सहकारी संस्था	११२०
८	२	भागलपुर दुग्ध सहकारी संस्था	३०
९	३	नया सगरमाथा सहकारी संस्था	४३

सि.नं.	वडा नं.	सहकारी संस्थाको नाम	सदस्य संख्या
१०	३	रातापानी ठोक्सिला	३०
११	३	मखमली लघुउधमी	३०
१२	३	गरिमा सहकारी संस्था	२९
१३	३	सुभलाभ सहकारी संस्था	३९
१४	४	ठोक्सिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	६१८
१५	४	बेलका बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	१०५
१६	४	गौरीशंकर सहकारी संस्था	३९
१७	४	लालबजार सहकारी संस्था	२५
१८	५	जनज्योति सहकारी संस्था	४१
१९	५	कटुन्जे बबला सहकारी संस्था	४४१
२०	६	सितारानी सहकारी संस्था	२५
२१	६	पिपल भन्ज्यांग सहकारी संस्था	२६
२२	७	चम्पा केसरी सहकारी संस्था	२६
२३	७	मैनारानी सहकारी संस्था	३०
२४	८	हाम्रो कृषि सहकारी संस्था	४०
२५	८	जनज्योति सहकारी संस्था	३०
२६	८	जुनतारा सहकारी संस्था	४६
२७	८	महिला एकता सहकारी संस्था	४०
२८	९	सहयोगी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	२५००
२९	९	हातेमालो सहकारी संस्था	३८४
३०	९	उधमशिल बचत तथा सहकारी संस्था	६३
३१	९	मेलमिलाप सहकारी संस्था	३१५
३२	९	कमलाबारी कृषि सहकारी संस्था	७५
३३	९	नेवा मखल सहकारी संस्था	६३
जम्मा :			६९८८

परिच्छेद ५ : सामाजिक अवस्था

५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास

५.१.१ पाँच वर्षभन्दा माथि माथिको साक्षरता वितरण

यस नगरपालिकामा धेरै जसोले आधारभूत शिक्षा प्राप्त गरेको देखिएको छ । लेखन नसक्नेहरु ०.२ प्रतिशत र पढ्न नसक्नेहरु १.० प्रतिशत रहेको देखिएको छ । यस्तै पढ्न लेखन नसक्नेको प्रतिशत १६.४ रहेको छ ।

वडा नं.	आधारभूत		पढ्न लेखन नसक्ने		लेखन नसक्ने	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	२४५८	४२.८	१०२४	१७.८	२४	०.४
२	३३००	४८.४	१३१३	१९.२	२	०.०
३	४७७४	७०.८	९००	१३.३	१०	०.१
४	२४३६	५१.२	९९१	२०.८	५	०.१
५	५३७७	७१.१	९९६	१३.२	२८	०.४
६	२९८८	६७.६	७१२	१६.१	०	०.०
७	१७०८	५६.९	५७८	१९.२	२	०.१
८	२९८२	६०.८	९२८	१८.९	२	०.०
९	३१८६	६८.०	५५७	११.९	०	०.०
जम्मा	२९२०९	६०.०	७९९९	१६.४	७३	०.२

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

५.१.२ पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था

यस नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी तथ्यांक अनुसार ६०.० प्रतिशतले आधारभूत शिक्षा मात्र हासिल गरेको पाईएको छ । भने विद्यावारिधी गर्नेको संख्या ३ रहेको छ । विस्तृत विवरण निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

वडा	आधारभूत		प्रमाणपत्र तह		प्रवेशिका		विद्यावारिधी		स्नातक		स्नाकोतर	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	२४५८	४२.८	३१०	५.४	१०१०	१७.६	१	०.०	४९३	८.६	१३७	२.४
२	३३००	४८.४	५१५	७.५	१५६१	२२.९	०	०.०	९५	१.४	३०	०.४
३	४७७४	७०.८	२५९	३.८	६७९	१०.१	०	०.०	८५	१.३	३२	०.५
४	२४३६	५१.२	३९६	८.३	६१७	१३.०	०	०.०	१३४	२.८	७१	१.५
५	५३७७	७१.१	२९९	४.०	७५९	१०.०	१	०.०	८०	१.१	८	०.१
६	२९८८	६७.६	२०६	४.७	४७०	१०.६	१	०.०	३४	०.८	८	०.२
७	१७०८	५६.९	१५२	५.१	४९५	१६.५	०	०.०	५४	१.८	८	०.३
८	२९८२	६०.८	३०१	६.१	६२२	१२.७	०	०.०	५१	१.०	९	०.२
९	३१८६	६८.०	३०९	६.६	५०२	१०.७	०	०.०	७५	१.६	३५	०.७
जम्मा	२९२०९	६०.०	२७४७	५.६	६७१५	१३.८	३	०.०	११०१	२.३	३३८	०.७

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

५.१.३ तहगत रूपमा शैक्षिक संस्था/विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)

यस तालिकामा बेलका नगरपालिकामा सञ्चालित विद्यालयहरूको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ जसमा आधारभूत विद्यालयहरूको संख्या सबै भन्दा बढि देखिएको छ। त्यसैगरी माध्यमिक विद्यालय ७ वटा र उच्च माध्यमिक विद्यालय ५ वटा रहेको देखिएको छ।

सि.नं.	विवरण	सरकारी/सामुदायिक	निजी	कुल
१	आधारभूत	३९	१५	५४
२	मा. वि. (उ.मा.वि. ५ वटा समेत)	१३	४	१७
३	क्याम्पस	१	०	१
४	वेद विद्याश्रम	०	०	०
५	मदरशा	०	०	०
६	प्राविधिक शिक्षालय	०	०	०
७	सीप विकास तालिम केन्द्र	०	०	०
८	सामुदायिक बालविकास केन्द्र (विद्यालय	४	०	४
जम्मा		५७	१९	७६

श्रोत : शिक्षा शाखा, बेलका नगरपालिका, उदयपुर ।

५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

यस नगरपालिकामा अध्ययन गर्ने जम्मा ६५०२ जना बालबालिकाहरू मध्ये (५७.० प्रतिशत) बालबालिकाहरू सरकारी विद्यालयमा पढ्न जाने गरेको देखिएको छ। भने ४३ प्रतिशत बालबालिकाहरू निजी विद्यालयमा पढ्न जाने गरेका छन्। शिक्षा क्षेत्रमा राज्यले उल्लेख्य मात्रामा लगानी गरी दक्ष शिक्षकहरू उत्पादन गरेता पनि गुणस्तरीय शिक्षा अभावको कारण निजी क्षेत्रमा अध्ययन गर्ने बालबालिकाहरूको संख्या उल्लेख्य देखिएको हो। सरकारी र निजी विद्यालयमा अध्ययन गर्ने बालबालिकाहरूलाई वडागत रूपमा देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ

तह	सरकारी विद्यालय				निजी विद्यालय			
	कक्षा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	कुल जम्मा
आधारभूत	१	२२३	२१७	४४०	१३०	१२५	२५५	६९५
	२	२०१	२१६	४१७	१४०	१२२	२६२	६७९
	३	२०४	२१८	४२२	१४५	१२६	२७१	६९३
	४	१६४	१२८	२९२	१५०	१४५	२९५	५८७
	५	१५४	१८५	३३९	१४५	१३०	२७५	६१४
	६	१८१	१८८	३६९	१७०	१३५	३०५	६७४
	७	१५६	१४९	३०५	१५३	१३७	२९०	५९५
	८	१७८	२०३	३८१	१७७	१६०	३३७	७१८

तह	सरकारी विद्यालय				निजी विद्यालय			
	कक्षा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	कुल जम्मा
मा.वि.	९	१७८	१५५	३३३	१६०	१५०	३१०	६४३
	१०	१४२	१६९	३११	१२०	८०	२००	५११
	११	३८	२४	६२	-	-	-	६२
	१२	१४	१७	३१	-	-	-	३१
जम्मा		१८३३	१८६९	३७०२	१४९०	१३१०	२८००	६५०२

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधूरी सर्वेक्षण २०७५

५.१.५ क्याम्पस तथा प्राविधिक शिक्षालय र अध्ययनरत छात्र/छात्राको वितरण

यस बेलका नगरपालिका भित्र जम्मा १ वटा मात्र क्याम्पस रहेको छ। उक्त क्याम्पसमा अध्ययनरत छात्र संख्या ११ र छात्रा संख्या १५ गरी कूल जम्मा २६ जना छात्रछात्राहरु अध्ययनरत रहेका छन्। निजी क्याम्पस र प्राविधिक शिक्षालयको संख्या १ वटा पनि छैन। यस क्षेत्रमा विद्यार्थीहरुको संख्या निकै रहेको भएता पनि क्याम्पसको संख्या १ वटा मात्र भएकाले यहाँका विद्यार्थीहरु जिल्ला सदरमुकाम गाईघाट, धरान, विराटनगर, काठमाडौं र अन्य क्षेत्रमा उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि जाने गरेको देखिन्छ।

विवरण	सरकारी			निजी			कुल जम्मा
	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	
क्याम्पस	११	१५	२६				२६
जम्मा							

५.१.६ विद्यालय वाहिर रहेका तथा विद्यालय छाडेका बालबालिकाहरूको वितरण

माथिको तथ्यांक अनुसार अपाङ्गता भएक र नभएका बालबालिका गरि जम्मा ४६१ जना बालबालिकाहरू विद्यालयमा भर्ना नभएका तथा विद्यालय छाडेका छन् जसमा अपाङ्गता भएको कारणले गर्दा विद्यालय नजाने वा छाड्ने गरेको बालकको संख्या ११ र बालिकाको संख्या २ रहेको छ । त्यसैगरि सबैभन्दा धेरै १४ देखि १८ वर्ष उमेर सम्मको अपाङ्गता नभएका ११४ जना बालक र सोहि उमेर समूहको १०० जना बालिकाहरू विद्यालय नजाने वा छाड्ने रहेका छन् । शिक्षा बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार भएकोले समावेशी शिक्षाका योजनाहरू तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने देखिन्छ ।

वडा नं	बालक वालीका विद्यालय नजाने वा छाड्ने आधारमा परिवार संख्या सम्बन्धि विवरण													
	अपाङ्गता भएका बालक		अपाङ्गता नभएका बालिका		अपाङ्गता नभएका बालक		अपाङ्गता नभएका बालिका		अपाङ्गता नभएका बालक		अपाङ्गता नभएका बालिका			
	३-५ वर्ष	५-१३ वर्ष	१४-१८ वर्ष	३-५ वर्ष	५-१३ वर्ष	१४-१८ वर्ष	३-५ वर्ष	५-१३ वर्ष	१४-१८ वर्ष	३-५ वर्ष	५-१३ वर्ष	१४-१८ वर्ष		
१	१	०	०	२	०	०	२६	०	०	०	०	२४	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	२	०	०	१	०	१	०	०
४	०	०	०	०	०	०	४०	२	३२	४०	२	४०	२	३१
५	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	६	१	४८	४	१	५४	२६	२	८०	२४	१	२४	१	६८
७	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	१
८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९	०	०	१	०	०	१	५३	१	१	१	२	२	०	०
जम्मा	७	४	५०	१	१	५५	१४९	५	११४	९१	३	९१	३	१००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

५.१.७ सिकाइ उपलब्धि तथा उत्तीर्ण दर

कक्षा	सिकाइ उपलब्धीको औषत अंक	उत्तीर्ण दर
१ देखि ५ सम्म	६१ प्रतिशत	७६ प्रतिशत
६ देखि ८	५५ प्रतिशत	६५ प्रतिशत
९ र १०	५२ प्रतिशत	८१ प्रतिशत

श्रोत : शिक्षा शाखा बे.न.पा., उदयपुर

५.१.८ खुद भर्ना, निरन्तरता तथा टिकाउ दर

कक्षा	खुद भर्ना दर	निरन्तरता दर	टिकाउ दर
१ देखि ५ सम्म	९६ प्रतिशत	८६ प्रतिशत	६६ प्रतिशत
६ देखि ८	९६ प्रतिशत	८६ प्रतिशत	६६ प्रतिशत

५.१.९ बाल विकास केन्द्रको विवरण

यस नगरपालिकामा जम्मा ४६ वटा बाल विकास केन्द्र रहेको र त्यसमा ४४७ बालक र ४१० बालिका गरि जम्मा ८५७ बालबालिकाहरु भर्ना भएको देखिएको छ । वडागत रुपमा विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

वडा नं	बाल विकास केन्द्रको संख्या	भर्ना भएका बालबालिका संख्या		जम्मा
		बालक	बालिका	
१	४	४७	२९	७६
२	३	१८	२५	४३
३	६	५०	५०	१००
४	३	३०	२६	५६
५	६	५०	५६	१०६
६	९	७०	६१	१३१
७	८	९४	६६	१६०
८	४	५०	५१	१०१
९	३	३८	४६	८४
जम्मा	४६	४४७	४१०	८५७

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

५.१.१० विद्यालय शान्ति क्षेत्र र विद्यालय सुधार योजना वितरण

यस बेलका नगरपालिका भित्रका सबै विद्यालयमा ३ वर्ष अगाडी देखि विद्यालय शान्ति क्षेत्र घोषणा गरिएको। उक्त घोषणा कार्यक्रम अनुसार विद्यालयमा राजनैतिक दलको कुनै कार्यक्रम नहुने, सुरक्षा निकायको समूहको गतिविधी नहुने र कुनै पक्षको आश्रयस्थल नहुने विषय कार्यान्वयनमा आएको छ। साथै प्रत्येक विद्यालयले ५ वर्षे विद्यालय सुधार योजना (SIP) निर्माण गरी सोही अनुरूप विद्यालयलाई अगाडी बढाइएको ।

५.१.११ शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति वितरण

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्रका विभिन्न विद्यालयहरूमा अध्यापन गर्ने शिक्षकहरू स्थायी, अस्थायी, परियोजना, राहत र नीजि श्रोत तर्फ गरी स्वीकृत दरबन्दी अनुसार पूर्ति भएको देखिन्छ। जम्मा १३३ शिक्षक संख्या मध्ये पुरुष शिक्षक संख्या ६१.७ प्रतिशत र महिला ३८.३ प्रतिशत रहेको छ। शिक्षक सम्बन्धी विष्टृत वितरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तह	स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत						परियोजना		राहत दरबन्दीमा			नीजि श्रोतमा			
	म	पू	जम्मा	स्थायी		अस्थायी			कार्यरत						
				म	पु	म	पु	म	पू	जम्मा	म	पू	जम्मा		
आधारभूत	८	१९	२७	३	१८	२	३	१	०	१४	१५	२९	१९	१०	२९
मा वि	०	३	३	०	०	०	०	०	०	४	१२	१६	०	२	२
जम्मा	८	२२	३०	३	१८	२	३	१	०	१८	२७	४५	१९	१२	३१

श्रोत : शिक्षा शाखा, बेलका नगरपालिका, उदयपुर।

५.१.१२ आधारभूत र माध्यमिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था (प्रमुख तस्तीहरूबाट विद्यालय पुग्न लाग्ने समय)

बेलका नगरपालिकामा रहेका आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयहरूमा अहिले पनि जनताहरूको पहुँच भन्दा टाढा रहेको अवस्था छ। आधारभूत विद्यालय पुग्नका लागि ८०५ परिवारहरूलाई र माध्यमिक विद्यालय पुग्नका लागि १५८२ परिवारहरूलाई १ घण्टा भन्दा बढी समय लाग्ने देखिन्छ।

वडा नं.	आधारभूत विद्यालय					माध्यमिक विद्यालय				
	१५ मिनेट भन्दा कम	१५-३० मिनेट	३०-६० मिनेट	१ घण्टा भन्दा बढी	जम्मा	१५ मिनेट भन्दा कम	१५-३० मिनेट	३०-६० मिनेट	१ घण्टा भन्दा बढी	जम्मा
१	१३५	१०३	५६४	४६	८४८	१३५	९३	५५८	५२	८३८
२	३०१	५०९	१३१	१५	९५६	२८४	५०४	१४४	२४	९५६
३	५४	९०८	८१	३०	१०७३	४४	८८४	१०६	३९	१०७३
४	१३१	२९२	२०९	१४	६४६	३९	१२५	१०५	१११	३८०
५	३१९	६५३	१५८	७२	१२०२	१७१	६१९	१९४	११५	१०९९
६	२१२	१४३	२१०	१९५	७६०	१६	२३	१२९	५९०	७५८

वड्ड नं.	आधारभूत विद्यालय					माध्यमिक विद्यालय				
	१५ मिनेट भन्दा कम	१५-३० मिनेट	३०-६० मिनेट	१ घण्टा भन्दा वडी	जम्मा	१५ मिनेट भन्दा कम	१५-३० मिनेट	३०-६० मिनेट	१ घण्टा भन्दा वडी	जम्मा
७	११२	८१	७०	१३९	४०२	७७	५७	२७	२२४	३८५
८	३०४	३८	१९७	२८८	८२७	१७३	१२४	११७	४१७	८३१
९	२२२	२५७	१६७	६	६५२	९३	२११	२५२	१०	५६६
जम्मा	१७९०	२९८४	१७८७	८०५	७३६६	१०३२	२६४०	१६३२	१५८२	६८८६

५.१.१३ शैक्षिक संस्था उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुबिधा

यस नगरपालिका भित्र रहेका ५२ वटा सामुदायिक विद्यालय मध्ये ७० प्रतिशत विद्यालयमा सामान्य भौतिक पूर्वाधारको अवस्था राम्रो छ। बाँकी ३० प्रतिशत विद्यालयमा कक्षाकोठा तथा भवनहरु अपूग छन र भएका कक्षा कोठाहरु पनि पक्की छैनन्।

५.१.१४ छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था (छात्रवृत्ति, ताल अनुदान, दिवाखाजा)

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्रका बालबालिकाहरुको लागि छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको छ। विद्यालयहरुमा दिवाखाजा समेत सञ्चालनमा छ। तर सोको तथ्याङ्कीय रुपमा विस्तृत विवरण हाल उपलब्ध हुन नसकेकोले क्रमश विवरण प्राप्त भएका आधारमा अद्यावधिक गरिदै लगिने छ।

५.१.१५ नमूना तथा इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध विद्यालय वितरण

यस नगरपालिका भित्र रहेका ५२ वटा सामुदायिक विद्यालय मध्ये ६वटा माध्यमिक विद्यालयले इन्टरनेट कनेक्टिभिटी कार्यक्रमको सुविधा लिएको हुँदा सो विद्यालयमा इन्टरनेटको सुविधा रहेको छ। अन्य विद्यालयमा त्यस्तो सुविधा उपलब्ध छैन। ६५ % प्रतिशत विद्यालयमा मात्रै विद्युत सेवा उपलब्ध रहेको र भौगोलिक हिसाबले पनि कठिनाई भएको कारण इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध गराउन कठिन रहेको छ।

५.१.१६ सुधारिएको मापदण्ड (भूकम्प प्रतिरोधी) अनुसार निर्माण भएका तथा रेट्रोफिटिङ गरिएका विद्यालय

यस नगरपालिका भित्र रहेका ५२ वटा सामुदायिक विद्यालय मध्ये ७० प्रतिशत भवन पक्की रहेका तर भूकम्प प्रतिरोधी भवनको सुनिश्चितता नभएको र ३० प्रतिशत कच्ची भवनहरु भू-कम्पीय जोखिमयुक्त रहेको, हालसम्म रेट्रोफिटिङको कार्य नभएको।

५.१.१७ स्थानीय सरकारको शिक्षा क्षेत्रमा लगानी

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र आधारभूत र माध्यमिक गरी जम्मा ५२ वटा विद्यालयहरु रहेकोमा नेपाल सरकारबाट प्राप्त शर्त अनुदान बाहेक स्थानीय सरकारबाट यस क्षेत्रमा शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले कूल विनियोजित निसर्त बजेटको १५.०४ प्रतिशत लगानी भएको छ । यस नगरपालिकाको भित्रको शिक्षा क्षेत्रको भौतिक पूर्वाधार आदिको अवस्था हेर्ने हो भने शिक्षा क्षेत्रमा अभि वृद्धि हुनु आवश्यक देखिन्छ । सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दि कम भएको कारण निजी श्रोतमा राखिएका शिक्षकको तलब तथा भत्तामा मात्र नगरपालिकाको १ करोड रकम खर्च भएको छ ।

५.१.१८ प्राविधिक तथा विशेष सीपयुक्त मानव संसाधन

प्राविधिक तथा विशेष सीपयुक्त मानव संसाधन सम्बन्धि विवरण तालीका ४.१.१ मा उल्लेख गरिएको छ । वेलका नगरपालिकामा प्राविधिक शिक्षालयको व्यवस्था हाल सम्म हुन सकेको छैन जसका कारण यो नगरपालिकामा प्राविधिक तथा विशेष सीपयुक्त मानव संसाधनको कमी महसुस गरिएको छ ।

५.१.१९ अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोत कक्षा र विद्यार्थी वितरण

वेलका नगरपालिकामा विशेष शिक्षा तथा स्रोत कक्षाहरु संचालनमा छैनन । अपाङ्गता तथा अन्य सबै प्रकार र प्रकृतिका विविधताहरुलाई समेटदै यो नगरपालिकाका सार्वजनिक विद्यालयहरुलाई समावेशी विद्यालयहरुमा रुपान्तरण सहित समावेशी शिक्षालाई प्रवर्द्धन गर्ने अवधारणा अनुरूप सोही अनुसारका कार्ययोजनाहरु तय गरिएका छन ।

५.१.२० शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि नियमित प्र.अ.हरुको बैठक राखिएको । शिक्षा समिति मार्फत नियमित अनुगमन गर्ने गरिएको । विद्यार्थीहरुको नियमितताका लागि केहि विद्यालयहरुमा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको । गुणस्तरीय शिक्षा व्यवस्थापनका लागि मन्टेश्वरी तालिम सञ्चालन गरिएको । बाल विकास देखि कक्षा ५ सम्म Talking Teacher कार्यक्रम सञ्चालन गरी अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप सञ्चालन गरिएको । तर हालसम्म पनि सामुदायिक विद्यालयहरुमा SLC वा SEE मा ८० प्रतिशत वा A स्तर हाँसिल गर्न नसकेको ।

५.१.२१ बाल मैत्री शिक्षा सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सबै विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरुलाई बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको । बालबालिका माथी लट्टी

प्रयोग नगर्ने, बालमैत्री शौचालय, धारा उपलब्ध गराइएको । नाम विगारेर बोलाउन नपाईने ब्यवस्था गरिएको । चकटीको ब्यवस्था गरिएको । हिसालाई निरुत्साहित गरी बालमैत्री शिक्षण सिकाई कार्यलाई अगाडी बढाइएको छ ।

५.१.११ विद्यालयको भौतिक अवस्था

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्रका ५२ वटा विद्यालयहरु मध्ये ४१ वटामा पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र नभएको, ४० वटामा प्रयोगशाला नभएको, ५ वटामा चर्पीको सुविधा नभएको, ३८ वटामा स्वच्छ खानेपानी नभएको र ४१ वटा अपाङ्गता मैत्री नभएको देखिन्छ ।

शैक्षिक संस्था	वडा	भवन संख्या	कोठा संख्या	पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ, छैन)	प्रयोगशाला (छ, छैन)	चर्पीको सुविधा (छ, छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ, छैन)	अपाङ्गता मैत्री (छ, छैन)
तपेश्वरी आ वि गलफडिया २	२	४	५	छैन	छैन	छ	छ	छ
सप्त कोशिका मा विभा गलपुर २	२	५	५	छ	छ	छ	छ	छ
चन्द्रोदय आ वि, चन्द्रपुर २	२	१	३	छैन	छैन	छ	छ	छैन
कोश जनता मा. वि. रामपुर ३	३	१०	१	छ	छ	छ	छ	छैन
कालिका आ वि, कालिखोला ३	३	३	७	छैन	छैन	छ	छैन	छ
सिवालय आ. वि., दुर्गा मन्दिर ३	३	१	५	छैन	छैन	छ	छैन	छ
सरस्वति आ वि, एविसी टप्पु ३	३	१	५	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
आदर्स आ वि, सातपत्रे ३	३	३	८	छैन	छ	छ	छैन	छ
बेलका आ वि, रातापानी ३	३	३	८	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
जनजा गृती आ.वि. रंगशाला ९	९	१	८	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
जनता मा.वि. गुरुगचौरी ४	४	८	१६	छ	छ	छ	छैन	छैन
राकसनी आ वि, शिसुवा ४	४	३	१०	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
हिमालय आ वि, कटारी ४	४	२	६	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री जनता मा वि, जहडा ५	५	६	१२	छ	छ	छ	छैन	छैन
श्री प्रभाकरी मा वि, पोखरे ५	५	४	१२	छ	छ	छ	छ	छैन
श्री देउरालि आ.वि, गलेनी ५	५	३	१०	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री बालज्योति आ.वि, घुम्नेचौरी ५	५	२	५	छैन	छैन	छ	छैन	छ
श्री बालकल्याण आ.वि, शिखरमाडी ५	५	३	६	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री जनजागृति आ.वि, भोडापाटा ५	५	४	१०	छ	छ	छ	छ	छ
श्री ज्योति आ.वि, ज्यामिरे ५	५	१	५	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
श्री जनविश्वास आ.वि, मैनी ५	५	२	४	छैन	छैन	छ	छ	छैन
श्री ज्ञानज्योति आ.वि., मितेरी गाउँ ५	५	२	६	छैन	छैन	छ	छैन	छ
श्री आ.वि देउराजे, ५	५	२	५	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री कोश आ वि, घारे ६	६	२	६	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री बालकल्याण आ वि, पिर्काभरे ६	६	१	४	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री आ वि बबला, ६	६	२	४	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री जाल्पादेवि आ वि, बाक्सिखोप ६	६	२	६	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री जनता मा वि, पुवरैथुम्का ६	६	४	११	छ	छ	छ	छैन	छैन
श्री जनता आ वि, लामिडाडा ६	६	३	९	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री जाल्पादेवि आ वि, माडफाडटोल ६	६	३	९	छैन	छैन	छैन	छ	छ

शैक्षिक संस्था	वडा	भवन संख्या	कोठा संख्या	पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ, छैन)	प्रयोगशाला (छ, छैन)	चर्पीको सुविधा (छ, छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ, छैन)	अपाङ्गता मैत्री (छ, छैन)
श्री जनता आ वि, लामिडाडा ६	६	३	९	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री जाल्पादेवि आ वि, माडफा डटोल ६	६	३	९	छैन	छैन	छैन	छ	छ
श्री आ वि त्रिबोटे ६	६	२	३	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री आ वि राबचे, ६	६	३	९	छैन	छैन	छ	छ	छैन
मैनामैनी मावि, मुलगाउँ ७	७	४	१२	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
जनता मावि, कान्चिराड ७	७	४	११	छैन	छैन	छ	छ	छैन
शारदा आ.वि., विलिम्ला ७	७	२	११	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
हिमकला आ.वि., गोभाटार ७	७	२	६	छैन	छैन	छ	छ	छैन
लालिगुरास आ.वि., छेटोम ७	७	१	१०	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
जनज्योति आ.वि., नाम्केसा ७	७	१	५	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
जाल्पा आ.वि., खमारे ७	७	१	५	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
श्री महाकाली मावि चम्पापुर, ८	८	५	१४	छ	छ	छ	छ	छ
श्री कोशी मावि चक्रपुर, ८	८	५	१५	छ	छ	छ	छैन	छैन
श्री जनता आवि डुडखोला, ८	८	२	१५	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री प्रकाश काफ्ले आवि सिसौली ८	८	२	७	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री जागिराम थानी आवि चम्पाकोट ८	८	२	६	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री आवि डुम्रिवोटे, ८	८	१	६	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
श्री जनता आवि आराङ्गा, ८	८	३	८	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
ज.वे.उ.मा.वि, पुरन्दह, १	१	५	१८	छ	छ	छ	छैन	छैन
मा.वि आम्बासी, १	१	४	२०	छ	छ	छ	छैन	छैन
सरस्वती. आ.वि, भालमन्ती १	१	२	८	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
पन्चकन्या आ.वि.आम्बासी भोडा १	१	३	६	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
जनजागृति आ.वि. भोडापाटा १	१	४	१२	छैन	छैन	छ	छैन	
ज्योति आ.वि. ज्यामिरे ५	५	१	८	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

५.१.२३ स्रोत नक्शा

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

५.२.१ स्वास्थ्य संस्था (अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी र आयुर्वेद केन्द्र) को विवरण

यस वेलका नगरपालीकामा हाल सम्म कुनै पनि प्रकारको अस्पताल सञ्चालनमा नरहेको र चार वटा स्वास्थ्य चौकी वाट नौ वटै वडाहरु समेटने गरी स्वास्थ्य सेवा प्रवाह भइरहेको अवस्था छ । साथै नगरपालिकाको पहलमा प्राथमिक सर्पदंश उपचार केन्द्र, आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक स्थापना गरी सञ्चालनमा आइरहेको छ । तलको तालिकामा यस नगरपालिकाको हालको स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नं.	प्रकार	स्वास्थ्य कर्मी		शैया संख्या	सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ र छैन)								सुरक्षित मातृत्व
			दस्वन्दी	पद पूर्ति		प्रसुती सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे	परिवार नियोजन	खोप	एससिटि	परामर्श	
तपेश्वरी स्वा.चौ., पुरन्दह	१	स्वा.चौ.	५	४	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ
रामपुर स्वा.चौ.	९	स्वा.चौ.	५	५	२	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ
बबला स्वा.चौ.	६	स्वा.चौ.	५	३	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ
मैनामैनी स्व.चौ.	७	स्वा.चौ.	५	३	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ
आमबासी शहरी स्वा.के.	१	शहरी स्वा.के.	२	२	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ
बिलिम्ला शहरी स्वा.के.	७	शहरी स्वा.के.	२	२	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ

क्र.सं.	स्वास्थ्य सेवा	संख्या	बेड संख्या	कैफियत
१	आयुर्वेद केन्द्र	१	०	नपा श्रोतबाट सञ्चालित
२	स्वास्थ्य चौकी	४	०	
३	प्राथमिक स्वास्थ्य स्याहार केन्द्र/शहरी स्वा. केन्द्र	२	०	नपा श्रोतबाट सञ्चालित
४	फार्मसी	१०	०	
५	नीजि क्लिनिक	२५	०	
६	बर्थिङ सेन्टर	२	४	
७	नीजिपोलि क्लिनिक	२	०	
८	शर्पदंश प्राथमिक उपचार केन्द्र रामपुर, तपेश्वरी सर्पदंश उपचार केन्द्र	२	४	नपा श्रोतबाट सञ्चालित
९	टि.बी. उपचार केन्द्र:	४	०	
१०	परिवार नियोजन का ५ विधी र ३ विधीको सेवा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था संख्या:	४	०	
११	ल्याव	२	०	
१२	दन्त क्लिनिक	५	०	

५.२.२. स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्य कर्मी र अन्य जनशक्ति वितरण

यस नगरपालीकामा विशेषज्ञ तथा सामान्य चिकित्सक हालसम्म व्यवस्था हुन नसकेको तर अन्य दरवन्दी परिपुर्तिमा खासै समस्या नभएको अवस्था छ। तलको तालिकामा यस नगरपालिकाको आस्थित स्वास्थ्य सेवाहरूको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नं.	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्य कर्मीको संख्या							
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ	नर्स	अहेव	अनमि	ल्याव टेक्निसियन	अन्य
तपेश्वरी स्वा.चौ., पुरन्दह	१	स्वा.चौ.	०	०	१	०	२	२	१	३
रामपुर स्वा.चौ.	९	स्वा.चौ.	०	०	१	०	२	२	१	३
बबला स्वा.चौ.	६	स्वा.चौ.	०	०	१	०	१	१	०	०
मैनामैनी स्व.चौ.	७	स्वा.चौ.	०	०	१	०	१	१	०	०
आमवासी शहरी स्वा.के. न.पा.श्रोतबाट सञ्चालित	१	शहरी स्वा.के.	०	०	०	०	१	१	०	१
बिलिम्ला शहरी स्वा.के. न.पा.श्रोतबाट सञ्चालित	७	शहरी स्वा.के.	०	०	०	०	१	१	०	१

अन्यमा उल्लेख भएका संख्याहरू नगरपालिकाको आफ्नै श्रोतबाट करार सेवामा राखिएका छन्।

श्रोत : वे.न.पा. स्वास्थ्य तथा सरसफाई शाखा

५.२.३ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था (प्रमुख बस्तीहरूबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय)

यस वेलका नगरपालीकामा रहेका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ तथा स्वास्थ्य चौकीहरू अहिले पनि जनताहरूको पहुँच भन्दा टाढा रहेको अवस्था छ। सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ पुग्नका लागि १२२९ परिवारहरूलाई र स्वास्थ्य चौकी पुग्नका लागि ९९८ परिवारहरूलाई २ घण्टा भन्दा बढी समय लाग्ने देखिन्छ। ९ वटा वडाहरूलाई समेटने गरि ४ वटा मात्र स्वास्थ्य चौकीहरू रहेको र एउटा मात्र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ रहेको हुनाले धेरै जसो परिवारहरूलाई स्वास्थ्य सेवाको पहुँच असहज रहेको छ।

वडा नं.	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई					स्वास्थ्य चौकी				
	३० मिनेट	३०-६० मि	१-२ घण्टा	२-४ घण्टा	४ घण्टा भन्दा वढी	३० मिनेट	३०-६० मि	१-२ घण्टा	२-४ घण्टा	४ घण्टा भन्दा वढी
१	१७७	८९८	१०८	१	०	१८२	८९३	१११	०	०
२	१०४	१०९	१२१२	२	०	२३५	२११	९८१	१	०
३	२८	७९३	६००	६	१	१९	७७१	६१७	१८	१
४	१२	३१३	६६८	३	१	१	३०९	६८३	३	०
५	४८	३०९	११२७	८५	०	१३	१५१	१३१४	८७	१
६	८५	१६३	२४४	२३३	२२५	९५	१७६	२७६	२७१	१३३
७	४६	६०	२१८	६०	११०	६	१५	१२७	१४६	१९४
८	४००	८७	४५२	९४	४	१	४१८	४७७	१३७	०
९	३८५	६०८	११४	४	०	३८३	६१२	११४	२	४
जम्मा	१२८५	३३४०	४४४३	४८८	३४१	९३५	३५५६	४७००	६६५	३३३

५.२.४ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू

वेलका नगरपालीकामा मुख्य गरि वहिरंग सेवा, औषधी वितरण, ड्रेसिङ, परिवार नियोजन, सुरक्षित मातृत्व, सुरक्षित गर्भपतन, खोप सेवा, गाउँघर लिव्निङ, वृद्धि अनुगमन, PMTCT सेवा, ल्याव, OTC Central, परामर्श सेवा, क्षयरोग कार्यक्रम, कुष्ठरोग कार्यक्रम, CBIMCI, प्रसुति सेवा, सर्पदंश जस्ता स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू उपलब्ध छन् ।

५.२.५ खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी वितरण

वेलका नगरपालीकामा रहेका जम्मा ४ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट बालबालिकाको संख्याको आधारमा खोप विवरण तथा कुपोषण सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । भने कुपोषित बालबालिका सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका ५.२.६ मा उल्लेख गरिएको छ ।

स्वास्थ्य संस्थाको नाम	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					२ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	०-१ वर्ष मुनिका	०-२ वर्ष मुनिका	०-५ वर्ष मुनिका	वि सि जि	पेण्टाभ्य I- लेण्ट	पोलियो तेश्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज ईन्सेफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धि अनुगमन गरिएका	बृद्धि अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित
तपेश्वरी स्वा. चौ.	४५०	७१०	१११०	२०८	१६३	१६३	१८२		६५५५	१०
रामपुर	६३५	९५१	२८०५	५०७	५२१	५२१	५०१		३३६	३
बबला	१७५	३५०	४४४	५७	६२	६२	६२		८२	१६
मैनामैनी	१६५	३००	६००	८०	६८	६८	७९		०	२९

५.२.६ बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था

बेलका नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेका ५ वर्ष मुनीका बालबालिकाहरू मध्ये कुपोषित बालबालिकाको संख्या जम्मा २९ रहेको छ । जुन जम्मा बालबालिका संख्याको ०.७ प्रतिशत हुन आउँछ । जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

वडा नं.	विवरण	५ वर्ष मुनीका बालक, बालिका	कुपोषण भएका बालक, बालिका	कुपोषण प्रतिशत
१	बालक	२४३	२	०.८
	बालिका	२१४	४	१.९
	जम्मा	४५७	६	१.३
२	बालक	३२६	३	०.९
	बालिका	२९२	१	०.३
	जम्मा	६१८	४	०.६
३	बालक	३३६	१	०.३
	बालिका	२६५	१	०.४
	जम्मा	६०२	२	०.३
४	बालक	१४२	०	०
	बालिका	१५३	०	०
	जम्मा	२९६	०	०
५	बालक	३८६	४	१.०
	बालिका	४०५	४	१.०
	जम्मा	७९२	८	१.०
६	बालक	२४३	१	०.४
	बालिका	२२४	२	०.९
	जम्मा	४६७	३	०.६
७	बालक	७६	०	०
	बालिका	७४	०	०
	जम्मा	१५०	०	०
८	बालक	२३३	३	१.३
	बालिका	२०७	०	०
	जम्मा	४४०	३	०.७

वडा नं.	विवरण	५ वर्ष मुनीका बालक, बालिका	कुपोषण भएका बालक, बालिका	कुपोषण प्रतिशत
९	बालक	२२१	२	०.९
	बालिका	२१२	१	०.५
	जम्मा	४३३	३	०.७
जम्मा	बालक	२२०६	१६	०.७
	बालिका	२०४६	१३	०.६
	जम्मा	४२५५	२९	०.७

५.२.७ प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण

वेलका नगरपालिकामा नेपालमा देखिएका प्रमुख रोगहरु मध्ये धेरैजसो रोगहरुबाट प्रभावित व्यक्तिहरुको संख्या उल्लेख्य देखिन्छ भने विरामी पत्ता लगाएर उपचार भईरहेको अवस्था पनि तलको तालिकाबाट प्रस्ट हुन आउँदछ। तर बालबालिकामा हुने संक्रमण जस्तै निमोनिया तथा मौसमी रोगहरु भाडापखाला लगायत अन्य रोगहरुको पनि प्रकोप उल्लेख्य रहेको देखिएको छ।

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको	फलोअप गरिएको	रेफर गरिएको	मृत्यु भएको
१	निमोनिया	३२१	३२१			
२	भाडा पखाला	९५३	९५३			
३	मलेरीया	५	५			
४	कालाजार	३	३			
५	क्षयरोग (टि.बी)	२१	२१			
६	कुष्ठरोग	११	११			
७	हेपाटाइटिस	४	४			
८	मुटु संबन्धि	२४२	२४२			
९	सुगर	१९६	१९६			
१०	मेनेनजाइटिस	१०	१०			
११	हेमोफेलिया	५	५			
१२	प्रसुति जन्य रोग					
१३	शवास प्रशवास सम्बन्धी रोग					
१४	क्यान्सर	२५	२५			
१५	एच.आइ.भि. एड्स	४	४			

५.२.८ सुरक्षित मातृत्व

बेलका नगरपालीकामा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी पूर्व प्रसुती पहिलो जाँचको अवस्था सन्तोषजनक रहेको देखिएता पनि पहिलो मध्ये चौथो र उत्तर प्रसुति जाँचमा सुधार गर्नुपर्ने अवस्था देखिन्छ भने संस्थागत प्रसुती बृद्धि हुनुपर्ने देखिन्छ ।

स्वास्थ्य संस्थाको नाम	गत बर्षको गर्भवती/प्रसुति भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसति भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २+२ खोप लिएको		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्य कर्मी (SBA) को सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्य कर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
तपेश्वरी स्वा.चौ.	३०४	१९६	१३५	१८८	८१	४२	१५०
बबला स्वा.चौ.	१५०	६०	११३	६०	०	०	१००
मैनामैनी स्वा.चौ.	१४०	५०	३३	५९	०	०	१००
रामपुर स्वा.चौ.	६६८	५३४	४०२	४८३	१९८	१९८	१५०
जम्मा :	१२६२	८४०	६८३	७९०	२७९	२४०	५००

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

५.३.१ खानेपानी सुविधाको अवस्था

तल प्रस्तुत तालिका अनुसार यस नगरपालिकामा रहेका कुल घरपरिवार मध्ये खानेपानीका लागि टयुबवेल / हेन्डपम्प प्रयोग गर्ने ४७.४ प्रतिशत रहेका छन् भने पाईपधारा प्रयोग गर्ने ४१.० प्रतिशत रहेका छन्। इनार / कुवा तथा खोला/नदीको पानी प्रयोग गर्ने घरपरिवार अल्पसंख्यक रहेको देखिएको छ ।

सि.नं.	खानेपानीको श्रोतहरु	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१	पाइप धारा	४१९२	४१.०
२	टयुबवेल / हेन्ड पम्प	४८४२	४७.३
३	ढाकिएको इनार / कुवा	१४५	१.४
४	नढाकिएको इनार / कुवा	९७२	९.५
५	मूल धारा	७	०.१
६	खोला/नदीको पानी	५९	०.६
७	अन्य	१२	०.१
	जम्मा	१०२२९	१००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

५.३.२ खानेपानीको श्रोतको वितरण

यस बेलका नगरपालिकाका वडा नं. ६, ७, ५ का उत्तरी भूभागहरु र ८ का उत्तरी भूभागहरु र वडा नं. ९ मा बसोबास गर्ने मानिसहरु खानेपानीको श्रोतको रूपमा नदि तथा खोलाको पानीहरु पाईप र धारा मार्फत प्रयोग गर्ने गर्दछन्। भने वडा नं. १, २, ३, ४ र ५ का दक्षिणी भूभागहरुमा बसोबास गर्ने मानिसहरु विशेषगरी जमिन मुनीको पानी टयुबवेल/हेन्ड पम्पको माध्यमबाट प्रयोग गर्ने गर्दछन् साथै केहि भागमा इनार तथा कुवाको पानीहरु प्रयोग गर्ने भएकाले उल्लेखित श्रोतहरु नै बेलका नगरपालिका क्षेत्रको मुख्य श्रोतको रूपमा रहेको छ ।

५.३.३ शौचालय प्रयोगको अवस्था

प्रस्तुत तालिका अनुसार यस नगरपालिकामा रहेका १०२२९ घरपरिवार मध्ये ९२.७ प्रतिशत घरपरिवारमा कुनै न कुनै किसिमको शौचालय भएको र बाँकी ७.०३ घरपरिवारमा कुनै किसिमको शौचालय नभएको देखिएको छ । तथ्यांक अनुसार ६५.६२ प्रतिशत घरपरिवारले साधारण शौचालय प्रयोग गर्ने गरेको देखियो ।

नगरपालिकामा रहेका यी ७.०४ प्रतिशत घरपरिवारमा स्वास्थ्यसंग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने शौचालयको प्रयोग नभएकाले, जनचेतनामुलक कार्यक्रमको तिव्र आवश्यक रहेको छ ।

सि.नं.	चर्पीको प्रयोग	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१	चर्पी नभएको	७१९	७.०३
२	प्लस भएको(सार्वजनिक ढल)	०	०
३	सेप्टिक ट्याङ्की भएको (आधुनिक)	३९३०	३८.४२
४	साधारण	५३३५	५२.१६
५	बाथरुम सहित	२२८	२.२३
६	अन्य मिश्रित	१७	०.१७
जम्मा		१०२२९	१००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

५.३.४ सार्वजनिक शौचालय

यस बेलका नगरपालिका साविकका ४ वटा गाविसहरुको सम्मिलनबाट बनेको नगरपालिका भएकाले साविकमा ४ वटै गाविसहरु खुला दिशामुक्त गाविस घोषणा भएता पनि सबै घरधुरीमा शौचालयको प्रवन्ध नभएको । साथै यस नपा क्षेत्र भित्र देहायका स्थानहरुमा मात्र सार्वजनिक शौचालय रहेको छ ।

देहाय

१. बेलका नगरपालिका वडा नं ८, कोठू - १ वटा ।
२. बेलका नगरपालिका वडा नं. ४, लालबजार - १ वटा ।
३. बेलका नगरपालिका वडा नं. ९, रामपुर बजार - १ वटा ।

५.३.५ फोहोर मैला व्यवस्थापन

यस नगरपालिकामा प्रतिदिन औषतमा ६४७.५ के.जि फोहोर उत्पादन हुने देखिएको छ । यसरी उत्पादन भएको फोहोर लाई अधिकांश घरपरिवारले व्यवस्थापन गरिरहेको पनि देखिएको छ । यसरी प्रतिदिन उत्पादित फोहोरमैलामा शिशा जन्य रहेको छ ।

क्र.स.	विवरण	उत्पादन सख्या (के जी.)	प्रतिशत
१	जैविक फोहोर	७१५	२७
२	प्लाष्टिक	१२१	५
३	कागज	५२३	१९

क्र.स.	विवरण	उत्पादन सख्या (के जी.)	प्रतिशत
४	शिक्षा	१०२०.५.	३८
५	धातु	२०	१
६	छाला र रवर	२०८	८
७	अन्य	८१	३
	जम्मा	२६८८.५	१००

फोहोर विसर्जनका गर्ने तरिकाका आधारमा यस नगरपालिकामा बसोबास गरिरहेका कुल घरधुरी संख्यालाई वर्गीकरण गर्दा निश्चित स्थान खाल्डो बनाएर फोहोर फाल्नेहरु सबैभन्दा बढि घरधुरी वडा नम्बर ५ मा र यसरी फोहोर फाल्ने सबै भन्दा कम घरधुरी वडा नम्बर ७ मा रहेको देखिएको छ । त्यसैगरी करेसावारीमा फोहोरविसर्जन गर्नेहरुमा सबै भन्दा बढि घरधुरी संख्या वडा नम्बर १ मा र सबैभन्दा कम घरधुरी वडा नम्बर ९ मा रहेको देखिएको छ । जम्मा १४०९ घरधुरी संख्याले जथाभावी फोहोर विसर्जन गर्ने गरेको देखिएको छ जसमध्ये अधिकांश घरधुरी वडा नम्बर २ मा रहेको पाईएको छ ।

वडा	फोहोर विसर्जन			जैविक अजैविक व्यवस्थापन	
	निश्चित स्थान, खाल्डो	करेसावारी	जथाभावी	छ	छैन
१	१९५	८८५	१३३	११३	११००
२	२५४	९०३	२८४	१०४	११०९
३	२५७	९०७	२६६	१०५	१३३६
४	१३४	६११	२७८	९७	१३३३
५	२९७	११५५	१३१	११५	९०८
६	६५	८७५	२२	१२१	१४६२
७	३५	४११	५३	११८	८४४
८	११३	७४२	१९१	९८	४०१
९	५५६	५४६	७४	१३१	९१५
जम्मा	१९०६	७०३५	१४३२	१००२	९४०८

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

५.३.६ ढल व्यवस्थापन

यस बेलका नगरपालिका नयाँ नगरपालिका भएकाले नगरपालिका क्षेत्र भित्र हुनुपर्ने पूर्वाधारको विकास हुने क्रममा रहेको छ । साँगुरा सडकहरुको कारण उचित तवरबाट ढलको व्यवस्थापन हुन सकेको देखिँदैन । हाल नगरपालिकाले सडक निर्माण तथा ढल व्यवस्थापनको मापदण्ड लाई अंगिकार गर्दै नयाँ निर्माण हुने सडकहरुमा ढलको उचित प्रवन्ध हुनुपर्ने कुरामा जोड दिँदै आएको छ । यसै क्रममा हालसम्म यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र स्ल्याब कल्भर्ट व्यवस्थापन विना करिव २ कि.मी. ढलको व्यवस्था भएको छ ।

५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समवेशीकरण

५.४.१ लिङ्ग अनुसार बाल विवाह (अठार वर्ष मुनिका)

लिङ्ग अनुसार बाल विवाहको अवस्था हेर्दा नगरपालिकामा औषतमा १८ वर्ष भन्दा कम उमेरमा विवाह गर्ने २०.८ प्रतिशत रहेका छन् जसमा बालिका ७१.६ प्रतिशत र बालक २८.३ प्रतिशत रहेको देखिएको छ । सबैभन्दा बढि बाल विवाह वडा नम्बर ५ मा २६.५ प्रतिशत रहेको छ । यसबाट नगरपालिकामा बालविवाह विरुद्धका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

वडा नं.	बालक		बालिका		जम्मा	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	२११	३१.४	४६१	६८.६	६७२	१०.८
२	५५९	३१.४	१२२२	६८.६	१७८१	२३.५
३	५२२	२९.३	१२६२	७०.७	१७८४	२३.७
४	२८२	२४.५	८६७	७५.५	११४९	१८.५
५	५५५	२७.७	१४४८	७२.३	२००३	२६.५
६	४२६	३४.३	८१५	६५.७	१२४१	१६.६
७	१३४	३०.०	३१२	७०.०	४४६	८.५
८	२८५	२५.२	८४४	७४.८	११२९	१३.४
९	२१७	२०.५	८४४	७९.५	१०६१	२०.६
जम्मा	३१९१	२८.३	८०७५	७१.५	११२६६	२०.८

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

५.४.२ कामदारको रुपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका

यस नगरपालिकामा जम्मा ३८ जना बालबालिकाहरु श्रमिक कामदार भएको देखिएको छ जसमा १६ जना बालिका र २२ जना बालक रहेका छन् । यी मध्ये सबै भन्दा बढि घरेलु कामदार रहेको देखिएको छ ।

सि.नं.	कामदारको विवरण	बालक	बालिका	जम्मा
१	घरेलु कामदार	९	४	१३
२	होटल तथा रेष्टुरेण्ट	१	०	१
३	उद्योग तथा व्यवसाय	३	४	७
४	अन्य	९	८	१७
जम्मा		२२	१६	३८

बेलका नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण-२०७५

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

५.४.३ बाल क्लव तथा संजालको विवरण

बालक्लव सम्बन्धी प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार यस नगरपालिकामा समुदायमा आधारित बालक्लव संख्या ९७ रहेको जसमा जम्मा सदस्य संख्या बालक १०९ र बालिका १५३ रहेको छ भने विद्यालयमा आधारित बालक्लव संख्या जम्मा १० वटा रहेकोमा बालक संख्या ४३ र बालिका संख्या ४८ रहेको छ। वडागत रूपमा विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम छ।

वडा	समुदायमा आधारित बालक्लवहरु				विद्यालयमा आधारित बालक्लवहरु			
	बालक्लवको कूल सदस्य	बालिका सदस्य	बालक सदस्य	जम्मा	बालक्लवको कूल सदस्य	बालिका सदस्य	बालक सदस्य	जम्मा
१	२४	१३०	९०	२२०	१	-	-	०
२	२९	०	०	०	१	-	-	०
३	३४	०	०	०	०	-	-	०
४	०	०	०	०	२	-	-	०
५	१	२३	१९	४२	१	-	-	०
६	०	०	०	०	१	-	-	०
७	०	०	०	०	१	२०	१९	३९
८	०	०	०	०	१	२८	२४	५२
९	९	०	०	०	२	-	-	-
जम्मा	९७	१५३	१०९	२६२	१०	४८	४३	९१

५.४.४ घर परिवार विहीन बालबालिकाको अवस्था

यस नगरपालिकामा आफन्तको संरक्षणमा रहेका बालबालिकाहरु मात्र भएको पाईएको छ।

सि.नं.	विवरण	बालिका	बालक	जम्मा
१	परिवारिक संरक्षण विहीन बालबालिकाको कूल सदस्य	०	०	०
२	परिवारमा वयस्क व्यक्ति नभई बालबालिका मात्र भएको अवस्थामा रहेका बालबालिका	०	०	०
३	आफन्तको संरक्षणमा रहेका बालबालिका	१०	८	१८
४	संस्थागत संरक्षणमा रहेका बालबालिका	०	०	०
५	सडक बालबालिका	०	०	०
६	जेलमा रहेका	०	०	०
७	हिंसा/यातना पीडित	०	०	०
८	अलपत्र वा बेवारिसे अवस्थामा फेला परेका	१	२	३
९	बेचबिखनमा परेका बालबालिका	०	०	०

स्रोत : वेलका नगरपालिका

५.४.५ अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या

तलको तालिका अनुसार अपाङ्गता भएका जनसंख्या, १००७ जना मध्ये सबै भन्दा बढि ४८.८ प्रतिशतमा जन्मजात अपाङ्गता भएको र २२ प्रतिशतलाई जन्म पश्चात कुनै रोगका कारण अपाङ्गता भएको देखिएको छ ।

वडा नम्बर	अपाङ्गता भएकै संख्या		जन्मजात		जन्मदाको समयमा		जन्म पश्चात (रोग)		जन्म पश्चात (दुर्घटना)		अवस्था नखुलेको संख्या	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	७८	७.७	१९	२४.४	१२	१४.४	३९	४०.०	७	९.०	१	१.३
२	१०९	१०.८	४१	३७.६	२०	१८.३	३१	२८.४	१७	१५.६	०	०.०
३	८६	८.४	३३	३८.४	९	१०.४	३७	४३.०	७	८.१	०	०.०
४	१६३	१६.२	७२	४४.२	२३	१४.१	२४	१४.३	४३	२६.४	०	०.०
५	१७२	१७.१	८१	४७.१	१३	७.६	३२	१८.६	४६	२६.७	०	०.०
६	१८३	१८.२	१३३	७२.७	२	१.१	१४	८.२	३३	१८.०	०	०.०
७	७५	७.४	३७	४९.३	१४	१८.७	११	१४.७	१२	१६.०	१	१.३
८	७९	७.८	४०	६३.३	१	१.३	२९	३६.६	७	८.९	०	०.०
९	६२	६.२	२४	४०.३	१२	१९.४	१४	२२.६	१०	१६.१	१	१.३
जम्मा	१००७	१००.०	४९१	४८.८	१०६	१०.५	२२५	२२.३	१८२	१८.१	३	०.३

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

५.४.६ ज्येष्ठ नागरिक तथा एकल महिला

यस बेलका नगरपालिकामा रहेको जम्मा जनसंख्या मध्ये ०.४ प्रतिशत ज्येष्ठ नागरिकको संख्या रहेको छ । भने एकल महिलाको संख्या ०.२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा ज्येष्ठ नागरिक र एकल महिलाहरूको संख्या तथा प्रतिशत सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

वडा नं.	जनसंख्या	ज्येष्ठ नागरिक		एकल महिला	
		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	६२२१	२३९	०.०३८	११७	०.०१८
२	७५५६	२५७	०.०३४	१५७	०.०२१
३	७५१२	२२८	०.०३०	१३३	०.०१८
४	५२६०	२५१	०.०४८	७०	०.०१४
५	८३९९	३०८	०.०३६	१४७	०.०१८
६	५१४६	१६०	०.०३१	८५	०.०१६
७	३३८०	२४२	०.०७२	९६	०.०२८
८	५४५५	२१०	०.०३८	९४	०.०१७
९	५१८३	१७९	०.०३५	१०६	०.०२३
जम्मा	५४१२२	२०७४	०.३६२	१००५	०.१७

५.४.७ अल्पसंख्यक सीमान्तकृत वर्गका विवरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र राष्ट्रिय रूपमा निर्धारण गरिएका अल्पसंख्यक र सीमान्तकृत वर्गका व्यक्तिहरू हालसम्म प्राप्त नभएको देखिन्छ ।

५.४.८ वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रम तर्फ भएका विनियोजन तथा खर्चको अवस्था

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र सञ्चालन गरिने आयोजनाहरू सबै वर्ग तथा समुदायहरूलाई समेटिने गरी वार्षिक विकास आयोजना मार्फत समेटिएको छ । बेलका नगरपालिकाले चालु आ.व.२०७५/०७६ मा जम्मा बजेटको १३ प्रतिशत बजेट लक्षित वर्गको लागि बजेट तथा कार्यक्रम विनियोजन गरेको देखिन्छ । उक्त लक्षित कार्यक्रम तर्फ विनियोजित बजेट मध्येबाट आदिवासी जनजाती, महिला, बालबालिका, दलित, पिछडा, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, ज्येष्ठ नागरिक, विपन्न लगायतका वर्ग तथा समुदायहरूलाई समेटेको देखिन्छ ।

५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण

तलको तालिकाले यस नगरपालिकामा प्रशस्त मात्रामा खेलमैदान तथा चौरहरु रहेको देखिन्छ । जसबाट यस नगरपालिकामा खेलकुद तथा मनोरञ्जनका प्रशस्त संभावना रहेको देखिन्छ

क्र.सं.	खेल मैदानको किसिम	अनुमानित क्षेत्रफल
१	ब्याटमिन्टन खेलमैदान	०.००००६६
२	भालमन्ती खेलमैदान	०.०००३३
३	लालिगुरास खेलमैदान	०.०२६४
४	ब्याटमिन्टन खेल गलफडिया	०.०००३३
५	शिवालय रंगसाला	०.०२६४
६	सिर्जनशिल सुन्दर टोल विकास	०.००५२८
७	गणेश मन्दिर खेल मैदान	०.०००४६२
८	कन्ते चौरी	०.०००७
९	धौरी रङसाला	०.००१७
१०	लालेपा चौरि खेल मैदान	०.०००५९४
११	भलान चौरि खेलमैदान	०.०००५९४
१२	सिखरमाडि खेलमैदान	०.०००६६
१३	खयरबनि स्कुल खेलमैदान	०.००००७३
१४	घुम्ने खेलमैदान	०.००००७९
१५	गलेनि स्कुल खेलमैदान	०.०००६६
१६	लालबजार खेलमैदान	०.००१३२
१७	बुद् चोक खेलमैदान	०.००००९२
१८	लामिडाडा खेलमैदान	०.०००८६
१९	हात्तीसुडे खेल मैदान	०.०००६६
२०	डुडखोला खेल मैदान	०.०००४६
२१	डुम्रिवोटे खेल मैदान	०.०००५६
२२	करकले खेल मैदान	०.०००५३
२३	मेखवारी, आराङ्गा, धोपा, प्रकाश काफ्ले खेल मैदान	०.००१८५
२४	रङ्गशाला खेल मैदान	१ विगाहा १० कट्टा
२५	खेल खेल मैदान	
२६	भचुवा खेल मैदान	१ विगाहा
२७	मेहेरुङ्गखेल मैदान	९० कट्टा
२८	बेलका खेलमैदान (रातापानी)	५ विगाहा १० कट्टा

५.५.२ व्यावसायिक खेलाडीको वितरण

तलको तालिकाले यस नगरपालिकामा प्रशस्त मात्रामा खेलमैदान तथा चौरहरु रहेको देखिन्छ । जसबाट यस नगरपालिकामा खेलकूद तथा मनोरञ्जनका प्रशस्त संभावना रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	नाम	वडा नं.	खेलको प्रकार	सम्पर्क नं.
१	दिपा राई	४	फूटवल	
२	विजय थापा मगर	४	सितोरिया कराँते	
३	नविन राई	६	भलिवल	
४	जनम लकान्द्री	९	भलिवल	
५	मिलन सुब्बा	५	भलिवल	
६	सञ्जिव खड्का	४	फूटवल	
७	रोशेज श्रेष्ठ	२	फूटवल	
८	विनोद राई	१	फूटवल	
९	अरुण राई	२	फूटवल	
१०	राम कुमार मगर	३	फूटवल	
११	विशाल लिम्बु	३	फूटवल	
१२	सुस्मिता श्रेष्ठ	६	फूटवल	
१३	सावित्रा भुजेल	२	फूटवल	
१४	समिक्षा मगर	५	फूटवल	
१५	दिपकला राई	८	फूटवल	
१६	सरु राई	८	फूटवल	

५.५.३ युवा क्लब सम्बन्धी वितरण

क्र.स	नाम	वडा नं.	सदस्य संख्या
१	साहारा विकास केन्द्र	३	
२	आदर्श विकास केन्द्र	९	
३	हिमशिखर विकास केन्द्र	८	
४	नेप्से विकास केन्द्र	८	
५	हिमचुली विकास केन्द्र	३	
६	शुभ विहानी विकास केन्द्र	३	

५.५.४ युवा सिर्जनशिलता, उद्यमशिलता र परिचालन वितरण

यस बेलका नगरपालिकामा निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरुको वहाली पश्चात नगरपालिकाले सञ्चालन गर्ने हरेक गतिविधीहरुमा यूवाहरुको परिचालन गर्ने, बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका यूवाहरुलाई न.पा. क्षेत्र भित्रै कृषि, पशुपालन लगायत अन्य स्वरोजगार मूलक कार्यहरुमा संलग्न गराउने र उद्यमशिलता अभिवृद्धि हुने तालिमहरु प्रदान गरी स्वरोजगार बनाउने कार्यमा मद्दत गरेको छ । साथै यस क्षेत्र भित्र यूवाहरुलाई फुटवल, भलिवल, बेलका रन लगायत अन्य खेलकूदका क्षेत्रहरुमा सहभागी गराई यूवा सक्रियता अभिवृद्धि गर्ने कार्य गर्दै आएको देखिन्छ ।

५.६. कला, भाषा तथा संस्कृति

५.६.१ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थल

बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक रूपमा महत्वपूर्ण स्थलहरु रहेका छन् । नगरपालिकाको भरिमा विभिन्न मठ मन्दिरहरुको उपलब्धताले यस नगरपालिकाको धार्मिक तथा ऐतिहासिक अवस्थालाई महत्वपूर्ण बनाएको छ । यहाँका सबै वडाहरुमा पर्यटकीय स्थल भएता पनि सबै भन्दा वढी वडा नं. ७ रहेको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा रहेका महत्वपूर्ण धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलस्थल निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

सि. नं.	धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको नाम	ठेगाना	मूल सडकबाट दुरी (कि.मी.)	औसतमा आउने पर्यटक (दैनिक)	विशेषता /महत्व
१	भवरी देवी मन्दिर	वडा नं. १ भालमन्ती	२	५००	धार्मिक
२	सूनखानी बेलका राजा रानी	वडा नं. ३	५	१००	पुरातात्विक महत्व
३	बेलका देउराली मन्दिर	वडा नं. ५	०	१००	धार्मिक
४	जाल्पादेवी मन्दिर	वडा नं. ७	११	५	धार्मिक
५	बाखाबुवा चण्डिथान	वडा नं. ७	१२	१०	सांस्कृतिक
६	दोर्जे गुम्बा, दाम्पा चेईलिङ गुम्बा	वडा नं. ७	१४	५	सांस्कृतिक
७	मैना राजा, मैनारानी मन्दिर	वडा नं. ७	१३	२०	ऐतिहासिक
८	माडतेन	वडा नं. ७	११	५	धार्मिक
९	कोलोहोड चण्डिथान	वडा नं. ७	१०	१०	सांस्कृतिक
१०	रानी कुवा	वडा नं. ७	१२	११०	ऐतिहासिक
११	मांकाली थान मन्दिर	वडा नं. ८	०.२	१००	धार्मिक
१२	साकेन्वा थान	वडा नं. ८	२	२०	सांस्कृतिक
१३	तामाङ्ग गुम्बा	वडा नं. ९	५० मिटर	५	धार्मिक
१४	राजाजी थान	वडा नं. १,			धार्मिक
१५	डिहिबार मन्दिर	बे.न.पा. १,२,३			धार्मिक
१६	राकस्नी मन्दिर	ब.न.पा. ४			

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघूरी सर्वेक्षण २०७५

५.६.२ सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौतारा

यस बेलका नगरपालिकामा भएका सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौतारा सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.सं.	सार्वजनिक वस्तु विवरण	स्थान	उपयोग
१	पुरन्दह चौतारी	पुरन्दह	स्थानीय र बटुवा
२	कालिखोला	आम्बासि	स्थानीय र बटुवा
३	माने चोक गलफडिया	गलफडिया	स्थानीय र बटुवा
४	चौतारा मन्दिर	वानडाडा	स्थानीय र बटुवा
५	पारुहाड चोक चौतारा	पारुहाड चौक	स्थानीय र बटुवा
६	पाटी	बिलिम्ला मैनामैनी	स्थानीय र बटुवा
७	पाटी	छेटेम मैनामैनी ७	स्थानीय र बटुवा
८	एक्ले वर	हाड्माचोड् मैनामैनी	स्थानीय र बटुवा
९	वरपिपल सहित पाटी	बाखाबुवा पुच्छर मैनामैनी	स्थानीय र बटुवा
१०	रजोडी वरपिपल पाटी	कोहोलोड्	स्थानीय र बटुवा
११	जोडी वरपिपल पाटी	माडटेन	स्थानीय र बटुवा
१२	वरपिपल	सेतिखोला	स्थानीय र बटुवा
१३	पाटी	बोपटाड	स्थानीय र बटुवा
१४	पाटी	आहाल	स्थानीय र बटुवा
१५	पाटी	खयरमहल	स्थानीय र बटुवा
१६	पाटी	दिवाजोर	स्थानीय र बटुवा
१७	पाटी	करकले	स्थानीय र बटुवा
१८	चर्च	४० वटा विभिन्न स्थानहरूमा	स्थानीय कृषिचयन धर्माबलम्बी

५.६.३ स्थानीय चाडपर्व जात्रा र मेला

बेलका नगरपालिका भरी मुख्य गरी २८ वटा चाडपर्व, जात्रा, मेला मनाइने गरिन्छ । यि मध्ये धेरैजसो जनसंख्याले मनाउने चाडपर्वहरूमा दशैं, तिहार, छठ आदि रहेका छन् । यीनीहरू मध्ये सबै भन्दा बढी फागुन, अशोज र कार्तिक महिनामा देखिएको छ भने जेठ महिनामा कुनै पनि चाडपर्व नरहेको देखिएको छ

क्र.सं.	चाडपर्व, जात्रा, मेला	मनाइने महिना	क्र.सं.	चाडपर्व, जात्रा, मेला	मनाइने महिना
१	दशैं	असोज कार्तिक	१५	माघे सङ्क्रान्ति	माघ १ गते
२	समाचखेवा	कार्तिक	१६	जितिया	असोज
३	तिज	भाद्र	१७	उधौली	मंसिर

क्र.सं.	चाडपर्व, जात्रा, मेला	मनाइने महिना	क्र.सं.	चाडपर्व, जात्रा, मेला	मनाइने महिना
४	रामनवमी	फागुन	१८	बुद्धजयन्ती	वैशाख
५	फागू पूर्णिमा	फागुन	१९	जनैपूर्णिमा	भाद्र
६	तिहार	कार्तिक	२०	पितृ,कोशी पूजा	भाद्र
७	उभौलि	वैशाख	२१	ईद	कार्तिक
८	रामनवमि शिवरात्री	फाल्गुण चैत्र	२२	भुमे पूजा	वैशाख,मसिर
९	ल्होसार	पुष	२३	सुनखानी मेला	वैशाख
१०	विश्वकर्मा पूजा	असोज १	२४	छठ	कार्तिक
११	साउन सङ्क्रान्ति	साउन १	२५	हुक्का हुक्के	कार्तिक
१२	करम पूजा	असोज	२६	सिरुवा पर्व	वैशाख १ गते
१३	क्रिसमस डे	पुस	२७	साकेला / साकेवा पर्व	वैशाख
१४	असार १५	असार १५	२८	बेलका पूजा	वैशाख
१५	गाइजात्रा, लाखे नाच	भाद्र			

श्रोत : स्थानीय सुचना,बेलका नगरपालिका

५.६.४ विशेष शिक्षा तर्फ स्रोत कक्षामा अध्ययनरत छात्र/छात्राका वितरण

यस बेलका नगरपालिकामा समावेशी शिक्षा नीति अबलम्बन गरी सोही अनुसार सम्पूर्ण सार्वजनिक विद्यालयहरु समावेशी विद्यालयमा रुपान्तरित हुने क्रम जारी रहेको छ। तर हालसम्म पनि यस न.पा. क्षेत्रमा विशेष शिक्षा तर्फ स्रोत कक्षा सञ्चालनमा रहन सकेको छैन।

५.६.५ धार्मिक स्थलका वितरण

बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक रुपमा महत्वपूर्ण स्थलहरु रहेका छन्। नगरपालिकाको भरिमा विभिन्न मठ मन्दिरहरुको उपलब्धताले यस नगरपालिकाको धार्मिक तथा ऐतिहासिक अवस्थालाई महत्वपूर्ण बनाएको छ। यहाँका सवै वडाहरुमा पर्यटकीय स्थल भएता पनि सवै भन्दा वढी वडा नं. ७ रहेको देखिन्छ। यस नगरपालिकामा रहेका महत्वपूर्ण धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थल निम्न तालिकामा देखाइएको छ।

सि. नं.	धार्मिक स्थलको नाम	ठेगाना	मूल सडकबाट दुरी (कि.मी.)	औसतमा आउने पर्यटक (दैनिक)	विशेषता/महत्व
१	भवरी देवी मन्दिर	वडा नं. १ भालमन्ती	२	५००	धार्मिक
२	सुनखानी बेलका राजा रानी	वडा नं. ३	५	१००	पुरातात्विक महत्व
३	बेलका देउराली मन्दिर	वडा नं. ५	०	१००	धार्मिक

सि. नं.	धार्मिक स्थलको नाम	ठेगाना	मूल सडकबाट दुरी (कि.मी.)	औसतमा आउने पर्यटक (दैनिक)	विशेषता / महत्व
४	जाल्पादेवी मन्दिर	वडा नं. ७	११	५	धार्मिक
५	बाखाबुवा चण्डिथान	वडा नं. ७	१२	१०	सांस्कृतिक
६	दोर्जे गुम्बा	वडा नं. ७	१४	५	सांस्कृतिक
७	मैनाराजा, मैनारानी मन्दिर	वडा नं. ७	१३	२०	ऐतिहासिक
८	माडतेन	वडा नं. ७	११	५	धार्मिक
९	कोलोहोड चण्डिथान	वडा नं. ७	१०	१०	सांस्कृतिक
१०	रानी कुवा	वडा नं. ७	१२	११०	ऐतिहासिक
११	मांकाली थान मन्दिर	वडा नं. ८	०.२	१००	धार्मिक
१२	साकेन्वा थान	वडा नं. ८	२	२०	सांस्कृतिक
१३	दाम्पा छोइलिङ गुम्बा	वडा नं. २ गलफडिया	०		धार्मिक
१४	गणेश मन्दिर	वडा नं. २ गलफडिया	१		धार्मिक
१५	शिवालय मन्दिर	वडा नं. १ वानडाडा	१		धार्मिक
१६	राजाजी मन्दिर	वडा नं. १ वेलाहा	१		
१७	डिहिबार मन्दिर	वडा नं. १ वेल्हा			
१८	अखाडी मन्दिर	वडा नं. ४			
१९	पारुहाड	वडा नं. ४			
२०	बुढाथानी मन्दिर	वडा नं. ६	१३		धार्मिक
२१	सीता रानी मन्दिर	वडा नं. ६	१५		धार्मिक

श्रोत :: स्थानीय सुचना, बेलका नगरपालिका

५.७ शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था

यस नगरपालिकामा एक ईलाका प्रहरी कार्यालय तीन वटा प्रहरी चौकी र दुईवटा प्रहरी पोस्ट रहेका छन्। एउटा सशस्त्र प्रहरीको बेस क्याम्प रहेको छ। यो नगरपालिका नदीहरुको सिमानामा रहेको र धेरै वटा जिल्लाहरुलाई छोएर रहेको र प्रदेस न. २ संग समेत जोडिएको हुनाले यस नगरपालिकाको सुरक्षा संबेदनशीलता बढी देखिन्छ। साथै यस नगरपालिकामा नेपाली सेनाको कुनै इकाई नरहेको प्रहरी कार्यालयहरुको स्रोत साधन कमजोर रहेको हुदाँ सुरक्षा चुनौती बढी रहेको छ। यस नगरपालिकाको मध्यविन्दु बाट राष्ट्रिय राजमार्ग निर्माण भएकाले नगरपालिकाको सुरक्षामा थप ध्यान दिन जरुरी रहेको छ। यस नगरपालिकामा १ वटा इलाका प्रहरी कार्यालय, गलफडिया, लालबजार र कोठुमा प्रहरी चौकी स्थापना भएको छ। सुपाडे, ववला, मैनामैनी र आम्बासीमा प्रहरी चौकीको आवश्यकता रहेको छ। स्थापना भएका चौकीहरु पनि भवन सामाग्री आदिको कमी रहेको छ। त्यसै गरी वडा नं. ८ मा सशस्त्र प्रहरी बल बेसक्याम्प रहेको छ। उक्त बेस क्याम्पको पनि सुविधा युक्त भवन नभएको कारण सेवा प्रवाहमा समस्या रहेको छ।

परिच्छेद ६ : वन तथा वातावरणीय स्थिति

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

६.१.१ वनक्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी वितरण

विविध किसिमका वनस्पति पाईने यी वन जंगलहरु घाँस, दाउरा र काष्ठका मुख्य स्रोतहरु हुन । विरुवाका विविध प्रजातिहरु यी वन जंगलमा पाईन्छन । तल्लो कम उचाई भएक क्षेत्रमा साल देखि लिएर उत्तरी अग्ला भू(भागमा च्युरी, हरो, बरो, अमला, चिलाउने, कटुस आदी प्रजातिहरु प्रचुर मात्रामा पाईन्छन ।

विवरण	सख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (क्यूफिट)
राष्ट्रिय वन	१	२८८६	३६००० क्यूफिट
सामुदायिक वन	५३	१०५१४	५७८३ काठ, २७३६४ कुकाठ, ६५० खयर
कबुलियती वन	०	०.०	०
धार्मिक वन	०	०	०
निजी वन	२०	७५३७.०	५००० क्यूफिट
जम्मा :	१३	१०२४०.१	

६.१.२. वन व्यवस्थापन सम्बन्धी वितरण (सरकारद्वारा व्यवस्थित, सामुदायिक, कबुलियती, धार्मिक र निजीवन)

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेको जम्मा १०२४०.१ हेक्टर वन मध्ये सामुदायिक वनको क्षेत्रफल १०५१४ रहेको छ । निजी वनको क्षेत्रफल ७५३७ रहेको छ भने सरकारद्वारा व्यवस्थित वन २८८६ हेक्टर रहेको छ । साथै न.पा. भित्र कबुलियती वन र धार्मिक वन नरहेको ब्यहोरा तथ्याङ्कका आधारमा उल्लेख भएको पाईन्छ । नपाको पहलमा वनजंगल व्यवस्थापनका लागि खाली स्थानहरुमा वृक्षारोपण गर्ने जस्ता कार्यक्रमहरुलाई सञ्चालन गर्दै जाने नीति न.पा.को रहेको छ ।

६.१.३. वृक्षारोपणका लागि खाली स्थान सम्बन्धी वितरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र वन फँडानी गरी खाली रहेको जग्गा र नदि उकास भई खाली भएको जग्गाहरु मध्ये करिब २००० हेक्टर जग्गामा वृक्षारोपण गर्न सकिने देखिन्छ । उल्लेखित स्थानहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्

वडा नं.	खाली स्थानको नाम	कैफियत
१	भालमन्ती खोला उकास क्षेत्र र खडोरिया खोला उकास क्षेत्र	
२	लाल भित्ती खोला दुबै किनार	
३	सुनखानी, रातापानी क्षेत्र, कोशी टप्पुको बगर क्षेत्र	
४	शिशुवा खोलाको किनार क्षेत्र, कटारी खोलाको उकास क्षेत्र	
५	घुम्ने पूर्व क्षेत्र (पुच्छर), गिदेरी खोलाको उकास क्षेत्र	
६	कटारी खोला पूर्व जोगिनी खोला सम्मको हाइवेको उत्तर तर्फको क्षेत्र ववला, पुवारै थुम्का नम्बरी जग्गामा वृक्षारोपण गर्न सकिने ।	
७	कोसोपा खोलाको उकास क्षेत्र, केहि नम्बरी जग्गामा वृक्षारोपण गर्न सकिने ।	
८	जरायो खोला देखि कोशी धार सम्मको चौरी (५०० हेक्टर)	
९	जरायो खोलाबाट चन्दने खाडी सम्म बाँझो चौरी, केही कोशी उकास चौरी ।	

६.१.४. वन जन्य उत्पादन वितरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्रमा अधिकांश भू(भाग वनजंगलले ढाकेको छ। चुरे क्षेत्र देखि महाभारत पर्वत सम्मका भूभागहरु यस क्षेत्रमा पर्दछन् । चुरे क्षेत्रमा विशेष गरी काठ, दाउरा, घाँस पात प्रशस्त मात्रामा पाईन्छ भने, महाभारत पहाडी क्षेत्रमा घाँस, दाउरा, भोर्लाको पात, सालको पात, भोर्लेत्रोको पात, बेल आदि पाईन्छ ।

६.१.५ जडिबुटीको उत्पादन, संकलन तथा निकासी सम्बन्धी वितरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र पाईने जडिबुटीहरुमा सर्पगंधा, चिराईतो, तीतेपाती, टिम्बुर, अकवरे खुर्सानी, भीर मौरीको मह, लेमन ग्रास, बेसार, अदुवा, अमला, हरो, बरो, तेजपात, नीम आदि जडिबुटीहरु पाईन्छ ।

६.१.६. नगरपालिका क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावारको वितरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावारहरुमा साल, कुकाठ, खयर, सिसौ, करम, धंगेरो, साज, सिरिस, जमूना, बेल आदि पर्दछन् ।

६.२ जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र

६.२.१ प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्रका जलाधार र उपजलाधारहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

वडा नं.	जलाधार र उपजलाधारको विवरण	वडा नं.	जलाधार र उपजलाधारको विवरण
१	बेलका बाटिका, भवडा देवी मन्दिर, त्रियुगा नदि	५	भूतिया दह
२	मरिया धार (गिदेरी नहर)	७	सप्तकेशी नदि
३	पानधारे जलाधार क्षेत्र	८	कोसोपा खोला
४	शिसुवा खोला	९	चन्दने खाडी, धौरी

६.२.२ पानीको मुहान सम्बन्धी विवरण

बेलका नगरपालिकाको तपेश्वरी, आम्बासी, गलफडिया, सुपाडे, लालबजार लगायतका क्षेत्रहरूमा पानीको मुहानको रूपमा जमिन मुनीको पानी र खोला, पोखरीको पानी प्रयोग गर्ने गरिन्छ । भने रामपुर, बबला, मैनामैनी, कोठु, सोमबारे लगायतका क्षेत्रहरूमा पानीको मुहानको रूपमा खोला, कुवा, जरुवा, केशीको पानी प्रयोग गर्ने गरिन्छ । यद्यपी यस क्षेत्रमा स्वच्छ पिउने पानीको पर्याप्तता भने हालसम्म पनि देखिदैन । साथै यस क्षेत्रका धेरैजसो परिवारहरूले सिंचाईको लागि कुलो, खोला र डिप बोरिङ्ग प्रयोग गरेको देखिन्छ । भने केहि घरपरिवारले नहर तथा भूमिगत सिंचाई पनि प्रयोग गरिरहेको देखिन्छ ।

६.२.३ नदि तथा खोला सम्बन्धी विवरण

यस बेलका नगरपालिकामा रहेका नदि तथा खोला सम्बन्धी वडागत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.सं.	खोलाको नाम	वडा नं.
१	काली खोला, श्रीपुरे खोला, त्रियुगा खोला, पुलसनी खोला, पूर्वी बगाहा खोला, पश्चिम बगाहा खोला, भालमन्ती खोला, मगरनी खोला, खडोरिया खोला, रंगिया खोला र इलार खोला	वडा नं. १
२	गिदेरी खोला, भसुवा सानो, ठूलो खोला, धारा खोला, पथ्रा खोला, रंगिया खोला	वडा नं. २

क्र.सं	खोलको नाम	वडा नं.
३	जोगिनी खोला	वडा नं. ३ र ६
४	कठरी खोला	वडा नं. ३, ४ र ६
५	मैनि, रातमाटे, बतासे खोला	वडा नं. ५
६	मूर्ति खोला, लाफा खोला,	वडा नं. ६
७	सिखुवा खोला	वडा नं. ६ र ४
८	वाब्यूङ्ग खोला	वडा नं. ७
९	वैरहवा खोला, बगुन्द्रे खोला, क्नेठू खोला, सेतीखोला, डुङ्गखोला	वडा नं. ८
१०	मसाने खोला	वडा नं. ९
११	खारखोल	वडा नं. ९
१२	जरायो खोला	वडा नं. ९
१३	जसोदा खोला	वडा नं. ९, ६ र ३
१४	जरायो खोला	वडा नं. ३ र ९

स्थानीय सुचना,बेलका नगरपालिका

६.२.४ तालतलैया र पोखरी र सीमसार क्षेत्र सम्बन्धी वितरण

क्र.स.	नाम	क्षेत्रफल वर्ग कि मी	प्रतिशत	वडा नं.
१	भौडा जाल्पादेवी	०.०००३३	१८.५१८५१८५२	१
२	पानीजरुवा पोखरी	०.०००३३	१८.५१८५१८५२	१
३	बेलका बाटिका	०.०००९९	५५.५५५५५५५२	१
४	भुलभुले पोखरि	०.०००९३२	७.४०७४०७४०७	१
५	संसारीमाइ पोखरी	०.०००९९	२२.३८८०५९७	२
६	भुतिया दह	०.००६०९	१४.९२५३७३९	५
७	चुहाने दह	०.०००९९	२२.३८८०५९७	५
	जम्मा :	०.००४४२२	१००	

६.२.५.जलस्रोत र उपयोगको स्थिति वितरण

यस बेलका नगरपालिका भएर बहने विभिन्न नदि, खोला तथा खहरेहरु प्रशस्त मात्रामा छन्। उक्त नदि, खोला तथा खहरेहरुबाट बहने पानीबाट सामान्य रूपमा सिँचाई गर्ने र पिउने तथा घरायसी प्रयोगको लागि उपयोग गर्ने गरेको पाइएता पनि जलश्रोतको अधिकतम उपयोग गरी सिँचाई तथा विद्युत निर्माण सम्बन्धी कार्यमा उपयोग गर्न नसकिएकाले ९० प्रतिशत भन्दा ज्यादा पानी त्यसै खेर गईरहेको अवस्था छ।

६.२.६. संरक्षित पानी मुहान, जमिन र भौतिक संरचना वितरण

क्र.सं.	नाम	कैफियत
१	सबै घरमा ट्यूबेल छ ।	
२	भौडादेवी जलाधार, गलफडिया खानेपानी योजना ओभरहेड ट्याङ्की	
३	पानधारे खानेपानी मुहान	
४	हरिपुर खानेपानी योजना (धारा, ट्याङ्की) कटारी खानेपानी योजना	
५	डाडाँगाउँ खानेपानी (ट्याङ्की, धारा) मैनी खानेपानी योजना, पोखरे सोलार सिस्टम खा.पा.यो., शिखरमाडी खा.पा.यो.	
६	माडफाड टोल खा.पा.यो., लामीडाडाँ खापायो, (५ वटा ट्याङ्की) फक्टपुर पातल खापायो ३ वटा ट्याङ्की, ढाक्रेबर भोटे खा.पा.यो. (३ वटा ट्याङ्की), पुवरै थुम्का खापायो, (सोलार सिस्टम) दुधे घारे खापायो, मूर्तिखोला खानेपानी खा.पा.यो., रमिते खा.पा.यो., खारखोला खा.पा.यो., सेतिखोला खा.पा.यो., जोगिने खा.पा.यो., रामपुर ठेक्सिला खापायो स्किम नं. ३, दारमे खोल्सी खा.पा.यो.	
८	डुडखोला खा.पा.यो., महाकाली खा.पा.यो., आरङ्गा खा.पा.यो., खस्टो खा.पा.यो., बोप्टाड खा.पा.यो., टोड्के खा.पा.यो., भिमफेदी खा.पा.यो., सेतिखोला खा.पा.यो.	
९	जसोदा खोला खा.पा.यो., खारखोला खा.पा.यो., रमिते खा.पा.यो., माछाखोला खा.पा.यो., भचुवा खा.पा.यो. ।	
	जम्मा :	

६.३. जैविक विविधता र वातावरणीय सेवा

६.३.१ वासस्थानका आधारमा महत्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरुङ्गीको वितरण

यस बेलका नगरपालिका भित्र रहेका महत्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरुङ्गीहरू बदेल, मृग, हार्वो, निलगाई, जरायो, बाघ, भालु, दुम्सी, बाँदर, गिद्ध, ढेंडु, हुच्चिल, गोही, सालक, गोहोरो, कछुवा, डल्फिन तथा अन्य विभिन्न प्रजातीका चराचुरुङ्गीहरू रहेका छन् ।

६.३.२ महत्वपूर्ण वनस्पति वितरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्रमा महत्वपूर्ण वनस्पतीको रूपमा साल, कुकठ, खयर, करम, धंगरो, साज, सिरिस, जमुना, सल्ला, सर्पगन्धा, चिराईतो, तितेपाती, टिम्बुर, लेमनग्रास, बेसार, अदुवा, अमला, हरो, वरो तेजपात, नीम, कठहर (रुख, भुई), केरा, कागती, निवुवा, सुत्तला, ज्यामिर, नास्याती, भोगटे, बयर, अकबरे खुर्सानी लगायतका महत्वपूर्ण वनस्पतिहरू पाईने गरेको छ ।

६.३.३ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र वडा नं. १, २ र ३ सँग जोडिएको कोशी टप्पु बन्यजन्तु आरक्ष छ । र सोको पूर्वी सिमानामा सुनसरी जिल्ला र दक्षिणी सिमानामा सप्तरी जिल्ला पर्दछ ।

६.४ पार्क तथा उद्यान सम्बन्धी वितरण

सि.नं.	पार्क तथा उद्यानको नाम	ठेगाना	कैफियत
१	संसारीमाई वाल उद्यान तथा पिकनिक स्पोर्ट	बे.न.पा. २	
२	प्रिती चौतारी पर्यटकीय पार्क	बे.न.पा. ६	
३	जगना धार		
४	नैका विहार		
५	बेलका बाटिका	बे.न.पा. १ आम्बासी	
६	भागलपुर चिल्ड्रेन पार्क	बे.न.पा. २, भागलपुर	

६.५ विपद् जोखिम व्यवस्थापन

यस बेलका नगरपालिका विपद्को क्षेत्रमा निकै जोखिमयुक्त नगरपालिका मानिन्छ। खोला, खहरे तथा पहिरोको प्रकोप बढी हुने भएकाले यस क्षेत्रमा बाढी र पहिरोको विपद्मा परी वर्षेनी क्षति हुने गरेको देखिन्छ। हाल नगरपालिकाले विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि नगरपालिका स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति र ९ वटै वडाहरूमा वडा स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति गठन गरेको छ। साथै यस नगरपालिकाले विपद् जोखिम व्यवस्थापन प्रतिकार्यत्मक योजना समेत तयार गरेको छ। र आपत्कालिन अवस्थाका उद्धार सामाग्रीहरू इलाका प्रहरी कार्यालय रामपुर र शसस्त्र प्रहरी बेस क्याम्प डुँडखोलालाई हस्तान्तरण गरी तयारी अवस्थामा राखेको छ।

६.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदन स्थानमा बसोबास गरेका परिवार) वितरण

यस बेलका नगरपालिका विपद् जोखिमबाट निकै संवेदनशील क्षेत्रको रूपमा रहेको छ। बाढी, पहिरो, जंगली जनावरको आतंक, आगलागी/डढेलो, शर्पदंश लगायतका विपद् जोखिमको सामना यस क्षेत्रका बासिन्दाहरूले गर्नुपरेको छ। यसरी जोखिमको सामना गर्ने परिवारहरूको बसोबास बे.न.पा. १ र २ त्रियुगा नदि आसपास, बे.न.पा. ६, ७ र ८ कोशी नदि आसपास, गिदेरी खोला, सेती खोला, जसोधा खोला, मूर्ति खोला लगायतका खोलाहरू, कोशी टप्पु बन्धजन्तु आरक्ष आसपासका क्षेत्रहरू, बबला मैनामैनी लगायतका क्षेत्रहरू र समग्र बेलका नगरपालिका क्षेत्र नै शर्पदंश र आगलागी/डढेलोको जोखिमयुक्त क्षेत्रको रूपमा रहेको छ।

६.५.२ विपद्/प्रकोपबाट भएका मानवीय र भौतिक क्षतिको वितरण

यसबेलका नगरपालिकामा घटित विभिन्न प्रकोपको विवरण हेर्दा बाढी, पहिरो र नदी कटान प्रमुख समस्याको रूपमा रहेको पाईन्छ। उल्लेखित प्रकोपबाट बच्नका लागि वृक्ष रोपण र तटबन्धका कार्यक्रमहरू को योजना बनाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नु पर्ने देखिन्छ।

प्रकोपको किसिम	प्रभावित परिवार	भएको अनुमानित क्षती (रकम)	मानवीय
बाढि	१४४०	२०००००००	२
पहिरो		१००००००	०
आगजनी		२०००००००	०
महामारी		१००००००	०
हावाहुरी		२०००००	०
चट्याङ्ग		५०००००	२
नदी कटान		२००००००	०
खडेरी		७०००००	०
शिशित लहर		५०००००	०
भुकम्प		२००००००	१
जम्मा :			४६७०००००

६.५.३ विपदका किसिम अनुसार जोखिमका समय

सि.नं.	विपदको किसिम	समय
१	बाढी, पहिरो	असार देखि भाद्र सम्म
२	खडेरी	फाल्गुन देखि असार सम्म
३	आगलागी	फाल्गुन देखि आश्विन सम्म
४	महामारी	चैत्र देखि आश्विन सम्म
५	हावाहुरी	फाल्गुन देखि बैशाख सम्म
६	चट्याङ्ग	असार देखि भाद्र सम्म
७	शितलहर	मंसिर देखि माघ सम्म
८	डढेलो	फाल्गुन देखि बैशाख सम्म
९	हात्ती आतंक	वर्षै भरि
१०	शर्प दंश	फाल्गुन देखि आश्विन सम्म

६.५.४ विपदबाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार वितरण

बेलका नगरपालिका क्षेत्रमा विपद्बाट ठूलो मात्रामा क्षति भएको नभएता पनि केहि विद्यालयहरु पहिरोको कारण भत्किएर सामान्य क्षति पुगेको अवस्था देखिन्छ ।

६.५.५ विपद व्यवस्थापनका पूर्वतयारी

बेलका नगरपालिका विपद् जोखिमको हिसाबले निकै जोखिमयुक्त नगरपालिका हो, यस नगरपालिकामा जुनसुकै समयमा हुनसक्ने विपद्लाई न्यूनीकरण गर्न देहाय बमोजिम पूर्व तयारी गरिएको छ ।

- स्थानीय स्तरमा समिति गठन गरिएको ।
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गरिएको ।
- विपद् प्रतिकार्य सामग्री व्यवस्थापन, आगो निभाउने, लाईफ ज्याकेट लगायत सामग्रीहरु ।
- सुरक्षित आवास गृह निर्माण (बेलका न.पा. १ र २) मा
- विपद् प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि तालिम (प्राथमिक उपचार तालिम प्राप्त व्यक्ति ८० जना ।
- खोज तथा उद्धार तालिम प्राप्त व्यक्ति तथा सामग्रीहरु २४ जना ।
- पूर्व सूचना प्राप्त तालिम प्राप्त व्यक्तिहरु तथा सामग्रीहरु ।
- विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन ।
- संरचनागत अल्पकालिन योजनाहरु निर्माण (तारजाली लगाउने, वृक्षारोपण गर्ने)
- विभिन्न विपद्को क्षेत्रमा कार्य गर्ने सहयोगी निकायहरु (सबल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी)

६.५.६ आपत्कालिन यातायात साधन सम्बन्धी वितरण

यस बेलका नगरपालिकामा विपद् पर्दा आपत्कालिन यातायात सामग्रीहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

१. एम्बुलेन्स	५ वटा	४ वटा चालु अवस्थामा ।
२. आगो निभाउने पानी ट्याङ्की	१ वटा ।	
३. फायरबल	प्रति वडा ४/४ वटाको दरले ।	
४. फायर फाईटर ट्याङ्की	२/२ वटा	

६.५.७. खुलाक्षेत्र सम्बन्धी वितरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र क्षेत्रफल र जनसंख्याको हिसाबले न्यून जनसंख्या भएको क्षेत्र मानिन्छ । ठूला ठूला भवन, संरचना, उद्योग, कलकारखानाहरु नभएकाले अधिकांश भूभाग खुला रूपमा रहेको छ । प्राकृतिक विपद्को बेला आवश्यक पर्ने खुला क्षेत्रको रूपमा यस क्षेत्रमा रहेका जम्मा ९ वटा वडाहरुमा प्रति वडा १/१ स्थानका दरले जम्मा ९ वटा खुलाक्षेत्र पहिचान गरी घोषणा गरिएको छ ।

परिच्छेद ७ : भौतिक विकासको अवस्था

७.१ यातायात पूर्वाधार

७.१.१ सडक संजालको बिद्यमान अवस्था

वेलका नगरपालीका नयाँ नगरपालिका भएकाले सडक लगायत भौतिक पूर्वाधारको कमी छ । न.पा.को सबै वडाहरुमा सडकको सञ्जाल विस्तार भईसकेता पनि बाह्रै महिना सञ्चालन हुने सडक निर्माण हुन केहि स्थानहरुमा अझ बाँकी छ । हाल भईरहेको सडकको अवस्था सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

वडा नं.	सडकको नाम	जोडिने बस्तीहरु		लम्बाई कि.मी.	प्रकार	लाभान्वित संख्या
		देखि	सम्म			
१	आम्बासी-भागलपुर-रामपुर	आम्बासी	बेलाहा	७	कच्ची/ग्रावेल	२००००
२	आम्बासी-भागलपुर-रामपुर	बेलाहा	जगना	१०	कच्ची/ग्रावेल	१००००
३	आम्बासी-भागलपुर-रामपुर	जगना	रामपुर	५	कच्ची/ग्रावेल	५०००
३	सुनखानी-रातापानी-घुम्ने	रातापानी	घुम्ने	७	कच्ची	३०००
४	गौरीशंकर मार्ग	गुरुडचौरी	कटारी खोला	३	कच्ची/ग्रावेल	१५००
४	लालबजार-हरिपुर सडक	लालबजार	हरिपुर	३	कच्ची/ग्रावेल	६०००
५	सुपाडे-खयरबनि-सिखरमाणि	सुपाडे	सिखरमाणि	५	कच्ची/ग्रावेल	६०००
५	तिलबारी-डाडागाउ-सिखरमाणि	तिलबारी	सिखरमाणि	७	कच्ची/ग्रावेल	२५००
६	उचा ल्ने-लामिडाडा -पुवारेथुम्का-बबला	लामीडाडा	बबला	१२	कच्ची	३५००
७	कोठु-बाघदखा	कोठु	चुहार	३०	कच्ची	२५००
७	सोमबारे-मायुंगटार	आहाले	मायुंगटार	१४	कच्ची	१५००
८	सोमबारे-आहाले	सोमबारे	आहाले	१२	कच्ची/ग्रावेल	१५००
८	पिपलचोक-राधाकृष्ण-कर्कले	पिपलचोक	कर्कले	५	कच्ची/ग्रावेल	२०००
९	भचुवा-रिंगरोड	सेवा केन्द्र	कमलाबारी	३	कच्ची/ग्रावेल	१५००
९	रामपुर बजार-बरबोटे	रामपुर बजार	बरबोटे	३	कच्ची/ग्रावेल	३१००
१, ५, ४, ८, ९	मदन भण्डारी राजमार्ग	आम्बासी	कोठु	२७	कालो पत्रे	४००००

७.१.२ निर्माणाधीन गाउँ वा नगरस्तरीय सडकहरु

तलको तालिकाले यस नगरपालिकामा निर्माणाधीन सडकहरु ग्राभेल सडक नै बढी भएको देखिन्छ ।

सडकको किसिम	अनुमानित लम्बाई किमी	सडकको औसत चौडाई (मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
कालो पत्रे	३२	३०	३००००
ग्राभेल	४०	१०	१२०००
कच्ची तथा धुले	३१९	८	१००००
जम्मा	३९१	४८	५२०००

७.१.३ सवारी सुबिधा र रुट

सि.नं.	रुटको नाम	सवारी साधन	दुरी (कि.मि)
१	रामपुर-काठमाडौं	हायस, बस, सुमो	५००
२	फत्तेपुर-रामपुर-विराटनगर	बस	१५०
३	रामपुर-गाईघाट	बस	४८
४	सुपाडे-रामपुर-चतरा-धरान	बस, टेम्पो	५०
५	रामपुर-धरान-विराटनगर	बस	८०

७.१.४ नगर क्षेत्रमित्र चल्ने सवारी साधन

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्रका पहाडी भेगका वडाहरु वडा नं. ६ र ७ पिकअप बोलेरो तथा साना सवारी फाट्टफुट्ट रुपमा सञ्चालनमा रहेका छन् भने समथर भेगका वडाहरु १, २, ३, ४, ५, ८ र ९ मा सिटी, रिक्सा नियमित रुपमा सञ्चालन हुँदै आएका छन् । भने बैकल्पिक लोकमार्गको रुपमा रहेको मदनभण्डारी लोकमार्ग भएर बस, जिप, सुमो, हायस, ट्रक, ट्रिपर लगायत सवारी साधनहरु चल्ने गरेका छन् ।

७.१.५ भोलुंगे पुल तथा पुल पुलेसा

वडा नं	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	देखि	सम्म	भोलुंगे,काठे, ट्रस्टर,पक्कि	अवस्था (राम्रो, ठिकै, जीर्ण)	निर्मित साल
१	त्रियुगा पुल	त्रियुगा खोला	फत्तेपुर	आम्बासी	पक्कि	राम्रो	
२	गिदेरी पुल	गिदेरी खोला	बानडाडा	टप्पु	भोलुंगे	राम्रो	२०७४-२०७५
३	भाटे पुल	भंगालो	धौरी	टप्पु	कल्भर्ट	राम्रो	२०७४-२०७५
३	धौरी पुल	भंगालो	धौरी	टप्पु	कल्भर्ट	राम्रो	
३	गिदेरी खोला पुल	गिदेरी	सातपत्रे	भासी	पक्कि	निर्माणाधीन	२०७३-२०७४
४	शिसुवा खोला पुल	सिसुवा	लालबजार	गुरुडचौरी	पक्कि	राम्रो	२०७३-२०७४
४	कटारी खोला पुल	कटारी	गुरुडचौरी	कालीखोला	पक्कि	राम्रो	२०७३-२०७४
५	गिदेरी खोला पुल	गिदेरी	घुम्ने	जहादा	पक्कि	राम्रो	२०७३-२०७४
६	फत्तपुर पुल	सिसुवा	लामिडाडा	फत्तपुर	भोलुंगे	निर्माणाधीन	२०७४-२०७५
७	कोशेपा पुल	कोशेपा	कोठु	मैनामैनी	भोलुंगे	राम्रो	
८	सेतीखोला पुल	सेतीखोला	सेतीखोला	डुङ्खोला	पक्कि	राम्रो	२०७३-२०७४
८	कोशी पुल	कोशी	कोठु	चतरा	पक्कि	राम्रो	
९	मुर्तिखोला पुल	मुर्तिखोला	सेवाकेन्द्र	बुद्धचोक	पक्कि	राम्रो	२०७३-२०७४
९	जसोदा पुल	जसोदा	सेवाकेन्द्र	रामपुर	पक्कि	राम्रो	२०७३-२०७४
९	जरायो खोला पुल	जरायो	रामपुर बजार	सेतीखोला	पक्कि	राम्रो	२०७३-२०७४

७.१.६ टाढाका बस्तीबाट सम्बन्धित नगरपालिकाको केन्द्र फुन लाग्ने अनुमानित दुरी

वडा न	टाढाको स्थान	केन्द्र सम्मको दुरी
१	आम्बासी	२२
२	वाडेन क्याम्प	१५
३	जगना टोल	८
४	हरिपुर	७
५	पोखरे	२०
६	घारेघाट	२५
७	मायुंगटार	४३
८	आहाले	१९
९	धौरी	३

७.१.७ वसपार्क तथा वस विसौनी सम्बन्धी वितरण

क्र.सं.	वसपार्क को नाम
१	रामपुर वसपार्क
२	रामपुर बजार बस विसौनी
३	कोठु बस विसौनी
४	सुपाडे बस विसौनी
५	लालबजार बस विसौनी
६	आम्बासी बस विसौनी
७	बानडाडा बस विसौनी
८	पुरन्दह बस विसौनी

७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा

७.२.१ इन्धन उपयोग वितरण (खाना पकाउन इन्धनका आधारमा घरपरिवार)

प्रस्तुत तालिका अनुसार यस नगरपालिकामा अवस्थित घरपरिवारलाई खाना पकाउने चुल्होको प्रयोगका आधारमा वर्गिकरण गर्दा, अधिकांश (६०.१ प्रतिशत) ले अगेनो वा परम्परागत चुल्हो प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ, भने धुवारहित चुल्हो प्रयोग गर्ने घरपरिवारको संख्या पनि न्यून रहेको छ। परम्परागत चुल्हो प्रयोग गर्दा त्यसबाट निस्कने धुवाबाट मानव स्वास्थ्यमा विभिन्न रोग व्याद उत्पन्न हुने भएकाले धुवारहित चुल्होलाई प्रोत्साहन दिनुपर्ने देखिन्छ।

सि.नं.	चुल्होको प्रकार	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो	४८१२	४७.०४
२	सुधारिएको चुल्हो (धुँवा रहित समेत)	१४००	१३.६८
३	भुसे चुल्हो	१	०.०
४	ग्यास चुल्हो	२३२	२.३
५	विद्युतीय चुल्हो	०	०.०
६	अन्य वा मिश्रित	३७८४	३७.०
जम्मा :		१०२२९	१००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

७.२.२ बत्ती बालन इन्धनका प्रयोगको आधारमा घर परिवार

बत्ती प्रयोगको आधारमा हेर्दा कुल घरपरिवारको ४३.५ प्रतिशतले सोलार प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ, भने विजुली र मिश्रित स्रोत प्रयोग गर्ने घरपरिवार क्रमशः २८.३ र २७.० प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यस तथ्याङ्कले नगरपालिकामा विजुली विस्तारका कार्यक्रमहरूमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ।

सि.नं.	बत्तीको प्रकार	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१	विजुली	३२५२	३०.७५
२	मट्टीतेल	११८	१.११
३	वायोग्यास	५	०.०
४	सोलार	४४४५	४२.०१
५	अन्य वा मिश्रित	२७६४	२६.१३
जम्मा		१०५८४	१००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरघुरी सर्वेक्षण २०७५

७.२.३ जलविद्युत, सौर्य उर्जा, वायो उर्जाबाट विद्युत उत्पादन वितरण

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र जलविद्युत, सौर्य उर्जा, वायो उर्जाबाट विद्युत विस्तार भएको देखिदैन ।

७.२.४ विद्युत उपलब्ध घरपरिवार वितरण

वडा नं.	घर परिवार संख्या
१	८९५
२	८९६
३	४५५
४	६७८
५	७८९
६	७८
७	०
८	४७३
९	६८७
जम्मा	४९४३

७.२.५ वैकल्पिक उर्जा (लघु जलविद्युत, सोलार, वायो ग्यास, सुधारिएको चुल्हो) प्रयोग गर्ने परिवार

यस नगरपालिकामा वैकल्पिक उर्जाको रूपमा लघु जलविद्युत योजना १ ओटा पनि नभएकाले लघु जलविद्युत प्रयोग गर्ने घरपरिवार संख्या देखिदैन भने सोलारलाई वैकल्पिक उर्जाको रूपमा प्रयोग गर्नेको संख्या ४४४५ रहेको छ । वायो ग्यास, सुधारिएको चुल्हो लगायत वैकल्पिक उर्जाको रूपमा प्रयोग गर्ने परिवार सम्बन्धी वडागत रूपमा विस्तृत विवरण तलको तालिका माफत उल्लेख गरिएको छ ।

वडा नं.	वैकल्पिक उर्जाको श्रोत				कैफियत
	लघु जलविद्युत	सोलार	वायो ग्यास	सुधारिएको चुल्हो	
१	०	१५		२६३	
२	०	१९६		३२२	
३	०	९२५		४४५	
४	०	२८९	२	५३२	
५	०	६०३		५८३	
६	०	७५८	१	१५९	
७	०	४३५		४	
८	०	६३८	२	२३	
९	०	५८६		४३३	
जम्मा :		४४४५	५	२७५४	

७.३ सञ्चार तथा प्रतिधि

७.३.१ हुलाक तथा पत्र पत्रिका सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिकामा रामपुरमा एउटा ईलाका हुलाक तपेस्वरी, बबला, मैनामैनीमा ३ वटा अतिरिक्त हुलाक गरी चारवटा हुलाक रहेका छन् । यस नगरपालिकामा बेलका खबर र सम्बृद्ध बेलका साप्ताहिक खबर पत्रिका प्रकासन हुने गरेको छ ।

७.३.२ दूर सञ्चार सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिकामा रामपुरमा एउटा ईलाका हुलाक तपेश्वरी, बबला, मैनामैनीमा ३ वटा अतिरिक्त हुलाक गरी चारवटा हुलाक रहेका छन् । यस नगरपालिकामा बेलका खबर र सम्बृद्ध बेलका साप्ताहिक खबर पत्रिका प्रकासन हुने गरेको छ ।

क्र.सं.	सञ्चार सेवाको किसिम	परिमाण
१	PSTN टेलिफोन लाईन	७५
२	ए.डी.एस.एल. सेवा	३०
३	इन्टरनेट सेवा प्रदायक	५
४	मोबाइल टावर जी.एस.एम.	५
५	मोबाइल टावर स्काई	१
६	जी.एस.एम.पोस्टपेड मोबाइल	६०
७	जी.एस.एम. प्रिपेड मोबाइल	१४४७५
८	स्काई मोबाइल	३४
९	इन्टरनेट जडान परिवार	४५

७.३.३ रेडियो स्टेसन सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिकामा हालसम्म कुनै पनि एफ.एम रेडियो स्टेसन छैन । यस नगरपालिकामा एक एफ.एम स्टेसन अत्यावश्यक रहेको देखिन्छ ।

७.३.४ आधुनिक सुबिधामा पहुँच सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिकाका कुनै पनि वडाहरूमा आधुनिक सूचना प्रविधिको सेवाहरू जस्तै कम्प्युटर/तालिम केन्द्र, आधुनिक कृषि पशु सेवा केन्द्रहरू संचालनमा रहेका छन् ।

७.८ आवास तथा भवन

७.८.१ विद्यमान सतह ढलको अवस्था

सतह ढलको प्रकार	कि.मि.
ट्युम पाइप	५०० वटा
पक्की नाला स्ल्याबले ढाकिएको	०
पक्की नाला स्ल्याबले नढाकिएको	१०
जम्मा	५

७.८.२ छानाको प्रकारका आधारमा घरधुरी

नगरपालिकाको समग्र सामाजिक, आर्थिक अवस्था के कस्तो छ भनि हेर्न त्यहा अवस्थित घरको वनोट महत्वपूर्ण हुन्छ। छानाको प्रकारको आधारमा विश्लेषण गर्दा अधिकांश घरधुरी (८५.९ प्रतिशत) जस्ता च्यादरले छाएका छन् भने नगन्य रुपमा टायल तथा ढुंगाल ९कबितभ० छाएका (६ प्रतिशत) फुस खरले छाएका (१०.६ प्रतिशत) र आर सी.सी गरेका घरहरुको प्रतिशत जम्मा २.४ रहेका छन्।

सि. नं.	घरको प्रकार	संख्या	प्रतिशत
१	फुस तथा खरले छाएको	१०४६	१०.६
२	जस्ता / च्यादरले छाएका	८६३०	८५.९
३	टायल तथा ढुंगा (Slate) छाएका	१०९	१.१
४	आर सी.सी	२५१	२.४
५	काठले छाएका	४	०.०
६	माटोले छाएका	३	०.०
७	अन्य	२	०.०
जम्मा		१००४५	१००

श्रोत : नगरपालिका स्तरीय घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

७.८.३ नगरपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्बन्धी वितरण

वडा नं.	भवनको प्रकृति	वटा		
		गोटा	कच्ची	पक्की
१	वडा कार्यलय	१	०	१
९	स्वास्थ्य चौकी	४	२	२
९	नगरपालिका	५	०	५ (ट्रेस भवन)

वडा नं.	भवनको प्रकृति	वटा		
		गोटा	कच्ची	पक्की
१	इलाका वन कार्यलय	१	१	०
१, २	सामुदायिक भवन	१२	१२	०
२	आमा समुह	१	०	१
२	नागरिक सचेतना	१	०	१
२	लालिगुरास युवा क्लब	२	१	१
४	प्रहरी चौकि लालबाजार	२	१	१
५	अस्थायि प्रहरी बिट भवन	१	०	१
५	खोप केन्द्र	२६	२४	२
९	ट्राफिक कार्यालय	१	१	०
९	ईलाका प्रहरी कार्यालय	१	०	१
जम्मा :		३५	१२	२३

७.४.४. गाउँ/नगरपालिका कार्यालय देखि प्रत्येक वडा केन्द्र सम्मका दूरी

वडा नं.	नगरकेन्द्र रहेको स्थान	केन्द्रसम्मको दूरी (किमी)
१	रामपुर बजार/सेवा केन्द्र	२० कि.मी.
२		१५ कि.मी.
३		४ कि.मी.
४		४.५ कि.मी.
५		१० कि.मी.
६		१४ कि.मी.
७		२० कि.मी.
८		८ कि.मी.
९		० कि.मी.

७.४.५ पशु वधशालाको वितरण

यस बेलका नगरपालिकामा मापदण्ड अनुसारको पशु वधशाला निर्माण नभएको । तर नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा कटिङ्ग सेन्टरहरू खोली उक्त स्थानबाट खसी, बंगुर, राँगा तथा कुखुराको मासु काटेर बेच्ने गरेको छ । यसरी मापदण्ड पूरा नगरी काटेर विक्री वितरण गर्दा स्थानीयहरूले अस्वस्थ मासु उपभोग गर्दै आएको देखिन्छ ।

७.४.६ शवदाह स्थल सम्बन्धी वितरण

यस बेलका नगरपालिकामा १ वटा पनि व्यवस्थित शवदाह स्थल निर्माण भएको छैन । तर यस न.पा. क्षेत्रका विभिन्न वडाका नदि किनारहरूमा परम्परागत रूपमा शवदाह गर्ने गरिएको छ । यसरी स्थानीय स्तरमा परम्परागत रूपमा शवदाह गराउँदा देखिएको समस्यालाई मध्यनजर गर्दा व्यवस्थित शवदाह स्थलको जरुरी देखिएको छ ।

परिच्छेद ८ : संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

८.१ नगरपालिकाको दरबन्दी विवरण :

बेलका नगरपालिका कार्यालय, उदयपुर र अन्तर्गत विभिन्न शाखा तथा वडाहरुको दरबन्दी तालिका बेलका नगरपालिका अन्तर्गत विभिन्न विषयगत शाखा, उपशाखा र वडा कार्यालयहरुमा रहेको स्वीकृत दरबन्दी तालिका देहाय बमोजिम रहेको छ।

सि. नं.	पद र श्रेणी	शाखा/इकाई	स्वीकृत दरबन्दी विवरण		कैफियत
			पूर्ति	रिक्त	
नगरकार्यपालिका तर्फ					
१	प्रमुख प्र. अधिकृत (रा.प.द्वितीय)	कार्यालय प्रमुख	१	-	
२	शाखा अधिकृत (छैठौं/सातौं/आठौं)	प्रशासन, योजना शाखा	२	-	
३	लेखा अधिकृत (छैठौं/सातौं/आठौं)	आर्थिक प्रशासन शाखा	१	-	
४	सिभिल इन्जिनियर	प्राविधिक शाखा	१	१	
५	कम्प्युटर इन्जिनियर/सूचना प्रविधि अधिकृत	सूचना शाखा	१	-	
६	सब-इन्जिनियर	प्राविधिक शाखा	-	२	
७	ना.सु./खरिदार	कर्मचारी प्रशासन/न्यायिक समिति	-	३	
८	ना.सु./खरिदार/मुखीया	जिन्सी शाखा	१	१	
९	सामाजिक विकास सहायक	सामाजिक विकास शाखा	१	-	
१०	महिला विकास सहायक	महिला विकास शाखा	१	-	
११	लेखापाल/सह-लेखापाल	आर्थिक प्रशासन शाखा	१	-	
१२	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर	साविकमा भएको व्यवस्थापन समेत	-	२	
१३	कम्प्युटर अपरेटर/स.कम्प्युटर अपरेटर	योजना शाखा	२	-	
१४	सरसफाई सहजकर्ता	सामाजिक विकास शाखा	-	१	
१५	कार्यालय सहयोगी	कर्मचारी प्रशासन शाखा	६	२	
१६	हलुका सवारी चालक	कर्मचारी प्रशासन शाखा	३	-	
१७	एम्बुलेन्स चालक	जनस्वास्थ्य शाखा	१	-	
१८	ट्रयाक्टर चालक	कर्मचारी प्रशासन शाखा	३	-	
१९	सवारी हेल्पर	कर्मचारी प्रशासन शाखा	५	-	
२०	हेभी सवारी चालक	कर्मचारी प्रशासन शाखा	२	-	
२१	अमिन	प्राविधिक शाखा	१	-	
२२	स्वकीय सचिव (पि.ए.)	नगर प्रमुख र उपप्रमुख कक्ष	१	-	
२३	बजार सरसफाईकर्ता	सामाजिक विकास शाखा	-	१	
नगर कार्यपालिका तर्फ जम्मा : ४४			३४	१३	
वडा कार्यालय तर्फ					
२४	ना.सु. वडा सचिव	प्रत्येक वडामा १/१ का दरले	३	६	

सि. नं.	पद र श्रेणी	शाखा/इकाई	स्वीकृत दरवन्दी विवरण		कैफियत
			पूर्ति	रिक्त	
२५	वडा सहायक खरिदार/मुखिया	प्रत्येक वडामा १/१ का दरले	-	९	
२६	स-कम्प्युटर अपरेटर		४	-	
२७	सह-लेखापाल	प्रत्येक वडामा १/१ का दरले	-	९	
२८	प्राविधिक सहायक	प्रत्येक वडामा १/१ का दरले	६	३	
२९	मुखिया (साविकको व्यवस्थापन)	वडा कार्यालय ३ वटामा	३	-	
३०	कार्यालय सहयोगी	प्रत्येक वडामा १/१ का दरले	९	-	
पशु सेवा शाखा तर्फ					
३१	पशु चिकित्सक	पशु सेवा शाखा	१	-	
३२	प्रा.स./ना.प.स्वा. प्राविधिक	पशु सेवा शाखा	३	६	
३३	कार्यालय सहयोगी	पशु सेवा शाखा	-	१	
जनस्वास्थ्य शाखा तर्फ					
३४	जनस्वास्थ्य अधिकृत	जनस्वास्थ्य शाखा	१	-	
३५	सहायक स्तर	जनस्वास्थ्य शाखा	१	१	
३६	अ.न.मी.	जनस्वास्थ्य शाखा	-	१	
३७	कार्यालय सहयोगी	जनस्वास्थ्य शाखा	-	१	
कृषि विकास शाखा तर्फ					
३८	कृषि प्रसार अधिकृत/इन्जिनियर	कृषि विकास शाखा	१	-	
३९	ना.प्र.स.	कृषि विकास शाखा	३	३	
४०	कार्यालय सहयोगी	कृषि विकास शाखा	-	१	
उद्यम तथा वातावरण विकास शाखा तर्फ					
४१	उद्यम विकास अधिकृत	उद्योग विकास शाखा	१	-	
४२	सहजकर्ता	उद्योग विकास शाखा	-	१	
४३	वातावरण अधिकृत	उद्योग विकास शाखा	-	१	
जम्मा :- १२६			७०	५६	

८.१.२ नगरपालिका स्थित संघीय तथा प्रदेश कार्यालय तथा निकायहरू

यस बेलक नगरपालिका क्षेत्रमा कार्यक्षेत्र भई सञ्चालनमा रहेका देहाय बमोजिमका संघीय तथा प्रदेश कार्यालयहरू रहेका छन् ।

सि.नं.	संघीय तथा प्रदेश कार्यालयको नाम	ठेगाना	कैफियत	सि.नं.	संघीय तथा प्रदेश कार्यालयको नाम	ठेगाना	कैफियत
१	इलाका प्रहरी कार्यालय,	वे.न.पा. ९ रामपुर	संघीय	२	शसस्त्र प्रहरी बेस क्याम्प	वे.न.पा. ८, डुङखोला	संघीय
३	इलाका हुलाक कार्यालय	वे.न.पा. ९	संघीय	४	रामपुर सब-डिभिजन कार्यालय	वे.न.पा. ४ लालबजार	प्रदेश
५	मैनामैनी सब-डिभिजन कार्यालय	वे.न.पा. ८ सोमबारे	प्रदेश	६	पेशवरी सब-डिभिजन कार्यालय	वे.न.पा. २	प्रदेश

८.१.३ नगरपालिकाको गत आर्थिक वर्ष र चालु आर्थिक वर्षको आय व्यय विवरण

यस बेलक नगरपालिकाको विगत २ वर्षको अनुमानित आम्दानी र वास्तविक आम्दानीको अवस्था तथा आगामी आ.व.को अनुमानको अवस्था र विगत २ वर्षको खर्चको अवस्थालाई तालिका नं. १ र २ मा देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. १ (अनुमानित र वास्तविक आय विवरण)

शीर्षक	रकम रु हजारमा				
	आ.व.०७४/०७५ को		आ.व.०७५/०७६ को		आ.व.०७६/०७७ को अनुमान
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित	वास्तविक	
शुरु मौज्दात	१००९०१७९	१०५८४३३	४९७९३८८	५०९९३६९	३९०००१००
अचल सम्पत्तिमा लाग्ने कर					
व्यक्तिगत सम्पत्तिमा लाग्ने वार्षिक कर			५०१००	२२१००	५०१००
संस्थागत सम्पत्तिमा लाग्ने वार्षिक कर			५०१००	०१००	५०१००
सम्पत्ति कर			७००१००	०१००	५००१००
भुमिकर/मालपोत			४०००१००	४२६१२	७००१००
खुद सम्पत्तिमा लाग्ने कर					
घर बहाल कर			१००१००	१२६१९९	२००१००
वहाल विटौरी कर			३०१००	०१००	५००१००
विशेष सेवामा लाग्ने कर					
शिक्षा सेवा शुल्क (शैक्षिक संस्था)			१५०१००	५१८३	१००१००
शिक्षा सेवा शुल्क (वैदेशिक अध्ययन)			१००१००	०१००	१००१००
पूर्वाधार सेवाको उपभोग तथा सवारी साधनमा लाग्ने कर					
सवारी साधन कर (पटके)			१००१००	०१००	१००१००
पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	६२००१००	९०६७१०४	६००१००	०१००	१०००१००

बेलका नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण-२०७५

शीर्षक	रकम रु हजारमा				
	आ.व.०७४/०७५ को		आ.व.०७५/०७६ को		आ.व.०७६/०७७ को अनुमान
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित	वास्तविक	
मनोरञ्जन कर					
सिनेमा / डकुमेन्ट्री			१०१०	०१००	१०१००
विज्ञापन कर			१००१००	०१००	१००१००
अन्य मनोरञ्जन कर			१००१००	०१००	२००१००
व्यवसायले भुक्तानी गर्ने					
व्यवसाय रजिष्ट्रेशन			७००१००	२९०१९०	१०००१००
रेडियो/एफ.एम. सञ्चालन			१०१०	०१००	१०१००
कृषि तथा पशुजन्य कारोवारमा लाग्ने कर					
कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको कब्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर			१०००१००	०१००	१०००१००
हाड, सिङ्ग, छाला, प्वाँखमा लाग्ने कर			३०१०	०१००	३०१००
भाडा र रोयल्टी					
सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय			३५००१००	२३४५१९०	४०००१००
प्रशासनिक सेवा शुल्क					
न्यायिक दस्तुर			३००१००	९१९०	३००१००
परीक्षा शुल्क			१०१०	०१००	१०१००
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क			३००१००	४१९०	२००१००
दस्तुर					
पार्किङ्ग शुल्क			१५०१००	०१००	१००१००
नक्सा पास दस्तुर			२०००१००	१२६१६६	१३००१००
सिफारिस दस्तुर			१०००१००	४८११९७	१०००१००
व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर			४००१००	६७५०	२००१००
नाता प्रमाणित दस्तुर			५०१००	२९१२०	५०१००
अन्य दस्तुर		११५१००	५०१००	१००१००	५०१००
दण्ड, जरिवाना र जफत			१००१००	५१००	१००१००
अन्य राजश्व					
साना सवारी कर			१००१००	०१००	१००१००
प्राकृतिक श्रोत उपयोग कर			६०००१००	१२५६३३९	१८०००१००
राजश्व बाँडफाँड :					
वन रोयल्टी	१००१००		७५८१००	०१००	५००१००
खानी रोयल्टी			१००१००	०१००	५०१००

शीर्षक	रकम रु हजारमा				
	आ.व.०७४/०७५ को		आ.व.०७५/०७६ को		आ.व.०७६/०७७ को अनुमान
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित	वास्तविक	
जलश्रोत रोयल्टी			१००१००	०१००	३००१००
घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३००१००		१४००१००	४०००१००	५२००१००
अन्य बाँडफाँड हुने राजश्व (जि.स.स.बाट समेत)			१०००१००	०१००	५२५०१००
अन्य आय:					
बेरुजु रकम			०१००	०१००	५००१००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान :					
न्यूनतम अनुदान			१४००१००	०१००	०१००
वित्तीय समानीकरण अनुदान			३७६३१००	३७६३१००	७४९७१००
सवारी साधन करबाट प्राप्त राजश्व			६८८३१००	३४८५१३९	७५५०१००
सशर्त अनुदान			०१००	१३५००१००	०१००
विशेष अनुदान (थप अनुदान)			२३६३१००		०१००
अन्य अनुदान (निर्वाचन क्षेत्र समेत)			०१००	१००००१००	१२०००१००
नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान :					
वित्तीय समानीकरण अनुदान	२८६५१२१००	२८६५१२१००	१३०९००१००	१३०९००१००	१३३९००१००
सशर्त अनुदान	११९५७५१००	१९००७५१३३	१५३२००१००	१६८००१६६	१८८६००१००
राजश्व बाँडफाँड			१०१९७६१००	८७०२२६३	१२०१००१००
विशेष अनुदान		०१००	०१००	०१००	९०००१००
समपूरक अनुदान		०१००	०१००	१००००१००	१००००१००
स्थानीय पूर्वाधार साभेदारी कार्यक्रम			०१००	०१००	१५०००१००
अन्य अनुदान		५८५१२४	०१००	१४५८३१००	०१००
अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त अनुदान :		०१००	०१००	४०१००	०१००
अन्य सहभागिता					
नगद सहभागिता				७०००१००	
विभिन्न विकास साभेदार तथा दातृ निकायहरुबाट प्राप्त हुन आय	३०८९१००	३०८९१००	३३२९१००	३३२९१००	१९२९१००
जम्मा आय :	४२५८५८१७९	५०००९६१९	४७८६६७८८	५२२३३५१७९	५७९३४८१००

तालिका नं. २ (ब्यय विवरण)

शीर्षक	आ.व.०७४/०७५ को		खर्च प्रतिशत	रकम रु हजारमा		खर्च प्रतिशत	आ.व.०७६/०७७ को अनुमानित ब्यय रु.
	कल आय रु.	ब्यय रु.		आ.व.०७५/०७६ को			
				कल आय रु.	ब्यय रु.		
चालु खर्च		२२३३७५६३	८९ %		२४८४२१७२५	९१.९७ %	
कार्यक्रम खर्च	५०००९६१९१	२६२२३३१४४३		५२२३३५१७९	२८४४७०१५९९		
पूँजिगत खर्च		१६५२९६४९५		१७०८९५३७			
जम्मा खर्च	५०००९६१९१	४४९७७७५०२		५२२३३५१७९	४८०३९४८६२		५७९३४८१००

माथी उल्लेखित तालिका नं. १ र २ लाई अध्ययन गर्दा बे.न.पा.को विगत २ आ.व.को अनुमानित आयको तुलनामा यथार्थ आय वृद्धि हुँदै गईरहेको अवस्था देखिन्छ भने, यथार्थ खर्च समेत आ.व. २०७४/०७५ को तुलनामा आ.व.२०७५/०७६ मा करिब ३ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ ।

८.१.४ नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति वितरण

वडा नं.	भवन जग्गा	फर्निचर	सवारी साधन	मेसिनरी औजार	अन्य
१	२ कट्टा ५ धुर भित्र	टेबुल ८ थान कुर्सी ८ थान दराज ७ थान च्याक १ थान	मोटरसाईकल १	फोटोकपी, प्रिन्टर २ कम्प्युटर १ ल्यापटप १ प्रोजेक्टर	पंखा ३ थान क्यामरा १ थान सोफा सेट १ सेट
२		टेबुल ५ थान कुर्सी १० थान दराज ३ थान	मोटरसाईकल २	इन्भर्टर १ फोटोकपी प्रिन्टर २ कम्प्युटर १ ल्यापटप १ इन्भर्टर १	पंखा २ सोफासेट १
३		टेबुल ४ थान दराज २ थान	मोटरसाईकल १ थान	फोटोकपी प्रिन्टर १ कम्प्युटर १ ल्यापटप १ इन्भर्टर २	पंखा २
४	जग्गा १ कट्टा, निर्माणाधीन १ तले भवन	टेबुल ३ थान दराज ३ थान कुर्सी ३ थान च्याक १ थान	मोटरसाईकल १ थान	फोटोकपी मेसिन १ कम्प्युटर १ थान ल्यापटप १ थान इन्भर्टर १ थान	फ्यान २ थान
५	निर्माणाधीन १ तले भवन	टेबुल ४ थान दराज ३ थान कुर्सी २ थान च्याक १ थान	मोटरसाईकल १ थान	फोटोकपी मेसिन १ कम्प्युटर १ थान ल्यापटप २ थान इन्भर्टर १ थान	सोफासेट १ थान
६	टिनको छानो भएको भवन १ थान	टेबुल ६ थान दराज ४ थान कुर्सी ६ थान च्याक १ थान	मोटरसाईकल २ थान	फोटोकपी प्रिन्टर ३ कम्प्युटर १ थान ल्यापटप ४ थान इन्भर्टर २ थान	सोलार २ सेट पंखा ३ थान सोफासेट १ सेट
७	७ जग्गा ६ कट्टा	टेबुल ३ थान दराज २ थान कुर्सी १ थान	मोटरसाईकल २ थान	फोटोकपी ३ कम्प्युटर २ थान इन्भर्टर १ सेट	सोलार २ सेट
८	१ थान ट्रेस भवन	टेबुल ३ थान दराज २ थान कुर्सी १ थान च्याक १ थान	मोटरसाईकल १ थान	फोटोकपी, प्रिन्टर १ कम्प्युटर १ थान इन्भर्टर १ सेट	पंखा २ थान सोफासेट १ सेट
९		टेबुल २ थान दराज १ थान कुर्सी ६ थान च्याक १ थान	मोटरसाईकल १ थान	फोटोकपी, प्रिन्टर १ कम्प्युटर १ थान इन्भर्टर १ सेट	पंखा २ थान सोफासेट १ सेट

वडा नं.	भवन जग्गा	फर्निचर	सवारी साधन	मेसिनरी औजार	अन्य
कार्यपालिका तर्फ					
१	जग्गा ४ विगाहा टूस भवन ७ वटा ब्यापारिक भवन १ निर्माणाधीन मुख्य प्रशासनिक पक्की भवन १ सिटिहल भवन १	टेबुल ५० थान दराज ४५ थान कुसी ५० थान प्लाष्टिक कुसी २०० थान याक ३५ थान सोफासेट १० सेट	स्कर्पियो १ थान पिकअप बोलेरो १ थान बोलेरो गाडी १ थान एम्बुलेन्स २ थान मोटरसाईकल १२ थान स्कूटर २ थान	एक्साभेटर १ थान ब्याक हो लोडर १ थान ट्र्याक्टर ४ थान फोटोकपी मेसिन १० थान प्रिन्टर १६ थान कम्प्युटर १० सेट ल्यापटप २६ थान जेनेरेटर ३ थान इन्भर्टर १२ सेट	पंखा ६० थान

८.२ सेवा सुविधा सञ्चालन र व्यवस्थापन

बेलका नगरपालिका अन्तर्गतका १ देखि ९ वटा सबै वडा कार्यालयहरू स्थापना भएको, सम्बन्धित वडा कार्यालयहरूबाट सेवा प्रवाह सञ्चालन र व्यवस्थापन भएको छ। सबै वडाहरूमा दरबन्दी अनुसारको वडा सचिव र प्राविधिक कर्मचारी नभएको हुँदा वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा प्रवाहमा कठिनाई हुँदै आएको छ। साथै सबै वडाहरूको आफ्नै वडा कार्यालय भवन नभएको तथा हाल सञ्चालन भईरहेका स्थानहरूमा इन्टरनेटको पहुँच पुग्न नसकेको कारण समेत वडाहरूबाट प्रदान हुने सेवा प्रवाहमा कठिनाई आएको छ।

८.२.१ उपलब्ध सेवा सुविधाको प्रकार

यस बेलका नगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा भएको व्यवस्था तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिमका अतिरिक्त नगरपालिकाको आवश्यकता र कार्यालयले स्थानीय जनताहरूलाई सेवा प्रदान गर्नुपर्ने सन्दर्भमा महत्वपूर्ण सावित भएका विभिन्न सेवा र सुविधाहरू प्रदान गर्दै आइरहेको छ। बेलका नगरपालिका मार्फत उपलब्ध हुने सेवा सुविधालाई बुँदागत रूपमा देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ।

- वडा कार्यालयबाट प्रदान गर्ने विभिन्न प्रकारका सिफारिसहरू ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण, यसको अभिलेखीकरण र व्यवस्थापन ।
- अपाङ्गता पहिचान र परिचय-पत्र वितरण ।
- ज्येष्ठ नागरिक परिचय(पत्र वितरण ।
- विपन्न, आश्रय विहिन परिवार र व्यक्ति पहिचान, खाद्यान्न वितरण र व्यवस्थापन ।
- नागरिक सहायता कक्ष मार्फत नागरिक सहयोग ।
- योजना सम्झौता ।

- Support On the Spot (जहाँ अभर त्यहाँ नगर)
- सुरक्षित मातृत्व एम्बुलेन्स सेवा प्रदान ।
- विपन्न छत्रवृति सेवा प्रदान ।
- टोल विकास संस्था दर्ता ।
- सामाजिक मनोविमर्श सेवा ।

८.३ संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक संगठन

८.३.१ नगरपालिकाका भित्रका नागरिक सचेतना केन्द्र, नागरिक मञ्च र टोल विकास संस्था सम्बन्धी वितरण

सि.नं.	समितिको नाम	संख्या	सदस्य संख्या
१	वडा स्तरीय मेलमिलाप समिति	९	५५
२	खानेपानी, सरसफाई, स्वच्छता तथा समन्वय समिति	१०	१०८
३	न्यायिक समिति	१	३
४	बिपद् व्यवस्थापन समिति	१०	८३
५	पोषण समिति	१०	१११
६	टोल सुरक्षा समिति	०	०
७	टोल विकास संस्था	७०	६७५
जम्मा :		११०	१०३५

८.३.२ परम्परागत समूह तथा समुदायमा आधारित संस्था वितरण

यस बेलका नगरपालिकामा मिश्रित रूपमा विभिन्न जातजातीहरूको बसोबास रहेको कारण त्यस्ता जातजातीका धार्मिक र सामाजिक संस्थाहरू गठन भई क्रियाशिल रहेका छन् । त्यस्ता संस्थाहरूलाई अभि सक्रिय बनाउँदै संस्थागत गर्नुपर्ने आवश्यक देखिन्छ । उक्त संस्थाहरू मध्ये केहिंको नामावली विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

१. स्थानीय आमा समूह,
२. साकेला व्यवस्थापन समिति,
३. नेपाल मगर संघ
४. थारु कल्याणकारिणी सभा
५. टोल विकास संस्थाहरू
६. स्थानीय आदिवासी जनजाती समूहहरू
७. विभिन्न जाती कुलायन संस्थाहरू
८. किराँत राई यायोख्खा समिति आदि ।

८.३.३ विषयगत समिति तथा संस्थाहरु सम्बन्धी वितरण

यस नगरपालिकाबाट प्रदान हुने सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि विभिन्न प्रकारका समिति तथा संस्थाहरु गठन गरिएका छन् । उक्त समिति तथा संस्थाहरु मार्फत नगरपालिकाले जनताको घरदैलो सम्म सेवा प्रवाह गर्ने प्रयास गर्दै आएको छ । त्यस्ता समिति तथा संस्थाहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

सि.नं.	समितिको नाम	सि.नं.	समितिको नाम
१	बेलका यूवा तथा खेलकूद विकास समिति	१५	विपन्न वर्ग उत्थान तथा विकास समिति
२	बेलका कृषि समिति	१६	बेलका न.पा. माभी उत्थान तथा विकास समिति
३	बेलका पर्यटन समिति	१७	बेलका न.पा. मजदुर उत्थान तथा विकास समिति
४	बेलका कला, संगित, साहित्य तथा सांस्कृतिक समिति,	१८	बेलका न.पा. बाल संरक्षण तथा सम्बर्द्धन समिति
५	बेलका न.पा. आर्थिक विकास समिति	१९	अन्तरपार्टी महिला सञ्जाल
६	बेलका न.पा. पूर्वाधार विकास समिति	२०	टोल विकास संस्थाहरु
७	बेलका न.पा. संस्थागत विकास तथा सुशासन समिति	२१	खाद्य सुरक्षा तथा पोषण समिति
८	बेलका न.पा. सामाजिक विकास समिति	२२	खानेपानी, सरसफाई, स्वच्छता तथा समन्वय समिति
९	बेलका न.पा. शिक्षा समिति	२३	निगरीनी समिति (पारालिगल)
१०	बेलका न.पा. उद्यमशिलता विकास समिति	२४	वन उपभोक्ता समिति
११	बेलका न.पा. दलित वर्ग उत्थान तथा विकास समिति	२५	आमा समुह
१२	बेलका न.पा. थामी उत्थान तथा विकास समिति	२६	वडा स्तरीय मेलमिला समिति
१३	बेलका न.पा. थारु उत्थान तथा विकास समिति	२७	सामुदायिक मेलमिलाप केन्द्र
१४	बेलका न.पा. भुजेल उत्थान तथा विकास समिति	२८	सडक उपभोक्ता समिति

८.३.४ सामुदायिक मेलमिलाप समिति सम्बन्धी वितरण

यस बेलका नगरपालिकाको ९ वटै वडाहरुमा मेलमिलाम समिति गठन भई क्रियाशिल अवस्थामा रहेको छ । जसमा जम्मा मेलमिलापकर्ताहरु ३५ जना रहेका छन्, सबै मेलमिलापकर्ताहरुलाई ४८ घण्टे मेलमिलाप सम्बन्धि तालिम प्रदान गरिएको छ । सबै वडा कार्यालयहरुमा मेलमिलापकर्ताका लागि कार्यालय व्यवस्थापन गरी आवश्यक पर्ने फर्निचर लगायतका सामग्रीहरु समेत व्यवस्थापन भएको छ । यसरी वडामा गठन भएका मेलमिलाप समितिहरुको कारण सानातिना भैँ.भगडा लगायत अन्य समस्याहरु वडाबाटै समाधान हुन थालेको छ ।

८.३.४ तडाबाट प्रदान गर्ने सेवा वितरण

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्ने वस्तु पर्ने अवकाल तथा स्थान	सेवा प्राप्त गर्ने स्थान	सेवा दिने शाखा र उप-शाखा	वस्तुको सुर्वा अछिकारी
१	नागरिकको किराँत	बाबुको नागरिकको प्रतिनिधि, आमदारीको पत्र, विभागीय मालको इकाया विभाज्य दर्ताको प्रमाणपत्र, गैर नागरिकको इकाया बसाई करको सम्बन्धि प्रमाणपत्र तथा न.पा. को कर तथा राजस्व चुल्हा प्रमाणपत्र सहितको सम्बन्धि सेवा संचिकाको किराँत	अर्थिक ऐन मा तोकिए बमोजिम	बडा कार्यलय	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत र परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
२	जल दर्ता	सुदकको नागरिकको प्रतिनिधि सहित स्वयमको उपस्थिति, जल प्रमाणीत आगम वा चिप, जल शुद्धीको संचिका सुदक दर्ता	जल भएको १५ दिन भित्र शुल्क नसार्ने रजिस्ट्रार शाखा र सम्बन्धित बडा	बडा कार्यलय र रजिस्ट्रार शाखा	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
३	विवाह दर्ता विद्युत अडान किराँत	पति, पत्नी दुनैको नागरिकताको प्रतिलिपि सहित स्वयमको उपस्थिति, सुदक दर्ता	विवाह भएको १५ दिन भित्र शुल्क नसार्ने रजिस्ट्रार शाखा र सम्बन्धित बडा	बडा कार्यलय र रजिस्ट्रार शाखा	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
४	मुठु दर्ता	मुठु तथा सुदकको नागरिकताको प्रतिलिपि, अ स्थायता मुठु भएको पत्र सो को प्रमाण, सुदक दर्ता	मुठु भएको १५ दिन भित्र शुल्क नसार्ने रजिस्ट्रार शाखा र सम्बन्धित बडा	बडा कार्यलय र रजिस्ट्रार शाखा	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
५	सम्बन्ध विच्छेद	सम्बन्ध विच्छेद सम्बन्धमा अधिकृत प्राप्त निजयको अधिकारिक प्रमाण नागरिकताको प्रतिलिपि सहित सुदक दर्ता	सम्बन्ध विच्छेद भएको १५ दिन भित्र शुल्क नसार्ने रजिस्ट्रार शाखा र सम्बन्धित बडा कार्यलय	बडा कार्यलय र रजिस्ट्रार शाखा	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
६	बसाई कर	बसाई कर आएको वा गाएको प्रमाण, नागरिकताको प्रतिलिपि, सुदक दर्ता	बसाई कर आएको १५ दिन भित्र शुल्क नसार्ने रजिस्ट्रार शाखा र सम्बन्धित बडा कार्यलय	बडा कार्यलय र रजिस्ट्रार शाखा	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
७	जल निधि प्रमाणीत	नागरिकता वा जमानत खुले प्रमाणपत्र को प्रतिलिपि, सम्बन्धित बडा सचिवको किराँत	अर्थिक ऐन मा तोकिए बमोजिम	बडा कार्यलय	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
८	जैष्ठ्य नागरिक नाम दर्ता सामाजिक सुरक्षा धराको लागि	जैष्ठ्यको इकायाको जार्न धरेको विवरण चिबरेन र बडाको किराँत	वि शुल्क	बडा कार्यलय र नागरिकता	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
९	विद्युत धरा नाम दर्ता	जैष्ठ्यको इकायाको जार्न धरेको विवरण चिबरेन र बडाको किराँत	वि शुल्क	बडा कार्यलय र नागरिकता	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष
१०	बाज बायिका सुरक्षा धरा नाम दर्ता	जैष्ठ्यको इकायाको जार्न धरेको विवरण चिबरेन र बडाको किराँत	वि शुल्क	बडा कार्यलय र नागरिकता	नगर प्रमुख/प्रमुख परासकीय अधिकृत/बडा अग्रक्ष

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्न पेश गर्नु पर्ने कागजात तथा विवरण	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क	सेवा दिने शाखा र उप-शाखा	गुराही खुल्ने अधिकारी
११	विद्युत बजान सिफारिस	नगरिकताको प्रतिलिपि भर तथा नयागो स्वामित्व सम्बन्धि प्रमाणपत्र, घर नक्साको ईमानसको प्रतिलिपि, एलिक्युट सम्पत्ति कर तिर्नेको रसको प्रतिलिपि, सम्बन्धित बडा सचिबको सिफारिस	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह
१२	उद्योग स्थापना सिफारिस	नगरिकताको प्रतिलिपि, बहालमा भए घर ना नयागो इमानसको सम्पत्ति, सँझारहरूको रसको सन्निहित मुद्राका आबयकताको आधारमा वा सम्बन्धि सूचनाको प्रतिलिपि वा सँ को प्रतिवेदन नयागो इमान प्रमाण पुर्ना	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय र नगरपालिका	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह
१३	नाम धर संशोधन सिफारिस	नगरिकताको प्रतिलिपि, नाम, धर फरक पार्नेकागनातको प्रतिलिपि	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह
१४	नाता प्रमापित	मृतक तथा निवेदनको नगरिकताको प्रतिलिपि, मृतकको प्रमाण पत्र निवेदनको र अन्य प्रत्यक नतिजाहरूको र प्रति फोटो, बडा सचिबबाट बोनोको सन्निहित	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह
१५	चरित प्रमाण	नगरिकताको प्रतिलिपि, बडा सचिबको सन्निहित सिफारिस	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह
१६	बिबाह प्रमाणित	पति, पत्नीको नगरिकताको प्रतिलिपि, बडा सचिबको सन्निहित सिफारिस	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय र पत्नीकरण शाखा	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह
१७	चार किस्ता प्रमाणित	नगरिकताको प्रतिलिपि, जन्मको प्रतिलिपि, नापी नक्साको प्रतिलिपि, हालसम्म खरेर गरेको भए सन्निहितको लिखित, एलिक्युट सम्पत्ति कर तिर्नेको रसको, बडा सचिबको सन्निहित सिफारिस र प्राविधिक प्रतिवेदन	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह
१८	स्थानी बसोबास सिफारिस	नगरिकता वा नम्बानि खुल्ने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, सम्बन्धित बडा सचिबको सिफारिस	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह
१९	हेलेपत्र प्रमाणित र सम्पत्ति मुल्यांकन	नगरिकताको प्रतिलिपि, सम्पत्ति तथा आयको सम्बन्धि विवरणको आधिकारिक प्रमाण, सम्बन्धित बडा सचिबको सन्निहित सिफारिस	आर्थिक ऐनमा तोकिए बसोनिम	बडा कार्यालय र नगर कार्यालय/राज्याधिकार	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / बडा अग्रसह

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्ने/पेशा गर्नु पर्ने कागजात तथा विवरण	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क	सेवा दिने शाखा र उप-शाखा	शुनसो सुत्ने शक्तिकारी
२०	नग्गा ट्रायि पन्थपत्र को प्रतिनिधिप सिफारिस	नागरिकताको प्रतिनिधिप, सम्बन्धित नडा सचिव समितिस नमुल्का सहितको सिफारिस, एकिकृत सम्पत्ति कर तिरेको रसिद	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	नडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२१	अतिवन्धित सिफारिस	नागरिकताको प्रतिनिधिप, नडा सचिवको समितिस नमुल्का सहितको सिफारिस	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	नडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२२	छात्रवृत्ति सिफारिस	नागरिकताको प्रतिनिधिप, अनुमनसत संस्थाको समतिस, नडा सचिवको सिफारिस	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	नडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२३	घर नग्गा नामसारी सिफारिस	नागरिकताको प्रतिनिधिप (नानासकको एकना नम्न त्रती), नात प्रसाधित, सालपुर्नाको प्रतिनिधिप, कर चुल्ता प्रनपत्रको प्रतिनिधिप, एकिकृत सम्पत्ति कर तिरेको रसिद, सम्बन्धित नडा सचिवको समितिस सहितको सिफारिस, नमु, त्रती वा एकनास को सत प्रति	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	नडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२४	घरबाटो प्रसाधित सिफारिस	सरोकरनासोको ना.प्र.प, नग्गाको सम्कल नापी नमस, एकिकृत सम्पत्ति कर तिरेको रसिद, घर मा एको भाए सो को प्रनप, सम्बन्धित नडा सचिवको समतिस सहितको सिफारिस, प्रसाधित सिफारिस	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	नडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२५	नग्गा त्रती तथा त्रतीकृते	नागरिकताको प्रतिनिधिप, सालपुर्नाको प्रतिनिधिप, रासन तिरेको रसिद, सम्कल नापी नमस, पेश गरिएको घरको नमस तथा धान २	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	घर नग्गा शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२६	सबारी त्रती	नातामात अत्र त्हा कार्यालयबाट प्राप्त सबारी त्रती प्रनपत्र, नागरिकताको प्रनपत्र पत्रको प्रतिनिधिप	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	रासत न शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२७	अन्य सिफारिस	नागरिकता प्रनपत्र पत्रको प्रतिनिधिप, अन्य आसयक कागजात, सम्बन्धित नडा सचिवको सिफारिस	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	सम्बन्धित नडा कार्यालय र नगरपालिका	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२८	मोठी सागत कठ सिफारिस	नग्गा ट्रायि प्रनपत्र पुर्ना, एकिकृत सम्पत्ति कर तिरेको रसिद	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	सम्बन्धित नडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख
२९	मोठी नामसारी	नग्गा ट्रायि प्रनपत्र पुर्ना, एकिकृत सम्पत्ति कर तिरेको रसिद, मोठी नग्गाट्रायि सम्बन्धित आसयक प्रसाध पत्र, अन्य आसयक कागजात, सम्बन्धित नडा सचिवको सिफारिस	आर्थिक ऐन न तोकिए सम्मनिस	सम्बन्धित नडा कार्यालय	नगर प्रमुख/प्रमुख अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नडा उपप्रमुख

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्न पोषा गर्नु पर्ने कारणकात तथा विवरण	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुक	सेवा दिने शाखा र उप-शाखा	मुगसी मुग्ने अधिकाारी
३०	नयाँ सामुदायिक विद्यालय स्थापना तथा संचालन अनुमति	<p>अभिभावक सेवाको उपस्थिति तथा विद्यालय संचालनको लागि, निधनको प्रतिलिपि सम्बन्धित नयाँ कार्यालयको स्थापना नगरेका हुँदा सामुदायिक विद्यालयको सुरुवाति विद्यालयको स्थापनाले रहेको नयाँ हुने पत्रपत्र र सामुदायिक नयाँ भई विद्यालयको प्रयोग गर्न पढ्ने भनि आउदा खोजीको कारणत</p> <p>सेवा क्षेत्रभित्रका विद्यालय भन्दा हुने, सक्ने बालबालिकाहरूको नामनामेसी विवरण (नम्बरेति, अभिभावकको नाम, उमेराना टल्लोड भएको)</p> <p>शैक्षिकसत सुद हुनु ३ महिना अगाडी तोकिएको टाँचाको निवेदन पोषा गर्नु पर्ने</p> <p>सम्बन्धित शाखाबाट स्थागत अनुमति भई पूर्वबाट पुरा भएको म्हाोरि सटिउको प्रतिकेन</p> <p>सम्बन्धित नयाँ कार्यालयको स्थापना पत्र</p> <p>शैक्षिक गुडी तर्ता पत्रपत्र</p> <p>नगरेका हुँदा सामुदायिक विद्यालयको सुरुवाति संचालनको विवरण तथा नागरिकताको पत्रपत्रको प्रतिलिपि</p> <p>नयाँ तथा सचन रहेको पत्रपत्र खुले कारणत</p> <p>नयाँ ना सचन भएतामा लिएको भए नयाँ नयाँ नागरिकता पत्रपत्रको प्रतिलिपि साथै स्थापना पत्र बर्षको सम्प्रात</p> <p>शैक्षिक सत्र शुरु हुनुभन्दा ३ महिना अगाडी तोकिएको टाँचाको निवेदन पोषा गर्नु पर्ने</p> <p>सम्बन्धित शाखाबाट स्थागत अनुमति भई पूर्वबाट पुरा भएको म्हाोरि सटिउको प्रतिकेन</p>	आर्थिक ऐनम तोकिए बन्नेनिस	शिक्षा शाखा र नागरिक	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बडा अधिकृत
३१	संस्थागत विद्यालय स्थापना तथा संचालन अनुमति	<p>संस्थागत विद्यालय स्थापना तथा संचालन अनुमति</p>	आर्थिक ऐनम तोकिए बन्नेनिस	शिक्षा शाखा र नागरिक	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बडा अधिकृत

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्रदा गर्ने पेशा गर्नु पर्ने व्यक्तित्व तथा विवरण	सेवा प्रदा गर्ने खाने शाल्क	सेवा दिने शाखा र उप-शाखा	गुणस्रो सुत्ने बसिक्की
३२	विद्यालय तह तथा कक्षा छपको अनुवीक्षण/सामुदायिक तथा संस्थागत दुई	विद्यालय स्मरणपत्रन समितिको निर्वाय प्रतिष्ठिति नमिल्ला कक्षाहरूको अनुवीक्षणको प्रतिष्ठिति छप गर्ने नाग गरेको कक्षाभाडा जोबला कक्षाको विद्यार्थी हरको नालवली विवरण विद्यालय स्मरणपत्रन समितिको विवरण विद्यालयको स्मरणपत्रना संस्थागत विद्यालयको कक्षा नियमानुसार कक्षा बारीटी रकम अर्का गरेको भौचर संस्थागत विद्यालयको कक्षा कान्चनी संस्था दर्ता, फार चुपुगा, विवरण, निम्नवली रक्षा प्रमाणपत्रको प्रतिष्ठिति सम्बन्धित बडा कक्षाको विवरण पत्र सामुदायिक विद्यालयको कक्षा नमिल्ला कक्षा तह रकसा छपको नाला नाग गरिएको सनात तहको दुई सामुदायिक विद्यालयको संस्थागत र संस्थागतको लागि सौष्टि अनुसारक नमिल्ला दुई विद्यालयको संस्थागत पत्र शैक्षिक सत्र शुुरु हुनुपछा ३ महिना अगाडी तोकिएको छपको विवरण पेश गर्नुपर्ने सम्बन्धित शाखाबाट संलग्न अनुमान भई पुराबरा पूरा भएको स्पष्टीसा सतिपको प्रतिष्ठितन	आर्थिक ऐनमा तोकिए बनीमित	शिक्षा शाखा र नगरस्वीमित	नगर समुख/समुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बडा अधिकृत
३३	अध्यक्ष तह (कक्षा २) को अर्कात परिक्षा संचालन प्रवेश पत्र विवरण प्रतिष्ठिति	शिक्षा शाखाले नाग गरेको समकषादि विवरण संस्थागत र परिक्षा आवेदन परारतक साथ विद्यार्थीको कक्षा ३ को सम्बन्धक पत्र र सम्बन्धी प्रमाण पत्रको प्रतिष्ठिति पेश गर्ने पर्ने परिक्षा सम्बन्ध भएको ३५ दिन पछी प्रमाणपत्र उ फलम्ब गराइने छ। शैक्षिक सत्र २०७४ परखापको कक्षा २ को सेडभिटको प्रतिष्ठिति नाला विद्यालयको विवरण र विद्यार्थीको विवरण पेश गर्नु पर्नेछ।	आर्थिक ऐनमा तोकिए बनीमित	शिक्षा शाखा र नगरस्वीमित	नगर समुख/समुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बडा अधिकृत

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्ने पेशा गर्नु पर्ने कालखाल तथा विवरण	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क	सेवा दिने शाखा र उप-शाखा	गुनसो सुत्ने अधिकारी
३४	नेउड नागरिक तथा अर्धगाउँको परिचयपत्र विवरण	विद्यार्थीको विवरण सम्पादन पठाउने उपलब्ध गराउने छैन एफ . ई . ई रनिष्ट्रेशन ट्युन आगबै कुनै विद्यार्थीको रेड्रेसट स नाम तथा डेगाना सम्बन्ध आनयमक पसेना सम्बन्ध पर्ने म्महोराको नम्नतर्ता प्रत्यप पत्रको प्रतिविधि बाबुको नागरिकता प्रत्यापनको प्रोटिक्टिप, सम्बन्धित बडा कार्यलय वा स्थानीय तहको सिफारिस सहित विद्यालयको सिफारिस पत्र सम्बन्धित म्महोरा निर्देशन डभेट खुलेको प्रत्यापनको प्रतिविधि चिकित्सकको सिफारिस नागरिकताको प्रतिविधि नाम्नता प्राप्त नि कामबाट अनाइवा प्रमाणित पत्रको प्रतिविधि सम्बन्धित बडाको सिफारिस स्थापना परिचय पत्र ठाँकिएको डाँचाको निर्देशन ननप्रतिनिधिहरू देहबरेला टुम्पोस्ता समिति गाऊन गरेको ज्ञान सेवाको निर्णय सन्धििका मुख्य सरस्वतहरूको नागरिकताको प्रतिविधि नगर तथा र न.पा. बोर्डको निर्णय स्थापनक बनेटको प्रतिविधि प्रिभेटिकाट डीनाईन् डेरड, जगत अनुमानको सिफारिस भएको पत्र पूर्व विवरण भरिएको सम्पत्तिता फार्म बनेट शिर्षक र सन्धिको विवरण खुलेको बडा कार्यलयको सिफारिस विद्य भएपछि, प्राविधिक कमान्ड, सम्पत्तिता बनीनियन टुम्पोस्ता समितिले म्महोराको रकन वा ननधनदान गरेको रकन तथा अन्य कमान्डहरू सार्वजनिक परिक्षण र सामानिक परिक्षण प्रतिविधि र खर्च सार्वजनिककरण गरेको प्रमाण		सामानिक विकास शाखा र नगर स्थानिका	नगर प्रमुख / प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / बडा अनुमध
३५	मैदान तथा कार्यलय सम्पत्तिता (उपभोक्ता समिति सहित)			मैदान तथा प्राविधिक शाखा र नगर स्थानिका	नगर प्रमुख / प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / बडा अनुमध
३६	पेशकी परस्कार तथा अखिन भुक्तानी			आर्थिक प्रशासन शाखा र नगर स्थानिका	नगर प्रमुख / प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / बडा अनुमध

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्ने पक्ष तथा विवरण	सेवा प्राप्त गर्ने तर्फको शुल्क	सेवा दिने शाखा र उप-शाखा	गुनको सुर्ती अङ्किकारी
३७	सडकरी त्रवा	सेवा प्राप्त गर्ने पक्ष गर्नु पर्ने कागजहरु तथा विवरण टोर्किण्ड बर्नोनिन कर्पसत्यन्त भएकोने प्रस्तावनी तिनू भनि बडाबाट भएको सिफारिस बगत सडकभारिता नम्न गरेको भई चर प्राविष्टिको प्रस्तावित गरेको नयी सिताब, कर्प सत्यन्त प्रतिवेदन उपभोक्ता स्तरीम रिक्कृत डोर होनिरी नगरपालिकाको भारी उपकरण प्रयोग गरेको विवरण बडाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति को निर्णयको प्रावर्तिपि नगर स्तरीम अनुगमन सत्यन्त प्रतिवेदन टोर्किण्डको डूचाना निवेदन संस्थापक शेपरधनी (कमेवमा ३० जन) को नागरिकता को प्रति निर्धिप र फोटो ल प्रथम प्रारम्भिक भेजको निर्णय शिओ प्रारम्भिक भेजको निर्णय सडकरीको प्रतकोवित निर्णय सडकरी खोल भेएको भेला, बैडकको निर्णय प्रति निर्धिप बडा कर्मालको सिफारिस नन प्रतिनिष्टहरुको रोडोकरल स्थानीय टोलभरिहरुको आन भेजको निर्णय बिक्रिया खुजेको प्रत्ययका कगनात कर्प समितिका सत्रस्वरको नागरिकताको प्रति निर्धिप बडा कर्मालको सिफारिस र निवेदन संस्थाका सत्रस्वरको प्रस्तावित गरेको विधान टोर्किण्डको डूचाना निवेदन नागरिकताको प्रति निर्धिप संस्थाको विधान संस्था खोल भएको भेज बैडकको निर्णय प्रति निर्धिप	आर्थिक ऐनमा टोर्किण्ड बर्नोनिन	सामानिक विकसत शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख / प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / प्रशासकीय अधिकृत / बडा अनुमड
३८	टोल विकास संस्था त्रवा	सेवा प्राप्त गर्ने पक्ष गर्नु पर्ने कागजहरु तथा विवरण टोर्किण्ड बर्नोनिन कर्पसत्यन्त भएकोने प्रस्तावनी तिनू भनि बडाबाट भएको सिफारिस बगत सडकभारिता नम्न गरेको भई चर प्राविष्टिको प्रस्तावित गरेको नयी सिताब, कर्प सत्यन्त प्रतिवेदन उपभोक्ता स्तरीम रिक्कृत डोर होनिरी नगरपालिकाको भारी उपकरण प्रयोग गरेको विवरण बडाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति को निर्णयको प्रावर्तिपि नगर स्तरीम अनुगमन सत्यन्त प्रतिवेदन टोर्किण्डको डूचाना निवेदन संस्थापक शेपरधनी (कमेवमा ३० जन) को नागरिकता को प्रति निर्धिप र फोटो ल प्रथम प्रारम्भिक भेजको निर्णय शिओ प्रारम्भिक भेजको निर्णय सडकरीको प्रतकोवित निर्णय सडकरी खोल भेएको भेला, बैडकको निर्णय प्रति निर्धिप बडा कर्मालको सिफारिस नन प्रतिनिष्टहरुको रोडोकरल स्थानीय टोलभरिहरुको आन भेजको निर्णय बिक्रिया खुजेको प्रत्ययका कगनात कर्प समितिका सत्रस्वरको नागरिकताको प्रति निर्धिप बडा कर्मालको सिफारिस र निवेदन संस्थाका सत्रस्वरको प्रस्तावित गरेको विधान टोर्किण्डको डूचाना निवेदन नागरिकताको प्रति निर्धिप संस्थाको विधान संस्था खोल भएको भेज बैडकको निर्णय प्रति निर्धिप	आर्थिक ऐनमा टोर्किण्ड बर्नोनिन	सामानिक विकसत शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख / प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / प्रशासकीय अधिकृत / बडा अनुमड
३९	संघ संस्था क्लब खोल सिफारिस	सेवा प्राप्त गर्ने पक्ष गर्नु पर्ने कागजहरु तथा विवरण टोर्किण्ड बर्नोनिन कर्पसत्यन्त भएकोने प्रस्तावनी तिनू भनि बडाबाट भएको सिफारिस बगत सडकभारिता नम्न गरेको भई चर प्राविष्टिको प्रस्तावित गरेको नयी सिताब, कर्प सत्यन्त प्रतिवेदन उपभोक्ता स्तरीम रिक्कृत डोर होनिरी नगरपालिकाको भारी उपकरण प्रयोग गरेको विवरण बडाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति को निर्णयको प्रावर्तिपि नगर स्तरीम अनुगमन सत्यन्त प्रतिवेदन टोर्किण्डको डूचाना निवेदन संस्थापक शेपरधनी (कमेवमा ३० जन) को नागरिकता को प्रति निर्धिप र फोटो ल प्रथम प्रारम्भिक भेजको निर्णय शिओ प्रारम्भिक भेजको निर्णय सडकरीको प्रतकोवित निर्णय सडकरी खोल भेएको भेला, बैडकको निर्णय प्रति निर्धिप बडा कर्मालको सिफारिस नन प्रतिनिष्टहरुको रोडोकरल स्थानीय टोलभरिहरुको आन भेजको निर्णय बिक्रिया खुजेको प्रत्ययका कगनात कर्प समितिका सत्रस्वरको नागरिकताको प्रति निर्धिप बडा कर्मालको सिफारिस र निवेदन संस्थाका सत्रस्वरको प्रस्तावित गरेको विधान टोर्किण्डको डूचाना निवेदन नागरिकताको प्रति निर्धिप संस्थाको विधान संस्था खोल भएको भेज बैडकको निर्णय प्रति निर्धिप	आर्थिक ऐनमा टोर्किण्ड बर्नोनिन	सामानिक विकसत शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख / प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / प्रशासकीय अधिकृत / बडा अनुमड

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्ने पेशा गर्नु पर्ने कागजात तथा विवरण	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क	सेवा दिने शाखा र उपशाखा	सुनासो खुल्ने अधिकारी
४०	बाणिज्य व्यवसाय टुटोप तर्ती	निवेदनको नगदिकाको प्रतिलिपि नया टुटोपको नगदिकाको प्रतिलिपि व्यवसायको नाम तथा गरिने कारोबारको विवरण सम्बन्धित ना भन्दा भाएना सम्बन्धित प्रतिलिपि अवकाशकता अनुशासको स्थायी केडा नं. (प्याट रज्या नं.) व्यवसाय राख्ने घरको टुटोप पुर्न ना भन्दा सम्बन्धित सम्बन्धित निकामन तर्ती गरेको पत्रको प्रतिलिपि र सर्वोत्तम मुद्राका कुनै व्यवसायको टुकना बन्दाको सिफारिस तथा अवकाशकता अनुशास बातावरण प्रभाव मूल्यांकन प्रतिवेदन सम्बन्धित बन्दा कायमको सिफारिस पत्र	आर्थिक ऐलना तोकिए बसोनिन	रुनक्षेत्र शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/पुनः प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बन्दा अधिकृत
४१	पुनःपुत्री टुपचार सेवा	पुनःपुत्री सम्बन्धित सेवा केन्द्र नम्बर १०१ पुर्न	आर्थिक ऐलना तोकिए बसोनिन	पशु सेवा शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/पुनः प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बन्दा अधिकृत
४२	समाहारी सेवा निमन्त्रण सेवा, पशु आहार व्यवस्थापन, विन सन्धि व्यवस्था	सौखिक तथा लिखित अनुदेश	आर्थिक ऐलना तोकिए बसोनिन	पशु सेवा शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/पुनः प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बन्दा अधिकृत
४३	पशु पालन सम्बन्धित तर्ती तथा नगदिका	सम्बन्धित बन्दा कायमको निवेदन प्रतिलिपि सम्बन्धित बन्दा कायम र सेवा केन्द्रको सिफारिस पत्र अवकाशक निवेदन	आर्थिक ऐलना तोकिए बसोनिन	पशु सेवा शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/पुनः प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बन्दा अधिकृत
४४	पशुपालन व्यवसायिक फारम तर्ती तथा नगदिका	फारमको विस्तृत विवरण सहितको निवेदन नगदिका तथा शोपबन्दी सम्बन्धितको नगदिकाको प्रतिलिपि सम्बन्धित बन्दा कायम र सेवा केन्द्रको सिफारिस	आर्थिक ऐलना तोकिए बसोनिन	पशु सेवा शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/पुनः प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बन्दा अधिकृत
४५	कुट्टि सम्बन्धित तर्ती तथा नगदिका	(क) सम्बन्धित तर्ती निवेदन सम्बन्धित ना ईन्पुटको निवेदनको प्रतिलिपि	आर्थिक ऐलना तोकिए बसोनिन	कुट्टि सेवा शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/पुनः प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत/बन्दा अधिकृत

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्न पैसा गर्न पर्ने कागजात तथा विवरण	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क	सेवा दिने शाखा र उप-शाखा	गुणस्ती सुत्ने अधिकारी
		<p>कर्ण सन्तिका पराधिकारीको नगरिकाको प्रतिनिधि निदान</p> <p>नया कर्मचारी र सेवा क्षेत्रको सिफारिस (ख) समूह नभएको।</p> <p>निकटको भागि पुनः पत्र आगो प्रतिवेदन</p> <p>निवेदन</p> <p>नगरिकाको प्रतिनिधि</p> <p>परवेना/पुलाव (कर्मचारीको भागि)</p> <p>निवेदन (कोष सहायकरी त्रिका भागि)</p> <p>आगो प्रतिवेदन (निकासी बिक्रतका भागि)</p> <p>सेवा कर्मका भागि सेवा क्षेत्र सिफारिस</p> <p>सम्बन्धित निवेदनको निवेदन</p> <p>नयाको सिफारिस</p> <p>अनुमान सन्तिका सिफारिस</p> <p>सम्बन्धित निकासी निवेदन</p> <p>नया प्रतिवेदन पत्रको प्रतिवेदन</p> <p>नकासीको प्रतिनिधि</p> <p>सम्बन्धित निकासीको सिफारिस</p> <p>सम्बन्धित नयाको निवेदन माएको सिफारिस</p>	आर्थिक ऐनमा तोकिए बमोजिम	कृषि सेवा शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नया अध्यक्ष
४६	कृषि बार्न त्रिका कृषि सहायकरी त्रिका विना विभागीय त्रिका त्रिका तथा नभिकरण				
४७	विपन्न रत्न विवरण		आर्थिक ऐनमा तोकिए बमोजिम		नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत / नया अध्यक्ष
४८	नया नयी		आर्थिक ऐनमा तोकिए बमोजिम	नया शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत
४९	नया नया रत्न विपन्न सिफारिस		आर्थिक ऐनमा तोकिए बमोजिम	नया शाखा र नगरपालिका	नगर प्रमुख/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासकीय अधिकृत

८.३.५ गैसस तथा अगैससको तिवरण र ताषिक बजेट

यस बेलका नगरपालिका अन्तर्गत हाल सञ्चालनमा रहेका गैर सरकारी संस्था तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरुको तिवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.स.	नाम	प्रकार
१	नेदरल्याण्ड लेप्रोसी रिलीफ, नेपाल	NGO
२	हुरेन्डेक उदयपुर/सवल, वर्ल्ड नेभर्स	NGO
३	समाज सेवी समूह	NGO
४	समाजसेवी समूह त्रियुगा न पा १३ वहेडवा	NGO
५	सामुदायिक विकास तथा परिवर्तन केन्द्र त्रियुगा नपा ११ गाईघाट	NGO
६	शान्ति समाज केन्द्र (पेसोक) नेपाल	NGO
७	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, उदयपुर	NGO
८	रेस्फेक सप्तरी	NGO
९	असल शासन नेपाल	NGO
१०	महिला पुर्नस्थापना केन्द्र (ओरेक)	NGO
११	महिला मानव अधिकार रक्षक सञ्जाल	NGO
१२	शाहरा विकास केन्द्र उदयपुर	NGO
१३	राष्ट्रिय कृषक समूह महासंघ/केयर नेपाल	NGO
१४	नेस्पेक, उदयपुर	NGO
१५	जाल्पा एकिकृत विकास केन्द्र	NGO
१६	मनसिक सुस्वाथ्य केन्द्र (CMC)	NGO
१७	आत्म निर्भर सेवा केन्द्र	NGO
१८	राष्ट्रिय भूमि अधिकार मञ्च	NGO
१९	केयर नेपाल	NGO
२०	प्रयास हेल्भेटास नेपाल (CBRC)	NGO
२१	लिवर्ड नेपाल	NGO
२२	सहास नेपाल	NGO
२३	UNFPA UN Organelle	NGO
२४	BNMT विराट नेपाल मेडिकल ट्रष्ट	NGO
२५	MSNP बहुक्षेत्रीय पोषण योजना	NGO
२६	आड्रा नेपाल	NGO

निजिक्षेत्र

- १) कर्मा कम्पनी लिमिटेड
- २) श्रीनगर एग्रो कम्पनी लिमिटेड
- ३) व्यालक डाइमण्ड अगार्निक प्रा.लि.
- ४) चौधरी ग्रुप (G CGNS)
- ५) श्री निकेतन बायो टेक प्रा.लि.
- ६) आस्था ईन्जिनियरिङ प्रा.लि. काठमाण्डौं
- ७) शिवम दुग्ध डेरी प्रा.लि.
- ८) OCMC
- ९) रेडियो स्टार F.M.

८.४ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

८.४.१ नगरपालिकाको स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन बमोजिम यस बेलका नगरपालिकाले देहायका ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि तथा मापदण्डहरू बनाएर सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

१. बेलका नगरपालिका शिक्षा ऐन	- २०७४
२. बेलका नगरपालिका सहकारी ऐन	- २०७४
३. बेलका नगरपालिका कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन	- २०७४
४. बेलका नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन	- २०७५
५. बेलका नगरपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन	- २०७५
६. बेलका नगरपालिका न्यायिक समिति कार्यविधि ऐन	- २०७५
७. बेलका नगरपालिकाको विनियोजन ऐन	- २०७५
८. बेलका नगरपालिकाको आर्थिक ऐन	- २०७५
९. बेलका नगरकार्यपालिकाको निर्णय वा आदेश र अधिकारपत्रको प्रमाणिकरण नियमावली-	२०७४
१०. बेलका नगरपालिका कार्यसम्पादन नियमावली	- २०७४
११. बेलका नगरपालिका कार्यविभाजन नियमावली	- २०७४
१२. स्थानीय राजपत्र प्रकाशन कार्यविधि	- २०७४
१३. बेलका नगरपालिकाको बैठक सञ्चालन कार्यविधि	- २०७४
१४. बेलका नगरसभा सञ्चालन कार्यविधि	- २०७४
१५. बेलका नगरकार्यपालिकाको बैठक सञ्चालन कार्यविधि	- २०७४
१६. बेलका नगरसभा सञ्चालन कार्यविधि	- २०७४
१७. बेलका नगरपालिकामा करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि-	२०७४
१८. बेलका नगरपालिकाको सपोर्ट अन द स्पार्ट सम्बन्धी कार्यविधि	- २०७४
१९. बेलका नगरपालिकाको एम्बुलेन्स सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि	- २०७४
२०. बेलका नगरपालिका पदाधिकारीहरूको आचारसंहिता	- २०७४
२१. स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि	- २०७५
२२. घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजत-पत्र सम्बन्धी कार्यविधि	- २०७५
२३. बेलका नगरपालिकाको टोल विकास संस्था सञ्चालन कार्यविधि	- २०७५

८.४.२ विगत २ वर्षको प्रमुख आयोजना/कार्यक्रम तथा कार्यसम्पादनको अवस्था

यस बेलका नगरपालिका मार्फत सञ्चालन भएका विगत २ वर्षको प्रमुख आयोजना/कार्यक्रमहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् । उक्त आयोजनाहरु मध्ये कतिपय सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएका छन्, भने कतिपय सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् ।

- ॐ गत आ.व.२०७४/०७५ मा वडा स्तरीय रिडरोड सडक कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ॐ विपद् व्यवस्थापनको लागि नदि नियन्त्रण कार्यक्रम अभियानको रुपमा सञ्चालन ।
- ॐ भारी/साना उपकरण डोजर, जेसिबी खरिद योजना ।
- ॐ ब्यापारिक प्रयोजनको भवन (सटर) निर्माण ।
- ॐ नगरपालिका कार्यालय भवन (ट्रस) निर्माण योजना ।
- ॐ नगरपालिका सभाहल भवन (ट्रस) निर्माण योजना ।
- ॐ कोठूफेरी-बाग्दखा सडक स्तरोन्नती कार्यक्रम ।
- ॐ सोमबारे-मायुङ्टर सडक स्तरोन्नती कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ॐ लालबजार-पुँवारे थुम्का-घारेघाट सडक स्तरोन्नती कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ॐ रामपुर-तपेश्वरी सडक स्तरोन्नती ।
- ॐ बसपार्क निर्माण ।
- ॐ हिमाली खेलमैदान निर्माण ।
- ॐ वडा कार्यालय भवन निर्माण ।
- ॐ विद्युतीकरण कार्यक्रम ३, ४, ९, ५ र ६ ।
- ॐ अस्मिता शर्पदंश उपचार केन्द्र स्थापना र व्यवस्थापन ।
- ॐ आयूर्वेदिक उपचार केन्द्र स्थापना र सञ्चालन ।
- ॐ प्राथमिक आँखा उपचार केन्द्र स्थापना र सञ्चालन ।
- ॐ २ स्थानमा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना र सञ्चालन ।
- ॐ २ कोठे र ४ कोठे विद्यालय भवन निर्माण योजना २ स्थानमा ।
- ॐ सार्वजनिक शौचालय निर्माण (सार्वजनिक स्थल र विद्यालयमा) ।
- ॐ सडक सौर्य बत्ती जडान कार्यक्रम ।

- ⦿ पर्यटन क्षेत्र विकास कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ⦿ वृद्धाश्रम निर्माण ।
- ⦿ यूवा तथा खेलकूद विकास कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ⦿ समावेशी विकास कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ⦿ सुरक्षित मातृत्व एम्बुलेन्स खरिद कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ⦿ वडा स्तरीय एम्बुलेन्स खरिद कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ⦿ कृषि यान्त्रीकीकरण प्रबर्द्धन कार्यक्रम ।
- ⦿ उन्नत जातका विउ विजन कार्यक्रम ।
- ⦿ संस्थागत अनुदान कार्यक्रम ।
- ⦿ चक्लाबन्दी खेती प्रबर्द्धन कार्यक्रम ।
- ⦿ क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम ।
- ⦿ घाँस खेती कार्यक्रम ।
- ⦿ पशुपंक्षी उपचार कार्यक्रम ।
- ⦿ महामारी रोकथाम/रोकथाम नियन्त्रण कार्यक्रम ।
- ⦿ विभिन्न ऐन, नियम, कानून, कार्यविधी, नियमावली आदि निर्माण कार्यक्रम ।
- ⦿ उद्यमशील रणनीति योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन ।
- ⦿ विभिन्न प्रकारका सीप विकास कार्यक्रम ।
- ⦿ क्याम्पस भवन निर्माण योजना ।
- ⦿ कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण योजना ।

८.४.३ नगरपालिकाले संचालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू

यस बेलका नगरपालिका २०७३ सालमा स्थापना भएको नयाँ नगरपालिका हो। नगरपालिकामा निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूको बहाली पश्चात भएको प्रथम ऐतिहासिक नगरसभाबाट आ.व.२०७४/०७५ का लागि वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत गरी यस न.पा.ले नियमित गतिविधीहरू सञ्चालन गर्दै आईरहेको छ। न.पा. क्षेत्रको द्रुततर विकास गर्ने लक्ष लिई अगाडि बढेको यस नगरपालिकाले आ.व. २०७४/०७५ र ०७५/०७६ मा सञ्चालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्।

सि.नं.	योजनाको नाम	ठेगाना	मिनियोजित रु.	कैफियत
१	१ वडा १ प्रमुख आयोजना (श्रुति वडा १ आयोजनाको रु. ४० लाखको अन्तर्गत)	बे.न.पा. १ वडा १	३,६०,००,०००/-	सम्पन्न
२	विद्युतीकरण कार्यक्रम (विद्युत नपुगेका वडाहरूमा)	बे.न.पा. ३, ४, ९, १, २, ५	२,००,००,०००/-	सम्पन्न
३	सोमबारे-मैनामैनी मायुटेर सडक सतरोत्थती	बे.न.पा. ५	१,३५,००,०००/-	सम्पन्न
४	तपेश्वरी-भारालपुर-रामपुर सडक सतरोत्थती तथा फालोपत्रे	बे.न.पा. १, ९, २, ३	३,००,००,०००/-	निर्माणधीन
५	केलका नगरपालिका प्रमुख प्रशासनिक भवन निर्माण	बे.न.पा. १ रामपुर	२,२२,६९,०००/-	निर्माणधीन
६	समुद्रीका लागि उत्पादन वर्ष सम्बन्धी कार्यक्रम (कृषि तथा पशु)	बे.न.पा. भरी	२,५०,००,०००/-	सम्पन्न
७	व्यवसायिक भवन निर्माण (सिप्ल कम्प्लेक्स)	बे.न.पा. १ रामपुर	४०,००,०००/-	सम्पन्न
८	लेडी इन्जिनियरिङ स्काभेटर खरिद कार्यक्रम	बे.न.पा. रामपुर	९२,००,०००/-	सम्पन्न
९	ब्याक हे लोडर खरिद	बे.न.पा. रामपुर	४९,००,०००/-	सम्पन्न
१०	न.पा. कार्यालय तथा सभाहल टुस भवन निर्माण	बे.न.पा. रामपुर	३५,००,०००/-	सम्पन्न
११	कृषि यन्त्रिकरण कार्यक्रम	बे.न.पा. भरी	२,००,००,०००/-	सम्पन्न
१२	Support On the Spot (जहाँ अमर त्यहाँ नगर) कार्यक्रम	बे.न.पा. भरी	९०,००,०००/-	सम्पन्न
१३	निकासबाट प्रभावितहरूका लागि राहता तथा क्षतिपूर्ति का.	बे.न.पा. भरी	३०,००,०००/-	सम्पन्न

८.४.४ बेलका नगरपालिका र सो अन्तर्गतका जनप्रतिनिधीहरूको नामावली र सम्पर्क नं. सम्बन्धी विवरण

सि. नं.	जनप्रतिनिधीको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	श्री दुर्गा कुमार थापा	नगर प्रमुख	बे.न.पा. ८	९८५२८३५३८३	
२	श्री राजकुमारी चौधरी	नगर उपप्रमुख	बे.न.पा. १	९८५२८२९०१८	
३	श्री दिनेश्वर चौधरी	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. १	९८५२८३५१९०	
४	श्री मिश्रीलाल चौधरी	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. २	९८५२८२९००२	
५	श्री भरत कुमार मगर	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. ३	९८१६७३०४७	
६	श्री दिपक दंगाल	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. ४	९८५२८२९००४	
७	श्री गोविन्द कुमार खड्का	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. ५	९८४२१९५६९५	
८	श्री बसन्त कुमार मगर	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. ६	९८५२८२९००६	
९	श्री सुरेन्द्र राई	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. ७	९८५२८३५३७१	
१०	श्री जय कुमार राई	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. ८	९८१९३३६६६०	
११	श्री मोहन प्रसाद घिमिरे	वडा अध्यक्ष	बे.न.पा. ९	९८५२८२९००९	
१२	श्री विचारी साकी	कार्यपालिका सदस्य	बे.न.पा. २	९८२४७६२९९१	
१३	श्री गीतादेवी निरौला	कार्यपालिका सदस्य	बे.न.पा. ३	९८०७०१०१२८	
१४	श्री मीना आचार्य	कार्यपालिका सदस्य	बे.न.पा. ४	९८१७३३०५७९	
१५	श्री पुण्यवती रेग्मी	कार्यपालिका सदस्य	बे.न.पा. ५	९८६२८३८५१४	
१६	श्री केदारमाया राई	कार्यपालिका सदस्य	बे.न.पा. ६	९७४३०१७३६८	
१७	श्री तारा राई	कार्यपालिका सदस्य	बे.न.पा. ७	९८१६७६३३२०	
१८	श्री तिर्थमान कामी	कार्यपालिका सदस्य	बे.न.पा. ९	९८०५९३१०६३	
१९	श्री तेजमान वि.क.	कार्यपालिका सदस्य	बे.न.पा. ९	९८११७७९५५२	
२०	श्री उमा कुमारी सुवेदी	वडा सदस्य	बे.न.पा. १	९८२४७६२९९१	
२१	श्री टिकाराज तामाङ	वडा सदस्य	बे.न.पा. १	९८५२८३५४३४	
२२	श्री पूर्ण बहादुर निरौला	वडा सदस्य	बे.न.पा. १	९८६२९६३३३५	
२३	श्री इन्दिरा दर्जी	वडा सदस्य	बे.न.पा. १	९८१६९६२७५४	
२४	श्री खड्ग नारायण श्रेष्ठ	वडा सदस्य	बे.न.पा. २	९८१४७६०१९७	
२५	श्री विमला राई	वडा सदस्य	बे.न.पा. २	९८४८७९२७९२	

सि. नं.	जनप्रतिनिधीको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
२६	श्री कुमार प्रसाद अधिकारी	वडा सदस्य	बे.न.पा. २	९८५२८३५१७१	
२७	श्री फुल कुमारी सदा	वडा सदस्य	बे.न.पा. २	९८०५९३४७९९	
२८	श्री कृष्ण प्रसाद चौधरी	वडा सदस्य	बे.न.पा. ३	९८१७३८९२८९	
२९	श्री डिल्लीसेर पौडेल	वडा सदस्य	बे.न.पा. ३	९८१०२०६१४४	
३०	श्री खेम कुमारी परियार	वडा सदस्य	बे.न.पा. ३	९८१८७८००३२	
३१	श्री गोमा वि.क.	वडा सदस्य	बे.न.पा. ४	९८१४७०४११८	
३२	श्री टंक प्रसाद अधिकारी	वडा सदस्य	बे.न.पा. ४	९८२५७८३०३३	
३३	श्री कृष्ण बहादुर पूर्वछाने	वडा सदस्य	बे.न.पा. ४	९८१९९६५२१३	
३४	श्री सविना वि.क.	वडा सदस्य	बे.न.पा. ५	९८६१४५१८४०	
३५	श्री केदार नेपाली	वडा सदस्य	बे.न.पा. ५	९८६२२८२८४२	
३६	श्री विर बहादुर लामिछाने	वडा सदस्य	बे.न.पा. ५	९८१४७४३०४५	
३७	श्री कुवेर बहादुर मगर	वडा सदस्य	बे.न.पा. ६	९८५२८३५२१७	
३८	श्री नारायण राई	वडा सदस्य	बे.न.पा. ६	९८६२६२४८२९	
३९	श्री विष्णु वि.क.	वडा सदस्य	बे.न.पा. ६	९८६३६७१९०६	
४०	श्री सुर्य प्रसाद राई	वडा सदस्य	बे.न.पा. ७	९८११०२३६२०	
४१	श्री विमला वि.क.	वडा सदस्य	बे.न.पा. ७	९८२४७०३०१२	
४२	श्री राम बहादुर कार्की	वडा सदस्य	बे.न.पा. ७	९८०४३१९२२७	
४३	श्री शिव कुमार थापा	वडा सदस्य	बे.न.पा. ८	९८१३६७४४४८	
४४	श्री लिला कुमारी राई	वडा सदस्य	बे.न.पा. ८	९८१४७४७७५२	
४५	श्री चन्द्रकला परियार	वडा सदस्य	बे.न.पा. ८	९८११७६७२९१	
४६	श्री राज व. राई	वडा सदस्य	बे.न.पा. ८	९८२४७७२७९९	
४७	श्री कुमारी तामाङ्ग	वडा सदस्य	बे.न.पा. ९	९८११३९२०५९	
४८	श्री सरीता राई	वडा सदस्य	बे.न.पा. ९	९८१७७७५००१	
४९	श्री चन्द्रकुमारी वि.क.	वडा सदस्य	बे.न.पा. ९	९८१७७१८५८०	
५०	श्री रन्जित राई	वडा सदस्य	बे.न.पा. ९	९८१९३२८९०७	

८.४५ नगरपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी

सि.नं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	कार्यरत शाखा	कैफियत
१	पुष्कर भट्टराई	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		
२	रजिया चौधरी	प्रशासकीय अधिकृत	प्रशासन	
३	जगदिश पराजुली	लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन शाखा	
४	टेक नारायण चौधरी	सि.अ.हे.ब.	स्वास्थ्य तथा सरफाई शाखा	
५	समर बहादुर राई	श्रोत व्यक्ति	शिक्षा शाखा	
६	कमलेश्वर चौधरी	सि.अ.हे.ब.	स्वास्थ्य शाखा	
७	नरनाथ रेग्मी	प्राविधिक सहायक	कृषि शाखा	
८	प्रदिप खत्री	इन्जिनियर	प्राविधिक शाखा	
९	विमला थापा	रोजगार संयोजक	प्रधान मन्त्री रोजगार कार्यक्रम	
१०	बुद्धिनाथ तिमिसिना	कृषि इन्जिनियर	कृषि विकास शाखा	
११	विन्दा तामाङ्ग	सूचना प्रविधि अधिकृत	पञ्जिकरण/सूचना	
१२	जिरा राई	उद्यम विकास अधिकृत	उद्यम विकास शाखा	
१३	पुष्प बहादुर बुढाथोकी	पशु विज्ञ	पशु विकास शाखा	
१४	विरेन्धी प्रसाद यादव	पशु सेवा अधिकृत	पशु विकास शाखा	
१५	एक बहादुर निरौला	सामाजिक परिचालक	सामाजिक विकास शाखा	
१६	उपेन्द्र बहादुर थापा	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर	प्राविधिक शाखा	
१७	रुपलाल महतो	अमिन	प्राविधिक शाखा	
१८	महेश्वर चौधरी	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर	प्राविधिक शाखा	
१९	सन्तोष पौडेल	क.अ.	सूचना शाखा	
२०	रेवत कार्की	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर	प्राविधिक शाखा	
२१	रोजन कार्की	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर	प्राविधिक शाखा	
२२	जानुका कार्की	मनोविमर्श संयोजक	मनोविमर्श शाखा	
२३	सुरेन्द्र बस्नेत	कानूनी सल्लाहकार	न्यायिक समिति	
२४	नुनी राम राई	स्वकीय सचिव	नगर प्रमुखको सचिवालय	
२५	जिवछ कुमार यादव	कविराज	आयुर्वेद औषधालय बे.न.पा.४	
२६	शरण चौलागाई	पशु प्राविधिक	पशु विकास शाखा	
२७	उमेश कुमार कटुवाल	मुखिया	प्रशासन/जिन्सी शाखा	
२८	पुण्य पौडेल	पशु प्राविधिक	पशु विकास शाखा	
२९	खगेन्द्र कटुवाल	आलेप सहायक	आर्थिक प्रशासन शाखा	
३०	कमल सिंह भट्टराई	क.अ.	राजश्व शाखा	
३१	योगेन्द्र पूर्वछाने	मुखिया	वडा कार्यालय वडा नं. ६	
३२	मनोज कुमार यादव	ल्याब असिस्टेन्ट	स्वास्थ्य शाखा	
३३	ज्योती राई	स.म.वि.नि.	महिला तथा बालबालिका शाखा	
३४	मान बहादुर वि.क.	स.क.अ.	वडा कार्यालय वडा नं. ३	
३५	समिता पोखरेल	स.क.अ.	वडा कार्यालय वडा नं. ३	

सि.नं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	कार्यरत शाखा	कैफियत
३६	रोचन राई	स.क.अ.	वडा कार्यालय वडा नं. ३	
३७	श्याम राई	स.क.अ.	वडा कार्यालय वडा नं. ३	
३८	प्रविण कुँवर	सि.वि.आर.एफ.	समावेशी विकास कार्यक्रम	
३९	यशोधरा खतिवडा	सि.वि.आर.एफ.	समावेशी विकास कार्यक्रम	
४०	कैलास सापकोटा	सि.वि.आर.एफ.	समावेशी विकास कार्यक्रम	
४१	सरिता राई	सि.वि.आर.एफ.	समावेशी विकास कार्यक्रम	
४२	यमूना कटेल	मनोविमर्शकर्ता	मनोविमर्श कार्यक्रम	
४३	दिल कुमारी मगर	मनोविमर्शकर्ता	मनोविमर्श कार्यक्रम	
४४	रोमी रणपंहेली	मनोविमर्शकर्ता	मनोविमर्श कार्यक्रम वेनपा ४	
४५	पवित्रा राई	मनोविमर्शकर्ता	मनोविमर्श कार्यक्रम वेनपा ६	
४६	निर्मला राई	मनोविमर्शकर्ता	मनोविमर्श कार्यक्रम वेनपा ८	
४७	सविता राई	मनोविमर्शकर्ता	मनोविमर्श कार्यक्रम वेनपा ७	
४८	निलम कुमारी चौधरी	मनोविमर्शकर्ता	मनोविमर्श कार्यक्रम वेनपा १	
४९	मन नारायण श्रेष्ठ	सेवाग्राही सहजकर्ता	नागरिक सहायता कक्ष	
५०	राजेश भट्टराई	प्राविधिक	प्राथमिक शर्प दंश उपचार केन्द्र	
५१	जनार्दन भट्टराई	कार्यालय सहयोगी	वे.न.पा. आ.प्र.शाखा	
५२	गोकुल केसी	कार्यालय सहयोगी	प्रमुख पशासकीय अधिकृत कक्ष	
५३	दिपु चौधरी	कार्यालय सहयोगी	न्यायिक समिति	
५४	शुरेस खड्का	नगर प्रहरी	वे.न.पा. परिसर	
५५	खिला चौधरी	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. १ को कार्यालय	
५६	हरeram दाहाल	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. २ को कार्यालय	
५७	सम्भना विष्ट	कार्यालय सहयोगी	आयुर्वेद औषधालय वेनपा ४	
५८	चक्र बहादुर निरौला	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. ४ को कार्यालय	
५९	राज कुमार कुँवर	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. ५ को कार्यालय	
६०	हर्क बहादुर तामाङ्ग	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. ६ को कार्यालय	
६१	विना श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	वे.न.पा. न्यायिक समितिको	
६२	राजेश राई	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. ८ को कार्यालय	
६३	रविन्द्र सापकोटा	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. ९ को कार्यालय	
६४	मनिसा राई	भूमि व्यवस्थापन संयोजक	भूमि व्यवस्थापन शाखा	
६५	अम्बिका निरौला	कम्प्यूटर सहायक	भूमि व्यवस्थापन शाखा	
६६	चेतनाथ दाहाल	कम्प्यूटर सहायक	भूमि व्यवस्थापन शाखा	
६७	भरत घिमिरे	प्रेस संयोजक	वे.न.पा.	
६८	रोहित दाहाल	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. ३ को कार्यालय	
६९	देव कुमारी खड्का	कार्यालय सहयोगी	बेलका नगरपालिका	
७०	गिता दनुवार	ना.प्रा.सा.	वडा नं. ७ र ८ को कार्यालय	
७१	संगिता चौधरी	ना.प्रा.सा.	वडा नं. १ र २ को कार्यालय	
७२	निर्मल कार्की	ना.प्रा.सा.	वडा नं. ६ को कार्यालय	

सि.नं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	कार्यरत शाखा	कैफियत
७३	रूपक बस्नेत	हलुका सवारी चालक	वे.न.पा.	
७४	देवराज कोईराला	हलुका सवारी चालक	वे.न.पा.	
७५	रुपेश चौधरी	हलुका सवारी चालक	वे.न.पा. ट्रयाक्टर चालक	
७६	मन कुमार माभनी	हलुका सवारी चालक	वे.न.पा. ट्रयाक्टर चालक	
७७	जंग बहादुर बिष्ट	हलुका सवारी चालक	वे.न.पा. एम्बुलेन्स चालक	
७८	रमेश बस्नेत	हलुका सवारी चालक	वे.न.पा.	
७९	सविना मगर	पोषण सहजकर्ता	वे.न.पा.	
८०	राजन खत्री	कार्यालय सहयोगी	वडा नं. ४ को कार्यालय	
८१	खगेन्द्र चौलागाई	कार्यालय सहयोगी	वे.न.पा.	

८.४.६. नगरपालिकाभित्र रहेका विशेष संरक्षित स्वायत्त क्षेत्र

यस बेलका नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै पनि किसिमको संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्र छैन । यद्यपी जातजातीगत रुपमा बाहुल्यता भने पाईन्छ । विशेष गरी नगरपालिकाको वडा नं. ७ मा ८५ % प्रतिशत भन्दा ज्यादा राई समुदायका ब्यक्तिहरुको बसोबास रहेको पाईन्छ । जसलाई राई समुदाय संरक्षित क्षेत्रको रुपमा तोक्न सकिने अवस्था भने देखिन्छ ।